

www.turkishstudies.net/economy

Turkish Studies - Economics, Finance, Politics

eISSN: 2667-5625

Research Article / Araştırma Makalesi

Factors Influencing The Criminal Tendency Of Foreign National Female Convicts in Sivas Province: A Qualitative Research*

Sivas İlindeki Yabancı Uyruklu Kadın Hükümlülerin Suç Eğiliminde Etkili Olan Faktörler: Nitel Bir Araştırma

Yalçın Yalman** - Rukiye Er***

Abstract: This qualitative study aims to examine the individual, social, and structural factors influencing the criminal involvement of foreign national women incarcerated in the Sivas Women's Penal Institution. Within the scope of the research, in-depth interviews were conducted with 17 female inmates from diverse socio-cultural backgrounds, including Syria, Iran, Morocco, Afghanistan, Georgia, Uzbekistan, and Brazil. Data were subjected to content analysis and hierarchical coding using MAXQDA 2020 software for visualization. The findings indicate that the processes of criminalization cannot be explained solely by individual choices, instead, structural dynamics such as war trauma, economic deprivation, language barriers, and legal status uncertainty play a decisive role. "Relational mechanisms," particularly partner coercion, peer manipulation, and the abuse of trust, are fundamental in the criminalization of these women. The involvement of participants through "assisting others" or "lack of legal knowledge" highlights the significance of legal illiteracy and intentional misinformation. The research confirms that immigrant female criminality is constructed within the context of "crimmigration"—where migration experiences, traditional gender roles, and structural inequalities intersect—rather than being a one-dimensional deviant behavior. The lack of interpreter support and the anxiety regarding deportation during the incarceration period create a "double uncertainty" and intense institutional isolation for this group of inmates. Based on these results, it is suggested that penal policies and social work interventions

* Ethical approval for the research was obtained from the Sivas Cumhuriyet University Social Sciences Scientific Research Proposal Ethics Evaluation Committee (Decision No. 29, dated 17 January 2025).

Araştırma için Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin Sosyal Bilimler Bilimsel Araştırma Önerisi Etik Değerlendirme Kurulunun 17.01.2025 tarih 29 sayılı kararı ile etik onay alınmıştır.

** Corresponding Author: Asst. Prof.Dr., Sivas Cumhuriyet University, Cumhuriyet Vocational School of Social Sciences, Department of Management and Organization

Sorumlu Yazar: Dr. Öğr. Üyesi., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Cumhuriyet Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-4340-7068>

yyalman@cumhuriyet.edu.tr

*** Master's Student, Sivas Cumhuriyet University, Institute of Social Sciences, Department of Migration Studies (Interdisciplinary).

Yüksek Lisans Öğrencisi., Sivas Cumhuriyet üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Göç Çalışmaları (Disiplinlerarası) Anabilim Dalı.

ORCID <https://orcid.org/0009-0006-4682-4163>

20239384012@cumhuriyet.edu.tr

Cite as/ Atıf: Yalman, Y. & Er, R. (2026). Factors influencing the criminal tendency of foreign national Female Convicts in Sivas Province: a qualitative research / Sivas ilindeki yabancı uyruklu kadın hükümlülerin suç eğiliminde etkili olan faktörler: nitel bir araştırma. *Turkish Studies – Economics, Finance, Politics*, 21(Ö1), 3353-3452. [Special Issues Dedicated to Prof. Dr. Mahmut Özer], Ankara Bilim University Publications. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.90595>

Received/Geliş: 17 April/Nisan 2026

Accepted/Kabul: 15 September/Eylül 2026

Published/Yayın: 20 September/Eylül 2026

Checked by plagiarism software

for foreign national women should be restructured with a holistic perspective that is culturally sensitive, trauma-oriented, and effective in removing language barriers, rather than focusing purely on a punitive approach.

Keywords: Immigrant Women, Criminal Tendency, Crimmigration, Qualitative Research, Structural Factors.

Öz: Bu çalışma, Sivas Kadın Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak bulunan yabancı uyruklu kadınların suça yönelimlerinde etkili olan bireysel, toplumsal ve yapısal faktörleri incelemeyi amaçlayan nitel bir araştırmadır. Araştırma kapsamında Suriye, İran, Fas, Afganistan, Gürcistan, Özbekistan ve Brezilya gibi farklı sosyo-kültürel arka planlardan gelen 17 kadın hükümlü ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler, MAXQDA 2020 programı aracılığıyla hiyerarşik kodlama ve içerik analizine tabi tutularak görselleştirilmiştir. Bulgular, göçmen kadınların suça ilişkilene süreçlerinin sadece bireysel tercihlerle açıklanamayacağını, aksine savaş travması, ekonomik yoksunluk, dil engeli ve hukuki statü belirsizliği gibi yapısal dinamiklerin bu süreçte belirleyici olduğunu göstermektedir. Özellikle eş/partner baskısı, arkadaş çevresinin manipülasyonu ve güven ilişkilerinin suistimali gibi "ilişkisel mekanizmalar" kadınların kriminalize edilmesinde temel bir rol oynamaktadır. Bazı katılımcıların suça "yardım etme" veya "bilgi eksikliği" üzerinden dahil olmaları, hukuki okuryazarlık yoksunluğunun ve kasıtlı yanıltılmanın önemini ortaya koymaktadır. Araştırma, göçmen kadın suçluluğunun tek boyutlu bir sapma davranışı yerine, göç deneyimi, geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri ve yapısal eşitsizliklerin kesiştiği "krimmigrasyon" bağlamında kurgulandığını doğrulamaktadır. Ceza infaz sürecinde yaşanan tercüman eksikliği ve sınır dışı edilme kaygısı, bu hükümlü/tutuklu grubu için "çifte belirsizlik" ve yoğun bir kurumsal izolasyon alanı yaratmaktadır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, yabancı uyruklu kadınlara yönelik infaz politikalarının ve sosyal hizmet müdahalelerinin, kültüre duyarlı, travma odaklı ve dil bariyerlerini ortadan kaldıran bütüncül bir perspektifle yeniden yapılandırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen Kadınlar, Suç Eğilimi, Krimmigrasyon, Nitel Araştırma, Yapısal Etmenler.

Structured Abstract:

Globalization, regional conflicts, economic crises, and political instability have escalated global migration movements to an unprecedented scale in the twenty-first century. Due to its strategic geographical location, Türkiye stands at the epicenter of these migration waves, serving as a primary destination and transit country for millions of migrants. In this context, the socioeconomic hardships, legal uncertainties, and cultural adaptation challenges experienced by migrants often push them into a profoundly disadvantaged position within the host society. While the nexus between migration and crime is frequently discussed through the lens of male migrants, the determining effect of gender on the migration experience is undeniable. Female migrants face multi-layered vulnerabilities stemming from caregiving burdens, economic dependency, language barriers, domestic violence, and patriarchal pressures. These accumulated vulnerabilities play a critical role in the pathways that lead women into the criminal justice system. The phenomenon of crimmigration—which conceptualizes the convergence of immigration and criminal law—provides a fundamental theoretical framework for understanding the criminality of foreign national women. Accordingly, the main purpose of this research is to holistically examine the processes leading to crime among foreign national female convicts housed in the Sivas Women's Closed and Open Penitentiary Institution. The study explores these processes through the axes of individual life stories, migration experiences, gender-based inequalities, and structural deprivations. It approaches the criminal act not as an individual moral deviation or a mere reflection of the criminal migrant stereotype, but rather as a complex outcome of structural pressures, institutional gaps, and relational dynamics.

To deeply comprehend the subjective experiences of foreign national women and their trajectories into crime, this research adopts a phenomenological design, a prominent qualitative research methodology. The study group consists of seventeen foreign national female convicts originating from Syria, Iran, Afghanistan, Morocco, Georgia, Brazil, and Uzbekistan. Selected through maximum variation sampling, the participants represent diverse socio-cultural backgrounds and varied criminal profiles. Data were collected using a semi-structured interview form comprising twenty-eight open-ended questions, developed by the researchers in alignment with the existing literature and expert feedback. Following strict ethical guidelines and with explicit permissions from the Republic of Türkiye Ministry of Justice, in-depth face-to-face interviews were conducted, with each session lasting approximately forty-five to sixty minutes. The collected qualitative data were systematically analyzed using the MAXQDA 2020 software program. Meaning units were carefully coded, and related codes were aggregated via axial coding to construct a hierarchical model centered around the core category representing the causes and crimes pushing migrants into the penal system. Furthermore, a Word Cloud analysis was performed to visualize conceptual densities and support the thematic findings at a discursive level. The validity and reliability of the study were robustly ensured by maintaining data triangulation, consistent coding frameworks, and providing thick descriptions through direct participant quotations.

The research findings categorized the foreign national women's intersections with crime under several interwoven themes, revealing a complex web of causation. The primary migration motivations of the participants included escaping war, securing their children's futures, fleeing domestic violence, acute economic desperation, and short-term touristic visits. However, even highly educated women who possessed professional status in their home countries experienced a rapid trajectory of downward mobility and dispossession upon arriving in Türkiye. The language barrier paralyzed their capacity to access basic rights by deepening institutional isolation, while acute poverty, housing crises, and social disorganization fostered an environment where crime became normalized. Crucially, involvement in crime was predominantly triggered by external factors rather than the women's autonomous intentions. Patriarchal relationship dynamics, such as direct coercion from a spouse or partner, manipulation by peers exacerbated by social isolation, abuse of trust, and misguided compatriot solidarity were decisive mechanisms pulling them into illicit activities. Women were frequently exploited as crime couriers or account intermediaries in digital fraud networks or the drug trade. A profound lack of legal literacy and ignorance regarding the host country's legislation created a severe information asymmetry, making it highly probable for these women to be unknowingly drawn into criminal syndicates.

Furthermore, pre-migration traumas, including exposure to war, violence, and sexual exploitation, compounded by post-migration acculturation stress, severely compromised the women's psychological resilience. The lack of access to professional psychosocial support transformed substance use into a coping

mechanism for many, which subsequently evolved into an economic compulsion that reinforced the cycle of crime. Beyond mere physical confinement, the penal execution process emerged as a space of double uncertainty. Families were fragmented, separation from children manifested as a heavy burden of shame associated with being a failed matriarch, and the constant fear of deportation exacerbated their psychological distress. In contrast to these destructive dynamics, the internal control mechanisms provided by religious and moral beliefs, the ethical compass inherent in the motherhood role, and the anticipation of post-release family support were identified as the most potent sources of motivation in the women's desistance process.

This comprehensive study demonstrates that the involvement of foreign national women in crime is shaped in a highly multi-layered manner at the intersection of gender-based inequalities, structural deprivations, and crimmigration policies. For these women, crime is rarely a moral deviation, an atavistic impulse, or a rational calculation of utility. Instead, it is a desperate survival strategy forged at the crossroads of hunger, homelessness, maternal responsibilities, and relational coercion. Consistent with the General Strain Theory, the chronic uncertainties generated by migration, severe poverty, and language barriers transform criminal behavior into an emotional coping mechanism. Women's agency is heavily constrained by patriarchal structures; thus, while they are prosecuted as active perpetrators within the legal framework, they often carry profound underlying narratives of victimization and manipulation. Within the penal system, the language barrier, legal information asymmetry, and the looming threat of deportation directly undermine the perception of fair treatment, according to the principles of procedural justice. These factors amplify institutional isolation and intensify the psychological tightness of the prison environment.

Consequently, strategies aimed at crime prevention and offender reintegration must decisively pivot away from reproducing the criminal migrant stereotype. Instead, they should be anchored in rights-based, holistic social policies that address the root causes of vulnerability. Early intervention protocols should guarantee migrant women access to secure housing, language education, formal employment, and trauma-informed psychosocial support immediately upon their arrival. Within correctional facilities, uninterrupted and professional interpreter services must be institutionalized to ensure that foreign national inmates fully comprehend their legal rights and the judicial processes they are undergoing. Finally, structuring the post-release phase as a comprehensive transition period—which includes maintaining maternal ties, securing housing, and clarifying deportation procedures—is an indispensable step toward breaking the cycle of recidivism. Ultimately, recognizing the intersecting vulnerabilities of foreign national women is essential for establishing an inclusive, humane, and truly rehabilitative criminal justice system.

Keywords: Immigrant Women, Criminal Tendency, Crimmigration, Qualitative Research, Structural Factors.

ملخص منظم:

أدت العولمة والصراعات الإقليمية والأزمات الاقتصادية وعدم الاستقرار السياسي إلى تصاعد حركات الهجرة العالمية إلى نطاق غير مسبوق في القرن الحادي والعشرين. ونظرًا لموقعها الجغرافي الاستراتيجي، تقع تركيا في قلب هذه الموجات المهاجرة، حيث تُعد وجهة رئيسية وبلد عبور لملايين المهاجرين. وفي هذا السياق، غالبًا ما تدفع الصعوبات الاجتماعية والاقتصادية، وحالات عدم اليقين القانوني، وتحديات التكيف الثقافي التي يواجهها المهاجرون، هؤلاء إلى وضع محروم للغاية داخل المجتمع المضيق. ورغم أن العلاقة بين الهجرة والجريمة تُناقش غالبًا من منظور المهاجرين الذكور، فإن التأثير الحاسم للجنس على تجربة الهجرة أمر لا يمكن إنكاره. فالمهاجرات يواجهن أوجه ضعف متعددة الأبعاد ناشئة عن أعباء رعاية الأسرة، والتبعية الاقتصادية، والحوازر اللغوية، والعنف المنزلي، والضغط الأبوي. تلعب أوجه الضعف المتراكمة هذه دورًا حاسمًا في المسارات التي تقود النساء إلى نظام العدالة الجنائية. وتوفر ظاهرة «الجريمة المرتبطة بالهجرة» — التي تُصوّر التقاء قانون الهجرة والقانون الجنائي — إطارًا نظريًا أساسيًا لفهم الجرائم التي ترتكبها النساء الأجنبيات. وبناءً على ذلك، فإن الغرض الرئيسي من هذا البحث هو دراسة شاملة للعمليات التي تؤدي إلى ارتكاب الجرائم بين المدانات الأجنبيات المودعات في مؤسسة سيفاس الإصلاحية النسائية المغلقة والمفتوحة. تستكشف الدراسة هذه العمليات من خلال محاور قصص الحياة الفردية، وتجارب الهجرة، وأوجه عدم المساواة القائمة على النوع الاجتماعي، والحرمان الهيكلي. ولا تتعامل مع الفعل الإجرامي باعتباره انحرافًا أخلاقيًا فرديًا أو مجرد انعكاس للصورة النمطية للمهاجر المجرم، بل كنتيجة معقدة للضغوط الهيكلية، والثغرات المؤسسية، وديناميات العلاقات.

ولفهم التجارب الذاتية للنساء الأجنبيات ومساراتهن نحو الجريمة فهماً عميقاً، تتبنى هذه الدراسة تصميمًا ظاهريًا، وهي منهجية بحثية نوعية بارزة. تتألف المجموعة قيد الدراسة من سبع عشرة سجناء أجنبية من سوريا وإيران وأفغانستان والمغرب وجورجيا والبرازيل وأوزبكستان. وقد تم اختيار المشاركات من خلال «أسلوب أخذ العينات بالتباين الأقصى»، وهن يمثلن خلفيات اجتماعية وثقافية متنوعة وملاحم إجرامية متباينة. تم جمع البيانات باستخدام نموذج مقابلة شبه منظم يتألف من ثمانية وعشرين سؤالاً مفتوحاً، طوره الباحثون بما يتوافق مع الأدبيات الحالية وملاحظات الخبراء. ووفقاً لإرشادات أخلاقية صارمة وبإذن صريح من وزارة العدل في جمهورية تركيا، أجريت مقابلات شخصية متعمقة، استغرقت كل جلسة منها ما بين خمسة وأربعين إلى ستين دقيقة تقريباً. تم تحليل البيانات النوعية التي تم جمعها بشكل منهجي

تم ترميز وحدات المعنى بعناية، وتم تجميع الرموز ذات الصلة عبر الترميز المحوري لبناء نموذج MAXQDA 2020 باستخدام برنامج هرمي يتمحور حول الفئة الأساسية التي تمثل الأسباب والجرائم التي تدفع المهاجرين إلى النظام الجنائي. علاوة على ذلك، أجري تحليل «سحابية الكلمات» لتصور الكثافات المفاهيمية ودعم النتائج المواضيعية على المستوى الخطابي. تم ضمان صحة وموثوقية الدراسة بشكل قوي من خلال الحفاظ على التثليث في البيانات، وأطر الترميز المتسقة، وتقديم أوصاف مكثفة من خلال الاقتباسات المباشرة للمشاركات.

صنفت نتائج البحث تقاطعات النساء الأجنيات مع الجريمة ضمن عدة مواضيع متشابكة، كاشفة عن شبكة معقدة من العلاقات السببية وشملت الدوافع الرئيسية للهجرة لدى المشاركات الهروب من الحرب، وتأمين مستقبل أطفالهن، والهروب من العنف المنزلي، واليأس الاقتصادي الحاد، والزيارات السياحية قصيرة الأجل. ومع ذلك، حتى النساء ذوات المستوى التعليمي العالي اللواتي كن يتمتعن بمكانة مهنية في بلدانهن الأصلية، عانين من مسار سريع من التراجع الاجتماعي وفقدان الممتلكات عند وصولهن إلى تركيا. أدى حاجز اللغة إلى شل قدرتهن على الوصول إلى الحقوق الأساسية من خلال تعميق العزلة المؤسسية، في حين ساهم الفقر الحاد وأزمات السكن والاضطراب الاجتماعي في تهيئة بيئة أصبحت فيها الجريمة أمراً عادياً. والأهم من ذلك، أن التورط في الجريمة كان في الغالب ناتجاً عن عوامل خارجية وليس عن نوايا مستقلة لدى النساء. فقد كانت ديناميكيات العلاقات الأبوية، مثل الإكراه المباشر من الزوج أو الشريك، والتلاعب من قبل الأقربان الذي تفاقم بسبب العزلة الاجتماعية، وإساءة استغلال الثقة، والتضامن المضلل مع أبناء الوطن، آليات حاسمة جذبتهم إلى الأنشطة غير المشروعة.

وكثيراً ما تم استغلال النساء كناقلات للمواد غير المشروعة أو كوسيطات في الحسابات ضمن شبكات الاحتيال الرقمي أو تجارة المخدرات. وأدى النقص الشديد في المعرفة القانونية والجهل بتشريعات البلد المضيف إلى خلق تباين حاد في المعلومات، مما زاد بشكل كبير من احتمال انجرار هؤلاء النساء دون علم إلى العصابات الإجرامية.

علاوة على ذلك، أدت الصدمات التي تعرضن لها قبل الهجرة، بما في ذلك التعرض للحرب والعنف والاستغلال الجنسي، والتي تفاقم بسبب ضغوط التكيف الثقافي بعد الهجرة، إلى إضعاف المرونة النفسية لهؤلاء النساء بشكل خطير. وأدى عدم الحصول على الدعم النفسي والاجتماعي المتخصص إلى تحويل تعاطي المخدرات إلى آلية للتكيف بالنسبة للكثيرات، وهو ما تطور لاحقاً إلى إكراه اقتصادي عزز دورة الجريمة. وبعيداً عن مجرد الحبس الجسدي، برزت عملية تنفيذ العقوبة الجنائية كمجال يتسم بقدر مضاعف من عدم اليقين. تشتتت الأسر وتجلت الانفصال عن الأطفال في شكل عبء ثقيل من العار المرتبط بكونها أمّاً فاشلة، كما أدى الخوف المستمر من الترحيل إلى تفاقم معاناتهن النفسية. وعلى النقيض من هذه الديناميات المدمرة، تم تحديد آليات الرقابة الداخلية التي توفرها المعتقدات الدينية والأخلاقية، والوصلة الأخلاقية الكامنة في دور الأمومة، وتوقع الدعم الأسري بعد الإفراج، باعتبارها أقوى مصادر التحفيز في عملية توقف النساء عن ارتكاب الجرائم.

تظهر هذه الدراسة الشاملة أن تورط النساء الأجنيات في الجريمة يتشكل بطريقة متعددة الطبقات للغاية عند تقاطع أوجه عدم المساواة القائمة على النوع الاجتماعي، والحرمان الهيكلي، وسياسات «الجريمة المرتبطة بالهجرة». وبالنسبة لهؤلاء النساء، نادراً ما تكون الجريمة، انحرفاً أخلاقياً، أو دافعاً بدائياً، أو حساباً عقلانياً للمنفعة. بل هي استراتيجية يائسة للبقاء على قيد الحياة تشكلت عند مفترق طرق الجوع والتشرد، والمسؤوليات الأمومية، والإكراه العلائقي. وتماشياً مع «نظرية الضغط العام»، فإن حالات عدم اليقين المزمنة الناجمة عن الهجرة والفقر المدقع والحوازر اللغوية تحول السلوك الإجرامي إلى آلية عاطفية للتكيف. تتعرض قدرة النساء على التصرف لقيود شديدة بسبب الهياكل الأبوية؛ وبالتالي، في حين تتم مقاضاتهن باعتبارهن مرتكبات فاعلات ضمن الإطار القانوني، غالباً ما تحمل قصصهن قصصاً عميقة كامنّة عن الإيذاء والتلاعب. وداخل النظام الجنائي، فإن حاجز اللغة، وعدم التكافؤ في المعلومات القانونية، والتهديد الوشيك بالترحيل، كلها عوامل تقوض بشكل مباشر الإحساس بالمعاملة العادلة، وفقاً لمبادئ العدالة الإجرائية. وتؤدي هذه العوامل إلى تضخيم العزلة المؤسسية وتكثيف الضغط النفسي لبيئة السجن.

وبالتالي، يجب أن تتخلى الاستراتيجيات التي تهدف إلى منع الجريمة وإعادة إدماج الجناة بشكل حاسم عن تكرار الصورة النمطية للمهاجر المجرم. وبدلاً من ذلك، ينبغي أن تستند إلى سياسات اجتماعية شاملة قائمة على الحقوق تعالج الأسباب الجذرية للضعف. وينبغي أن تضمن بروتوكولات التدخل المبكر حصول النساء المهاجرات على سكن آمن، وتعليم اللغة، والعمل الرسمي، والدعم النفسي والاجتماعي المراعي للصدمات النفسية فور وصولهن. داخل المنشآت الإصلاحية، يجب إضفاء الطابع المؤسسي على خدمات الترجمة الفورية المتواصلة والمهنية لضمان فهم السجينات الأجنيات لحقوقهن القانونية والإجراءات القضائية التي يخضعن لها فهماً كاملاً. وأخيراً، فإن تنظيم مرحلة ما بعد الإفراج باعتبارها فترة انتقالية شاملة — تشمل الحفاظ على الروابط الأسرية، وتأمين السكن، وتوضيح إجراءات الترحيل — هو خطوة لا غنى عنها لكسر حلقة العودة إلى الإجرام. وفي نهاية المطاف، فإن الاعتراف بأوجه الضعف المتداخلة التي تعاني منها النساء الأجنيات أمر ضروري لإرساء نظام عدالة جنائية شامل وإنساني ويهدف حقاً إلى إعادة التأهيل.

الكلمات المفتاحية: النساء المهاجرات، الميل الإجرامي، الجريمة المرتبطة بالهجرة، البحث النوعي، العوامل الهيكلية.

Résumé Structuré:

La mondialisation, les conflits régionaux, les crises économiques et l'instabilité politique ont entraîné une intensification des flux migratoires mondiaux, qui ont atteint une ampleur sans précédent au XXIe siècle. En raison de sa situation géographique stratégique, la Turquie se trouve au cœur de ces vagues migratoires, servant de destination principale et de pays de transit pour des millions de migrants. Dans ce contexte, les difficultés socio-économiques, les incertitudes juridiques et les défis d'adaptation culturelle auxquels sont confrontés les migrants les placent souvent dans une situation profondément défavorisée au sein de la société d'accueil. Si le lien entre migration et criminalité est souvent abordé sous l'angle des migrants masculins, l'influence déterminante du genre sur l'expérience migratoire est indéniable. Les migrantes sont confrontées à des vulnérabilités à plusieurs niveaux, découlant des charges liées aux soins, de la dépendance économique,

des barrières linguistiques, de la violence domestique et des pressions patriarcales. Ces vulnérabilités cumulées jouent un rôle déterminant dans les parcours qui conduisent les femmes vers le système de justice pénale. Le phénomène de « crimmigration » — qui conceptualise la convergence entre le droit de l'immigration et le droit pénal — fournit un cadre théorique fondamental pour comprendre la criminalité des femmes de nationalité étrangère. En conséquence, l'objectif principal de cette recherche est d'examiner de manière holistique les processus menant à la criminalité chez les détenues de nationalité étrangère incarcérées au sein de l'établissement pénitentiaire pour femmes de Sivas, à régime fermé et ouvert. L'étude explore ces processus à travers les axes suivants : parcours de vie individuels, expériences migratoires, inégalités de genre et privations structurelles. Elle aborde l'acte criminel non pas comme une déviation morale individuelle ou un simple reflet du stéréotype du migrant criminel, mais plutôt comme le résultat complexe de pressions structurelles, de lacunes institutionnelles et de dynamiques relationnelles.

Afin de comprendre en profondeur les expériences subjectives des femmes de nationalité étrangère et leurs parcours menant à la criminalité, cette recherche adopte une approche phénoménologique, une méthodologie de recherche qualitative de premier plan. Le groupe d'étude est composé de dix-sept détenues de nationalité étrangère originaires de Syrie, d'Iran, d'Afghanistan, du Maroc, de Géorgie, du Brésil et d'Ouzbékistan. Sélectionnées selon un échantillonnage à variation maximale, les participantes représentent des contextes socioculturels divers et des profils criminels variés. Les données ont été recueillies à l'aide d'un questionnaire d'entretien semi-structuré comprenant vingt-huit questions ouvertes, élaboré par les chercheurs en accord avec la littérature existante et les commentaires d'experts. Conformément à des directives éthiques strictes et avec l'autorisation expresse du ministère de la Justice de la République de Turquie, des entretiens approfondis en face à face ont été menés, chaque session durant environ quarante-cinq à soixante minutes. Les données qualitatives recueillies ont été analysées de manière systématique à l'aide du logiciel MAXQDA 2020. Les unités de sens ont été soigneusement codées, et les codes associés ont été regroupés par codage axial afin de construire un modèle hiérarchique centré sur la catégorie principale représentant les causes et les infractions qui poussent les migrants vers le système pénal. De plus, une analyse par « nuage de mots » a été réalisée pour visualiser les densités conceptuelles et étayer les résultats thématiques au niveau discursif. La validité et la fiabilité de l'étude ont été solidement garanties par le recours à la triangulation des données, à des cadres de codage cohérents et à la fourniture de descriptions détaillées à travers des citations directes des participantes.

Les résultats de la recherche ont permis de classer les intersections entre les femmes étrangères et la criminalité selon plusieurs thèmes étroitement liés, révélant ainsi un réseau complexe de causes. Les principales motivations de migration des participantes comprenaient la fuite de la guerre, la volonté d'assurer l'avenir de leurs enfants, la fuite de la violence domestique, un désespoir économique aigu et des séjours touristiques de courte durée. Cependant, même les femmes hautement qualifiées qui jouissaient d'un statut professionnel dans leur pays d'origine ont connu une trajectoire rapide de mobilité descendante et de dépossession à leur arrivée en Turquie. La barrière linguistique a paralysé leur capacité à accéder aux droits fondamentaux en aggravant leur isolement institutionnel, tandis que la pauvreté extrême, les crises du logement et la désorganisation sociale ont favorisé un environnement où la criminalité s'est normalisée. Il est essentiel de noter que l'implication dans la criminalité était principalement déclenchée par des facteurs externes plutôt que par les intentions autonomes des femmes. Les dynamiques relationnelles patriarcales, telles que la coercition directe exercée par un conjoint ou un partenaire, la manipulation par des pairs exacerbée par l'isolement social, l'abus de confiance et une solidarité malavisée entre compatriotes, ont constitué des mécanismes décisifs les entraînant vers des activités illicites.

Ces femmes étaient fréquemment exploitées comme passeuses ou intermédiaires financiers au sein de réseaux de fraude numérique ou dans le trafic de drogue. Un manque profond de connaissances juridiques et une méconnaissance de la législation du pays d'accueil ont créé une grave asymétrie d'information, rendant très probable que ces femmes soient entraînées à leur insu dans des réseaux criminels.

De plus, les traumatismes antérieurs à la migration, notamment l'exposition à la guerre, à la violence et à l'exploitation sexuelle, aggravés par le stress d'acculturation post-migration, ont gravement compromis la résilience psychologique de ces femmes. Le manque d'accès à un soutien psychosocial professionnel a transformé la consommation de substances psychoactives en mécanisme d'adaptation pour beaucoup d'entre elles, ce qui a ensuite évolué vers une contrainte économique renforçant le cycle de la criminalité. Au-delà de la simple privation de liberté physique, le processus d'exécution de la peine s'est révélé être un espace de double incertitude. Les familles étaient fragmentées ; la séparation d'avec leurs enfants se traduisait par un

lourd fardeau de honte lié au sentiment d'avoir échoué en tant que matriarche, et la crainte constante de l'expulsion exacerbait leur détresse psychologique. Face à ces dynamiques destructrices, les mécanismes de contrôle interne issus des croyances religieuses et morales, la boussole éthique inhérente au rôle de mère et l'espoir d'un soutien familial après la libération ont été identifiés comme les sources de motivation les plus puissantes dans le processus de désistance de ces femmes.

Cette étude approfondie démontre que l'implication des femmes étrangères dans la criminalité s'inscrit dans une dynamique extrêmement complexe, à la croisée des inégalités de genre, des privations structurelles et des politiques de « crimmigration ». Pour ces femmes, la criminalité est rarement un écart moral, une pulsion atavique ou un calcul rationnel d'utilité. Il s'agit plutôt d'une stratégie de survie désespérée forgée au carrefour de la faim, du sans-abrisme, des responsabilités maternelles et de la coercition relationnelle. Conformément à la théorie générale de la tension (General Strain Theory), les incertitudes chroniques engendrées par la migration, l'extrême pauvreté et les barrières linguistiques transforment le comportement criminel en un mécanisme émotionnel d'adaptation. La capacité d'agir des femmes est fortement entravée par les structures patriarcales ; ainsi, alors qu'elles sont poursuivies en tant qu'auteurs actifs au sein du cadre juridique, elles sont souvent porteuses de récits sous-jacents profonds de victimisation et de manipulation. Au sein du système pénal, la barrière linguistique, l'asymétrie de l'information juridique et la menace imminente d'expulsion sapent directement la perception d'un traitement équitable, conformément aux principes de la justice procédurale. Ces facteurs amplifient l'isolement institutionnel et intensifient l'oppression psychologique de l'environnement carcéral.

Par conséquent, les stratégies visant la prévention de la criminalité et la réinsertion des délinquants doivent résolument cesser de reproduire le stéréotype du migrant criminel. Elles devraient au contraire s'ancrer dans des politiques sociales holistiques et fondées sur les droits, qui s'attaquent aux causes profondes de la vulnérabilité. Des protocoles d'intervention précoce devraient garantir aux femmes migrantes l'accès à un logement sûr, à un apprentissage de la langue, à un emploi formel et à un soutien psychosocial tenant compte des traumatismes subis, dès leur arrivée. Au sein des établissements pénitentiaires, des services d'interprétation professionnels et continus doivent être institutionnalisés afin de garantir que les détenues étrangères comprennent pleinement leurs droits légaux et les procédures judiciaires auxquelles elles sont soumises. Enfin, structurer la phase post-libération comme une période de transition globale — qui inclut le maintien des liens maternels, la garantie d'un logement et la clarification des procédures d'expulsion — constitue une étape indispensable pour briser le cycle de la récidive. En définitive, la reconnaissance des vulnérabilités croisées des femmes étrangères est essentielle pour mettre en place un système de justice pénale inclusif, humain et véritablement axé sur la réinsertion.

Mots-clés: Femmes immigrées, Tendance à la criminalité, Crimmigration, Recherche qualitative, Facteurs structurels.

Resumen Estructurado:

La globalización, los conflictos regionales, las crisis económicas y la inestabilidad política han intensificado los movimientos migratorios mundiales hasta alcanzar una magnitud sin precedentes en el siglo XXI. Debido a su ubicación geográfica estratégica, Turquía se encuentra en el epicentro de estas oleadas migratorias, actuando como principal país de destino y de tránsito para millones de migrantes. En este contexto, las dificultades socioeconómicas, las incertidumbres jurídicas y los retos de adaptación cultural que experimentan los migrantes suelen empujarlos a una situación de profunda desventaja dentro de la sociedad de acogida. Si bien el nexo entre la migración y la delincuencia se analiza con frecuencia desde la perspectiva de los migrantes varones, el efecto determinante del género en la experiencia migratoria es innegable. Las migrantes se enfrentan a vulnerabilidades multifacéticas derivadas de las cargas del cuidado de familiares, la dependencia económica, las barreras lingüísticas, la violencia doméstica y las presiones patriarcales. Estas vulnerabilidades acumuladas desempeñan un papel fundamental en los caminos que conducen a las mujeres al sistema de justicia penal. El fenómeno de la «crimmigration» —que conceptualiza la convergencia entre el derecho de inmigración y el derecho penal— proporciona un marco teórico fundamental para comprender la delincuencia de las mujeres extranjeras. En consecuencia, el objetivo principal de esta investigación es examinar de manera holística los procesos que conducen a la delincuencia entre las reclusas extranjeras alojadas en el Centro Penitenciario Femenino de Régimen Cerrado y Abierto de Sivas. El estudio explora estos

procesos a través de los ejes de las historias de vida individuales, las experiencias migratorias, las desigualdades de género y las privaciones estructurales. Aborda el acto delictivo no como una desviación moral individual ni como un mero reflejo del estereotipo del migrante delincuente, sino más bien como un resultado complejo de presiones estructurales, lagunas institucionales y dinámicas relacionales.

Para comprender en profundidad las experiencias subjetivas de las mujeres extranjeras y sus trayectorias hacia la delincuencia, esta investigación adopta un diseño fenomenológico, una metodología de investigación cualitativa destacada. El grupo de estudio está formado por diecisiete reclusas extranjeras procedentes de Siria, Irán, Afganistán, Marruecos, Georgia, Brasil y Uzbekistán. Seleccionadas mediante un muestreo de máxima variación, las participantes representan diversos contextos socioculturales y perfiles delictivos variados. Los datos se recopilaban mediante un formulario de entrevista semiestructurada compuesto por veintiocho preguntas abiertas, elaborado por los investigadores en consonancia con la bibliografía existente y los comentarios de expertos. Siguiendo estrictas directrices éticas y con autorizaciones explícitas del Ministerio de Justicia de la República de Turquía, se llevaron a cabo entrevistas presenciales en profundidad, con una duración aproximada de entre cuarenta y cinco y sesenta minutos por sesión. Los datos cualitativos recopilados se analizaron sistemáticamente utilizando el programa informático MAXQDA 2020. Las unidades de significado se codificaron cuidadosamente y los códigos relacionados se agregaron mediante codificación axial para construir un modelo jerárquico centrado en la categoría principal que representa las causas y los delitos que empujan a las migrantes al sistema penal. Además, se realizó un análisis de «nube de palabras» para visualizar las densidades conceptuales y respaldar los hallazgos temáticos a nivel discursivo. La validez y la fiabilidad del estudio se garantizaron de forma sólida mediante la triangulación de datos, el uso de marcos de codificación coherentes y la inclusión de descripciones detalladas a través de citas directas de las participantes.

Los resultados de la investigación clasificaron las intersecciones de las mujeres extranjeras con la delincuencia en varios temas entrelazados, revelando una compleja red de causalidad. Las principales motivaciones migratorias de las participantes incluían escapar de la guerra, asegurar el futuro de sus hijos, huir de la violencia doméstica, la desesperación económica aguda y las visitas turísticas de corta duración. Sin embargo, incluso las mujeres con un alto nivel de formación que poseían una condición profesional en sus países de origen experimentaron una rápida trayectoria de movilidad descendente y despojo al llegar a Turquía. La barrera lingüística paralizó su capacidad para acceder a los derechos básicos al agravar el aislamiento institucional, mientras que la pobreza extrema, las crisis de vivienda y la desorganización social fomentaron un entorno en el que la delincuencia se normalizó. Es fundamental señalar que la implicación en actividades delictivas se vio desencadenada predominantemente por factores externos, más que por las intenciones autónomas de las mujeres. Las dinámicas de relación patriarcales, como la coacción directa por parte de un cónyuge o pareja, la manipulación por parte de otras personas de su entorno —agravada por el aislamiento social—, el abuso de confianza y una solidaridad errónea entre compatriotas, fueron mecanismos decisivos que las arrastraron a actividades ilícitas.

Las mujeres eran explotadas con frecuencia como mensajeras para el tráfico ilícito o como intermediarias de cuentas en redes de fraude digital o en el tráfico de drogas. Una profunda falta de conocimientos jurídicos y el desconocimiento de la legislación del país de acogida crearon una grave asimetría informativa, lo que hacía muy probable que estas mujeres se vieran arrastradas, sin saberlo, a organizaciones criminales.

Además, los traumas previos a la migración —como la exposición a la guerra, la violencia y la explotación sexual—, agravados por el estrés de la aculturación tras la migración, comprometieron gravemente la resiliencia psicológica de las mujeres. La falta de acceso a apoyo psicosocial profesional convirtió el consumo de sustancias en un mecanismo de afrontamiento para muchas de ellas, lo que posteriormente se transformó en una compulsión económica que reforzó el ciclo de la delincuencia. Más allá del mero confinamiento físico, el proceso de ejecución de la pena se reveló como un espacio de doble incertidumbre. Las familias se fragmentaron; la separación de los hijos se tradujo en una pesada carga de vergüenza asociada a ser una matriarca fracasada, y el miedo constante a la deportación agravó su angustia psicológica. En contraste con estas dinámicas destructivas, los mecanismos de control interno que proporcionan las creencias religiosas y morales, la brújula ética inherente al papel de madre y la expectativa de recibir apoyo familiar tras la puesta en libertad se identificaron como las fuentes más potentes de motivación en el proceso de desistimiento de estas mujeres.

Este estudio exhaustivo demuestra que la implicación de las mujeres extranjeras en la delincuencia se configura de una manera muy compleja, en la intersección de las desigualdades de género, las privaciones estructurales y las políticas de «crimmigration». Para estas mujeres, la delincuencia rara vez es una desviación moral, un impulso atávico o un cálculo racional de utilidad. Por el contrario, es una estrategia de supervivencia desesperada forjada en la encrucijada del hambre, la falta de hogar, las responsabilidades maternas y la coacción relacional. En consonancia con la Teoría General de la Tensión, las incertidumbres crónicas generadas por la migración, la pobreza extrema y las barreras lingüísticas transforman el comportamiento delictivo en un mecanismo emocional de afrontamiento. La capacidad de acción de las mujeres se ve fuertemente limitada por las estructuras patriarcales; así, aunque sean procesadas como autoras activas dentro del marco jurídico, a menudo encierran profundas narrativas subyacentes de victimización y manipulación. Dentro del sistema penal, la barrera lingüística, la asimetría en la información jurídica y la amenaza inminente de deportación socavan directamente la percepción de un trato justo, de acuerdo con los principios de la justicia procesal. Estos factores amplifican el aislamiento institucional e intensifican la opresión psicológica del entorno carcelario.

En consecuencia, las estrategias destinadas a la prevención de la delincuencia y a la reinserción de los infractores deben alejarse decididamente de la reproducción del estereotipo del migrante delincuente. En su lugar, deben basarse en políticas sociales holísticas y centradas en los derechos que aborden las causas fundamentales de la vulnerabilidad. Los protocolos de intervención temprana deben garantizar a las mujeres migrantes el acceso a una vivienda segura, a la enseñanza de idiomas, a un empleo formal y a un apoyo psicosocial que tenga en cuenta el trauma, inmediatamente tras su llegada. Dentro de los centros penitenciarios, deben institucionalizarse servicios de interpretación profesionales e ininterrumpidos para garantizar que las reclusas extranjeras comprendan plenamente sus derechos legales y los procesos judiciales a los que se enfrentan. Por último, estructurar la fase posterior a la puesta en libertad como un período de transición integral —que incluya el mantenimiento de los vínculos maternos, la garantía de una vivienda y la aclaración de los procedimientos de deportación— es un paso indispensable para romper el ciclo de la reincidencia. En última instancia, reconocer las vulnerabilidades entrecruzadas de las mujeres extranjeras es esencial para establecer un sistema de justicia penal inclusivo, humano y verdaderamente rehabilitador.

Palabras clave: Mujeres inmigrantes, Tendencia delictiva, Crimmigration, Investigación cualitativa, Factores estructurales.

结构化摘要:

全球化、地区冲突、经济危机和政治动荡使21世纪的全球移民潮升级至前所未有的规模。由于其战略性的地理位置，土耳其处于这些移民潮的中心，是数百万移民的主要目的地和中转国。在此背景下，移民所经历的社会经济困境、法律不确定性以及文化适应挑战，往往使他们在东道国社会中处于极度不利的境地。尽管人们通常从男性移民的角度来探讨移民与犯罪之间的关联，但性别对移民经历的决定性影响是不容否认的。女性移民面临着多重脆弱性，这些脆弱性源于照护负担、经济依赖、语言障碍、家庭暴力以及父权制压力。这些累积的脆弱性在导致女性进入刑事司法系统的路径中起着关键作用。“移民犯罪”（crimmigration）现象——该概念阐释了移民法与刑法的交汇——为理解外国籍女性的犯罪行为提供了根本的理论框架。因此，本研究的主要目的是全面考察导致西瓦斯女子封闭式和开放式监狱机构中服刑的外国籍女性罪犯走向犯罪的过程。本研究通过个人生命故事、移民经历、基于性别的平等以及结构性剥夺这四个维度来探索这些过程。它将犯罪行为视为结构性压力、制度缺口和人际关系动态的复杂结果，而非个人的道德偏差或单纯反映“犯罪移民”刻板印象的表现。

为了深入理解外国籍女性的主观体验及其走向犯罪的轨迹，本研究采用现象学设计——一种突出的定性研究方法。研究对象包括17名来自叙利亚、伊朗、阿富汗、摩洛哥、格鲁吉亚、巴西和乌兹别克斯坦的外国籍女性服刑人员。通过最大变异抽样法选定的参与者，代表了多样化的社会文化背景和各自的犯罪特征。数据收集采用半结构化访谈表，其中包含28个开放式问题，由研究者根据现有文献及专家反馈设计而成。在遵循严格的伦理准则并获得土耳其共和国司法部明确许可的情况下，研究人员进行了深入的面对面访谈，每次访谈时长约为45至60分钟。收集到的定性数据使用

MAXQDA 2020软件进行了系统分析。对意义单元进行了仔细编码，并通过轴向编码将相关代码进行聚合，从而构建了一个以核心类别为中心的分层模型，该核心类别代表了将移民推入刑事司法系统的成因和犯罪行为。此外，还进行了词云分析，以可视化概念密度，并在话语层面支持主题性发现。通过保持数据三角验证、一致的编码框架，以及通过直接引用参与者言论提供详实描述，本研究的效度和信度得到了有力保障。

研究结果将外国女性与犯罪的交织关系归类为若干相互交织的主题，揭示了一张复杂的因果关系网。参与者的主要移民动机包括逃离战争、保障子女的未来、逃离家庭暴力、极度经济绝望以及短期旅游访问。然而，即使是那些在原籍国受过高等教育且拥有专业身份的女性，在抵达土耳其后也经历了社会地位急剧下滑和财产剥夺的轨迹。语言障碍加剧了制度性孤立，从而削弱了她们获取基本权利的能力；与此同时，极度贫困、住房危机和社会失序共同营造了一种犯罪被常态化的环境。关键在于，涉罪行为主要由外部因素触发，而非这些女性的自主意愿。父权制关系动态——例如来自配偶或伴侣的直接胁迫、因社会孤立而加剧的同侪操控、信任滥用以及误导性的同胞团结——是将她们卷入非法活动的决定性机制。这些妇女经常被利用为犯罪运毒者，或在网络诈骗团伙及毒品交易中充当账户中介。法律知识的严重匮乏以及对东道国法律的无知，造成了严重的信息不对称，导致这些妇女极有可能在不知情的情况下被卷入犯罪集团。

此外，移居前的创伤经历——包括经历战争、暴力和性剥削——加之移居后的文化适应压力，严重削弱了这些女性的心理韧性。由于无法获得专业的心理社会支持，药物滥用对许多人而言成为一种应对机制，随后演变成为一种经济迫使，进而加剧了犯罪的恶性循环。除了单纯的身体禁锢之外，刑罚执行过程也成为一种充满双重不确定性的空间。家庭支离破碎，与子女分离带来的耻辱感——即作为“失败的母亲”所承受的沉重负担——以及对被驱逐出境的持续恐惧，都加剧了她们的心理痛苦。与这些破坏性动态形成鲜明对比的是，宗教和道德信仰提供的内在控制机制、母职角色中固有的道德指南针，以及对获释后家庭支持的期待，被认定为这些女性戒罪过程中最强大的动力来源。

这项综合研究表明，外国女性涉罪行为是在性别不平等、结构性剥夺以及“犯罪移民”政策交汇处，以高度多层面的方式形成的。对于这些女性而言，犯罪极少是道德偏差、原始冲动或理性效用计算的结果。相反，它是饥饿、无家可归、母亲责任以及人际胁迫交织的十字路口上，被迫采取的一种绝望的生存策略。与“一般压力理论”一致，移民、极端贫困和语言障碍所产生的长期不确定性，将犯罪行为转化为一种情感应对机制。女性的能动性受到父权制结构的严重制约；因此，尽管在法律框架内她们被作为主动实施犯罪的犯罪者受到起诉，但其背后往往隐藏着深刻的受害与被操纵叙事。在刑罚体系中，根据程序正义原则，语言障碍、法律信息不对称以及迫在眉睫的驱逐出境威胁，直接削弱了公平对待的感知。这些因素加剧了制度性隔离，并使监狱环境的心理压迫感愈发强烈。

因此，旨在预防犯罪和促进罪犯重返社会的策略必须果断摒弃“犯罪移民”这一刻板印象。相反，这些策略应立足于以权利为基础、全面的社会政策，从根源上解决导致其脆弱性的问题。早期干预方案应确保移民妇女一抵达就能够获得安全的住房、语言教育、正规就业以及基于创伤认知的心理社会支持。在惩戒机构内，必须将持续、专业的口译服务制度化，以确保外国籍在押人员充分理解其法律权利及正在经历的司法程序。最后，将出狱后阶段构建为一个全面的过渡期——包括维系母婴关系、保障住房以及明确驱逐出境程序——是打破再犯循环不可或缺的一步。归根结底，认识到外国女性所面临的多种脆弱性相互交织的状况，对于建立一个包容、人道且真正具有矫正功能的刑事司法体系至关重要。

关键词： 移民女性、犯罪倾向、犯罪移民、定性研究、结构性因素。

Структурированное Резюме:

Глобализация, региональные конфликты, экономические кризисы и политическая нестабильность привели в XXI веке к эскалации глобальных миграционных потоков до беспрецедентных масштабов. Благодаря своему стратегическому географическому положению Турция находится в эпицентре этих миграционных волн, выступая в качестве основного пункта назначения и транзитной страны для миллионов мигрантов. В этих условиях социально-экономические трудности, правовая неопределенность и проблемы культурной адаптации, с которыми сталкиваются мигранты, зачастую ставят их в крайне неблагоприятное положение в принимающем обществе. Хотя взаимосвязь между миграцией и преступностью часто обсуждается через призму мужских мигрантов, определяющее влияние гендерного фактора на миграционный опыт неоспоримо. Женщины-мигранты сталкиваются с многоуровневой уязвимостью, обусловленной бременем ухода за близкими, экономической зависимостью, языковыми барьерами, насилием в семье и патриархальным давлением. Эти накопленные факторы уязвимости играют решающую роль в путях, ведущих женщин в систему уголовного правосудия. Феномен «кримиграции» — концепция, отражающая слияние иммиграционного и уголовного права — обеспечивает фундаментальную теоретическую основу для понимания преступности женщин-иностранцев. Соответственно, основная цель данного исследования заключается в комплексном анализе процессов, ведущих к преступности среди осужденных женщин-иностранцев, содержащихся в закрытом и открытом исправительном учреждении для женщин в Сивасе. В исследовании эти процессы анализируются через призму индивидуальных жизненных историй, миграционного опыта, гендерного неравенства и структурных лишений. К преступному деянию подходят не как к индивидуальному моральному отклонению или простому отражению стереотипа «преступного мигранта», а скорее как к сложному результату структурного давления, институциональных пробелов и динамики взаимоотношений.

Для глубокого понимания субъективного опыта женщин-иностранцев и их пути к преступности в данном исследовании используется феноменологический подход — одна из ведущих методологий качественного исследования. Исследуемая группа состоит из семнадцати осужденных женщин-иностранцев, родом из Сирии, Ирана, Афганистана, Марокко, Грузии, Бразилии и Узбекистана. Участницы, отобранные методом выборки максимального разнообразия, представляют разнообразные социокультурные слои и различные криминальные профили. Данные собирались с помощью полуструктурированной анкеты, состоящей из двадцати восьми открытых вопросов, разработанной исследователями с учетом существующей литературы и отзывов экспертов. В соответствии со строгими этическими принципами и при наличии явного разрешения Министерства юстиции Турецкой Республики были проведены углубленные личные интервью, каждая сессия которых длилась примерно от сорока пяти до шестидесяти минут. Собранные качественные данные были систематически проанализированы с использованием программного обеспечения MAXQDA 2020. Единицы смысла были тщательно закодированы, а связанные коды были объединены с помощью аксиального кодирования для построения иерархической модели, в центре которой находилась основная категория, отражающая причины и преступления, толкающие мигрантов в уголовную систему. Кроме того, был проведен анализ «облака слов» для визуализации концептуальной плотности и подтверждения тематических выводов на дискурсивном уровне. Валидность и надежность исследования были надежно обеспечены за счет триангуляции данных, применения последовательных схем кодирования и предоставления подробных описаний посредством прямых цитат участниц.

Результаты исследования позволили классифицировать взаимосвязь женщин-иностранцев с преступностью по нескольким взаимосвязанным темам, выявив сложную сеть причинно-следственных связей. Основными мотивами миграции участниц были: спасение от войны, обеспечение будущего своих детей, бегство от домашнего насилия, острая экономическая безысходность и краткосрочные туристические поездки. Однако даже высокообразованные женщины, обладавшие профессиональным статусом в своих странах, по прибытии в Турцию столкнулись с быстрым снижением социального статуса и утратой имущества. Языковой барьер лишил их возможности реализовать свои основные права, усугубив институциональную изоляцию, в то время как острая бедность, жилищный кризис и социальная дезорганизация создали условия, в которых преступность стала нормой. Важно отметить, что вовлечение в преступную деятельность в основном вызывалось внешними факторами, а не самостоятельными намерениями самих женщин. Патриархальная динамика отношений, такая как прямое принуждение со стороны супруга или партнера, манипуляции со стороны сверстников,

усугубляемые социальной изоляцией, злоупотребление доверием и ошибочная солидарность со своими соотечественниками, стали решающими механизмами, втягивавшими их в незаконную деятельность.

Женщин часто эксплуатировали в качестве курьеров или посредников по счетам в сетях цифрового мошенничества или в наркоторговле. Глубокий дефицит правовой грамотности и незнание законодательства принимающей страны создавали серьезную информационную асимметрию, что делало весьма вероятным вовлечение этих женщин в преступные синдикаты без их ведома.

Кроме того, травмы, полученные до миграции, включая пережитую войну, насилие и сексуальную эксплуатацию, усугубленные стрессом аккультурации после миграции, серьезно подорвали психологическую устойчивость женщин. Отсутствие доступа к профессиональной психосоциальной поддержке превратило употребление психоактивных веществ для многих в механизм преодоления трудностей, что впоследствии переросло в экономическую вынужденность, усилившую цикл преступности. Помимо простого физического заключения, процесс отбывания наказания стал пространством двойной неопределенности. Семьи оказались разрозненными; разлука с детьми стала тяжким бременем стыда, связанным с ощущением себя неудачливой матерью, а постоянный страх депортации усугублял их психологическое страдание. В противовес этой разрушительной динамике в качестве наиболее мощных источников мотивации в процессе отказа женщин от преступной деятельности были выделены внутренние механизмы контроля, обеспечиваемые религиозными и моральными убеждениями, этический компас, присущий роли матери, а также надежда на поддержку семьи после освобождения.

Это всестороннее исследование демонстрирует, что вовлечение женщин-иностранцев граждан в преступную деятельность формируется весьма многослойным образом на пересечении гендерного неравенства, структурных лишений и политики «кримиграции». Для этих женщин преступность редко является моральным отклонением, атавистическим импульсом или рациональным расчетом полезности. Напротив, это отчаянная стратегия выживания, сформированная на пересечении голода, бездомности, материнских обязанностей и принуждения со стороны близких. В соответствии с общей теорией стресса хроническая неопределенность, вызванная миграцией, крайней бедностью и языковыми барьерами, превращает преступное поведение в эмоциональный механизм преодоления трудностей. Возможности женщин действовать в значительной степени ограничены патриархальными структурами; таким образом, хотя в правовом поле они преследуются как активные преступницы, за их поведением часто скрываются глубокие истории виктимизации и манипуляции. В рамках пенитенциарной системы языковой барьер, асимметрия правовой информации и нависающая угроза депортации напрямую подрывают восприятие справедливого обращения в соответствии с принципами процессуальной справедливости. Эти факторы усугубляют институциональную изоляцию и усиливают психологическую стесненность тюремной среды.

Следовательно, стратегии, направленные на предупреждение преступности и реинтеграцию правонарушителей, должны решительно отказаться от воспроизведения стереотипа о преступных мигрантах. Вместо этого они должны опираться на основанную на правах человека комплексную социальную политику, направленную на устранение коренных причин уязвимости. Протоколы раннего вмешательства должны гарантировать женщинам-мигрантам доступ к безопасному жилью, языковому обучению, официальной занятости и психосоциальной поддержке с учетом перенесенных травм сразу же после их прибытия. В исправительных учреждениях необходимо институционализировать бесперебойные и профессиональные услуги переводчиков, чтобы обеспечить полное понимание заключенными-иностранками своих законных прав и судебных процессов, в которых они участвуют. Наконец, организация этапа после освобождения в качестве комплексного переходного периода — включающего поддержание материнских связей, обеспечение жильем и разъяснение процедур депортации — является незаменимым шагом на пути к прерыванию цикла рецидивизма. В конечном счёте, признание пересекающихся факторов уязвимости женщин-иностранцев имеет решающее значение для создания инклюзивной, гуманной и по-настоящему реабилитационной системы уголовного правосудия.

Ключевые слова: женщины-иммигрантки, криминальная склонность, «кримиграция», качественное исследование, структурные факторы.

संरचित सारांश:

वैश्वीकरण, क्षेत्रीय संघर्ष, आर्थिक संकट और राजनीतिक अस्थिरता ने इक्कीसवीं सदी में वैश्विक प्रवासन आंदोलनों को अभूतपूर्व स्तर तक बढ़ा दिया है। अपनी रणनीतिक भौगोलिक स्थिति के कारण, तुर्की इन प्रवासन तरंगों के केंद्र में स्थित है, और यह लाखों प्रवासियों के लिए एक प्राथमिक गंतव्य और मार्ग-देश के रूप में कार्य कर रहा है।

इस संदर्भ में, प्रवासियों द्वारा अनुभव की जाने वाली सामाजिक-आर्थिक कठिनाइयाँ, कानूनी अनिश्चितताएँ, और सांस्कृतिक अनुकूलन की चुनौतियाँ अक्सर उन्हें मेज़बान समाज के भीतर एक गहराई से वंचित स्थिति में धकेल देती हैं। हालाँकि प्रवासन और अपराध के बीच के संबंध पर अक्सर पुरुष प्रवासियों के दृष्टिकोण से चर्चा की जाती है, लेकिन प्रवासन के अनुभव पर लिंग के निर्णायक प्रभाव से इनकार नहीं किया जा सकता। महिला प्रवासी देखभाल के बोझ, आर्थिक निर्भरता, भाषा की बाधाओं, घरेलू हिंसा, और पितृसत्तात्मक दबावों से उत्पन्न बहु-स्तरीय कमजोरियों का सामना करती हैं। ये संचित कमजोरियाँ उन रास्तों में एक महत्वपूर्ण भूमिका निभाती हैं जो महिलाओं को आपराधिक न्याय प्रणाली में ले जाती हैं। क्रिमिनेशन की घटना—जो आप्रवासन और आपराधिक कानून के अभिसरण की अवधारणा प्रस्तुत करती है—विदेशी महिला नागरिकों की आपराधिकता को समझने के लिए एक मौलिक सैद्धांतिक ढांचा प्रदान करती है। तदनुसार, इस शोध का मुख्य उद्देश्य शिवस महिला बंद और खुले कारागार संस्थान में रहने वाली विदेशी महिला कैदियों के बीच अपराध की ओर ले जाने वाली प्रक्रियाओं की समग्र रूप से जांच करना है। यह अध्ययन इन प्रक्रियाओं का अन्वेषण व्यक्तिगत जीवन कहानियों, प्रवासन के अनुभवों, लिंग-आधारित असमानताओं और संरचनात्मक वंचनाओं के माध्यम से करता है। यह आपराधिक कृत्य को एक व्यक्तिगत नैतिक विचलन या आपराधिक प्रवासी के रूढ़िवादी स्टीरियोटाइप का मात्र प्रतिबिंब नहीं मानता, बल्कि इसे संरचनात्मक दबावों, संस्थागत अंतरालों और संबंधपरक गतिशीलता का एक जटिल परिणाम मानता है।

विदेशी महिला कैदियों के व्यक्तिपरक अनुभवों और अपराध की ओर उनकी यात्रा को गहराई से समझने के लिए, यह शोध एक प्रमुख गुणात्मक अनुसंधान पद्धति, अर्थात् घटनात्मक डिजाइन (phenomenological design) को अपनाता है। अध्ययन समूह में सीरिया, ईरान, अफगानिस्तान, मोरक्को, जॉर्जिया, ब्राजील और उज्बेकिस्तान से आई सत्रह विदेशी महिला कैदी शामिल हैं। अधिकतम भिन्नता नमूनाकरण (maximum variation sampling) के माध्यम से चयनित, प्रतिभागी विविध सामाजिक-सांस्कृतिक पृष्ठभूमि और विभिन्न आपराधिक प्रोफाइल का प्रतिनिधित्व करती हैं। अस्सी खुले-अंत प्रश्नों वाले एक अर्ध-संरचित साक्षात्कार प्रपत्र का उपयोग करके डेटा एकत्र किया गया, जिसे शोधकर्ताओं ने मौजूदा साहित्य और विशेषज्ञों की प्रतिक्रिया के अनुरूप विकसित किया था। सख्त नैतिक दिशानिर्देशों का पालन करते हुए और तुर्की गणराज्य के न्याय मंत्रालय से स्पष्ट अनुमति के साथ, गहन आमने-सामने साक्षात्कार आयोजित किए गए, जिसमें प्रत्येक सत्र लगभग पैंतालीस से साठ मिनट तक चला। एकत्र किए गए गुणात्मक डेटा का MAXQDA 2020 सॉफ्टवेयर प्रोग्राम का उपयोग करके व्यवस्थित रूप से विश्लेषण किया गया। अर्थ इकाइयों को सावधानीपूर्वक कोडित किया गया, और संबंधित कोडों को धुरी कोडिंग (axial coding) के माध्यम से एकत्रित किया गया ताकि उन कारणों और अपराधों का प्रतिनिधित्व करने वाली मुख्य श्रेणी के केंद्र में एक पदानुक्रमित मॉडल का निर्माण किया जा सके, जो प्रवासियों को दंडात्मक प्रणाली में धकेलते हैं। इसके अलावा, वैचारिक घनत्व को दृश्यमान बनाने और विमर्शात्मक स्तर पर विषयगत निष्कर्षों का समर्थन करने के लिए एक वर्ड क्लाउड विश्लेषण (Word Cloud analysis) किया गया। डेटा त्रिकोणमितीकरण (data triangulation), सुसंगत कोडिंग ढाँचे (consistent coding frameworks) को बनाए रखने, और प्रतिभागियों के प्रत्यक्ष उद्धरणों के माध्यम से विस्तृत विवरण (thick descriptions) प्रदान करने द्वारा अध्ययन की वैधता और विश्वसनीयता को मजबूती से सुनिश्चित किया गया।

अनुसंधान निष्कर्षों ने विदेशी महिला नागरिकों के अपराध के साथ जुड़ाव को कई गुंथे हुए विषयों के तहत वर्गीकृत किया, जिससे कारणों का एक जटिल जाल सामने आया। प्रतिभागियों के प्राथमिक प्रवासन के उद्देश्यों में युद्ध से भागना, अपने बच्चों के भविष्य को सुरक्षित करना, घरेलू हिंसा से भागना, तीव्र आर्थिक हताशा, और अल्पकालिक पर्यटक यात्राएँ शामिल थीं। हालाँकि, अपने गृह देशों में पेशेवर दर्जा रखने वाली उच्च शिक्षित महिलाओं ने भी तुर्की पहुँचने पर तेजी से निम्न गतिशीलता और बेदखली का अनुभव किया। भाषा की बाधा ने संस्थागत अलगाव को गहरा करके उनके बुनियादी अधिकारों तक पहुँचने की क्षमता को ठप कर दिया, जबकि चरम गरीबी, आवास संकट और सामाजिक अव्यवस्था ने एक ऐसा वातावरण तैयार किया जहाँ अपराध सामान्य हो गया। महत्वपूर्ण रूप से, अपराध में संलिप्तता मुख्य रूप से महिलाओं के स्वायत्त इरादों के बजाय बाहरी कारकों से प्रेरित थी। पितृसत्तात्मक संबंधों की गतिशीलता, जैसे कि जीवनसाथी या साथी से प्रत्यक्ष जबरदस्ती, सामाजिक अलगाव से बढ़ी साथियों द्वारा हेरफेर, विश्वास का दुरुपयोग, और भ्रामक देशभक्ति एकजुटता, वे निर्णायक तंत्र थे जो उन्हें अवैध गतिविधियों में खींच रहे थे।

महिलाओं का अक्सर डिजिटल धोखाधड़ी नेटवर्क या ड्रग व्यापार में अपराध संदेशवाहक या खाता मध्यस्थ के रूप में शोषण किया जाता था। कानूनी साक्षरता की गहरी कमी और मेज़बान देश के कानूनों के बारे में अज्ञानता ने एक गंभीर सूचना विषमता पैदा कर दी, जिससे इन महिलाओं के अनजाने में आपराधिक सिंडिकेट में शामिल होने की संभावना बहुत अधिक हो गई।

इसके अलावा, प्रवासन-पूर्व आघात, जिसमें युद्ध, हिंसा और यौन शोषण का सामना करना शामिल है, प्रवासन-पश्चात सांस्कृतिक अनुकूलन तनाव के साथ मिलकर, महिलाओं की मनोवैज्ञानिक लचीलापन को गंभीर रूप से प्रभावित कर देता था। पेशेवर मनोसामाजिक सहायता तक पहुंच की कमी ने कई लोगों के लिए पदार्थ के उपयोग को एक सामना करने की रणनीति में बदल दिया, जो बाद में अपराध के चक्र को मजबूत करने वाली एक आर्थिक मजबूरी में बदल गया। केवल शारीरिक कैद से परे, दंडात्मक निष्पादन प्रक्रिया दोहरी अनिश्चितता की एक जगह के रूप में उभरी। परिवार बिखर गए थे, बच्चों से अलगाव एक असफल मातृसत्ता होने से जुड़ी शर्म के भारी बोझ के रूप में प्रकट हुआ, और निर्वासन का लगातार डर उनकी मनोवैज्ञानिक पीड़ा को और बढ़ा देता था। इन विनाशकारी गतिशीलताओं के विपरीत, धार्मिक और नैतिक विश्वासों द्वारा प्रदान किए गए आंतरिक नियंत्रण तंत्र, मातृत्व की भूमिका में निहित नैतिक दिशा-सूचक, और रिहाई के बाद पारिवारिक सहायता की उम्मीद को महिलाओं की अपराध छोड़ने की प्रक्रिया में प्रेरणा के सबसे शक्तिशाली स्रोतों के रूप में पहचाना गया।

यह व्यापक अध्ययन दर्शाता है कि विदेशी महिलाओं की अपराध में संलिप्तता, लिंग-आधारित असमानताओं, संरचनात्मक वंचनाओं और क्रिमिग्रेशन नीतियों के संगम पर अत्यधिक बहु-स्तरीय तरीके से आकार लेती है। इन महिलाओं के लिए, अपराध शायद ही कभी नैतिक विचलन, एक आदिम आवेग, या उपयोगिता की तर्कसंगत गणना होता है। इसके बजाय, यह भूख, बेघरता, मातृत्व की जिम्मेदारियों और पारस्परिक जबरदस्ती के चौराहे पर बनी एक हताश उत्तरजीविता रणनीति है। जनरल स्ट्रेन थ्योरी के अनुरूप, प्रवासन, गंभीर गरीबी और भाषा की बाधाओं से उत्पन्न होने वाली पुरानी अनिश्चितताएं आपराधिक व्यवहार को एक भावनात्मक मुकाबला करने की तंत्र में बदल देती हैं। नारी सत्ता को पितृसत्तात्मक संरचनाओं द्वारा भारी रूप से प्रतिबंधित किया जाता है; इस प्रकार, जबकि कानूनी ढांचे के भीतर उन पर सक्रिय अपराधी के रूप में मुकदमा चलाया जाता है, उनमें अक्सर शोषण और हेरफेर की गहरी अंतर्निहित कहानियाँ होती हैं। दंडात्मक प्रणाली के भीतर, भाषा की बाधा, कानूनी जानकारी में विषमता, और निर्वासन की मंडराती धमकी प्रक्रियात्मक न्याय के सिद्धांतों के अनुसार, निष्पक्ष व्यवहार की धारणा को सीधे तौर पर कमजोर करती है। ये कारक संस्थागत अलगाव को बढ़ाते हैं और जेल के वातावरण के मनोवैज्ञानिक तनाव को तीव्र करते हैं।

परिणामस्वरूप, अपराध रोकथाम और अपराधी के पुनर्एकीकरण पर लक्षित रणनीतियों को आपराधिक प्रवासी की रूढ़िवादी छवि को दोहराने से निर्णायक रूप से हटकर एक नया रुख अपनाना चाहिए। इसके बजाय, उन्हें अधिकार-आधारित, समग्र सामाजिक नीतियों पर आधारित होना चाहिए जो कमजोर होने के मूल कारणों को संबोधित करती हों। प्रारंभिक हस्तक्षेप प्रोटोकॉल को प्रवासी महिलाओं को उनके आगमन पर तुरंत सुरक्षित आवास, भाषा शिक्षा, औपचारिक रोजगार और आघात-सूचित मनोसामाजिक सहायता तक पहुंच की गारंटी देनी चाहिए। सुधार गृहों के भीतर, यह सुनिश्चित करने के लिए कि विदेशी नागरिक कैदी अपने कानूनी अधिकारों और जिन न्यायिक प्रक्रियाओं से वे गुजर रहे हैं, उन्हें पूरी तरह से समझें, निर्बाध और पेशेवर दुभाषिया सेवाओं को संस्थागत बनाना आवश्यक है। अंत में, रिहाई के बाद के चरण को एक व्यापक संक्रमण काल के रूप में संरचित करना—जिसमें मातृत्व संबंध बनाए रखना, आवास सुरक्षित करना और निर्वासन प्रक्रियाओं को स्पष्ट करना शामिल है—पुनरावृत्ति की कड़ी तोड़ने की दिशा में एक अनिवार्य कदम है। अंततः, एक समावेशी, मानवीय और वास्तव में पुनर्वास संबंधी आपराधिक न्याय प्रणाली स्थापित करने के लिए विदेशी महिलाओं की परस्पर जुड़ी कमजोरियों को पहचानना आवश्यक है।

कीवर्ड: प्रवासी महिलाएं, आपराधिक प्रवृत्ति, क्रिमिग्रेशन, गुणात्मक अनुसंधान, संरचनात्मक कारक।

Yapılandırılmış Özet:

Küreselleşme, bölgesel çatışmalar, ekonomik krizler ve siyasi istikrarsızlıklar, yirmi birinci yüzyılda küresel göç hareketlerini eşî benzeri görülmemiş bir ölçeğe ulaştırmıştır. Stratejik coğrafi konumu nedeniyle Türkiye, bu göç dalgalarının merkez üssünde yer alarak milyonlarca göçmen için hem birincil hedef hem de transit ülke hizmeti görmektedir. Bu bağlamda, göçmenlerin deneyimlediği sosyoekonomik zorluklar, hukuki belirsizlikler ve kültürel adaptasyon sorunları, onları ev sahibi toplum içerisinde sıklıkla derin bir dezavantajlı konuma itmektedir. Göç ve suç arasındaki bağ sıklıkla erkek göçmenler üzerinden tartışılrsa da toplumsal cinsiyetin göç deneyimi üzerindeki belirleyici etkisi yadsınamaz. Kadın göçmenler, bakım yükümlülükleri,

ekonomik bağımlılık, dil bariyerleri, aile içi şiddet ve ataerkil baskılardan kaynaklanan çok katmanlı kırılğanlıklarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu birikmiş hassasiyetler, kadınları ceza adalet sistemine yönelten yollarda kritik bir rol oynamaktadır. Göç hukuku ile ceza hukukunun iç içe geçmesini kavramsallaştıran crimmigration olgusu, yabancı uyruklu kadınların suçluluğunu anlamak için temel bir teorik çerçeve sunmaktadır. Buna göre, bu araştırmanın temel amacı, Sivas Kadın Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan yabancı uyruklu kadın hükümlülerin suça sürüklenme süreçlerini bütüncül bir yaklaşımla incelemektir. Çalışma bu süreçleri, bireysel yaşam öyküleri, göç deneyimleri, toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikler ve yapısal mahrumiyetler ekseninde ele almaktadır. Araştırma suç eylemini bireysel bir ahlaki sapma veya suçlu göçmen stereotipinin salt bir yansıması olarak değil, yapısal baskıların, kurumsal boşlukların ve ilişkisel dinamiklerin karmaşık bir sonucu olarak değerlendirmektedir.

Yabancı uyruklu kadınların öznel deneyimlerini ve suça giden yörüngelerini derinlemesine kavramak amacıyla, bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desen benimsenmiştir. Çalışma grubu, Suriye, İran, Afganistan, Fas, Gürcistan, Brezilya ve Özbekistan kökenli on yedi yabancı uyruklu kadın hükümlüden oluşmaktadır. Maksimum çeşitlilik örnekleme yoluyla seçilen katılımcılar, farklı sosyokültürel geçmişleri ve çeşitli suç profillerini temsil etmektedir. Veriler, araştırmacılar tarafından mevcut literatür ve uzman geri bildirimleri doğrultusunda geliştirilen yirmi sekiz açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılarak toplanmıştır. Katı etik kurallar çerçevesinde ve T.C. Adalet Bakanlığı'ndan alınan açık izinlerle, her biri yaklaşık kırk beş ile altmış dakika süren derinlemesine yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Toplanan nitel veriler, MAXQDA 2020 yazılım programı kullanılarak sistematik bir şekilde analiz edilmiştir. Anlam birimleri dikkatle kodlanmış ve ilgili kodlar eksensel kodlama yoluyla birleştirilerek, göçmenleri ceza sistemine iten nedenleri ve suçları temsil eden ana kategori etrafında hiyerarşik bir model oluşturulmuştur. Ayrıca, kavramsal yoğunluğu görselleştirmek ve tematik bulguları söylemsel düzeyde desteklemek amacıyla Kelime Bulutu analizi yapılmıştır. Çalışmanın geçerliliği ve güvenilirliği, veri üçgenlemesi, tutarlı kodlama çerçeveleri ve doğrudan katılımcı alıntıları yoluyla sağlanan yoğun betimlemelerle sağlam bir şekilde teminat altına alınmıştır.

Araştırma bulguları, yabancı uyruklu kadınların suça kesişimlerini birbiriyle örüntülü birkaç tema altında kategorize ederek karmaşık bir nedensellik ağını ortaya koymuştur. Katılımcıların temel göç motivasyonları arasında savaştan kaçma, çocuklarının geleceğini güvence altına alma, aile içi şiddetten kurtulma, akut ekonomik çaresizlik ve kısa süreli turistik ziyaretler yer almaktadır. Ancak, kendi ülkelerinde profesyonel statüye sahip yüksek eğitilmiş kadınlar bile Türkiye'ye geldiklerinde hızla aşağı doğru bir hareketlilik ve mülksüzleşme süreci deneyimlemişlerdir. Dil bariyeri, kurumsal izolasyonu derinleştirerek temel haklara erişim kapasitelerini felç etmiş, akut yoksulluk, barınma krizleri ve toplumsal düzensizlik suçun normalleştiği bir ortamı beslemiştir. En önemlisi, suça katılım kadınların özerk niyetlerinden ziyade ağırlıklı olarak dış faktörler tarafından tetiklenmiştir. Eş veya partnerden gelen doğrudan zorlama, sosyal izolasyonla şiddetlenen akran manipülasyonu, güven istismarı ve yanlış yönlendirilmiş hemşehri dayanışması gibi ataerkil ilişki dinamikleri, onları yasa dışı faaliyetlere çeken belirleyici mekanizmalar olmuştur. Kadınlar sıklıkla dijital dolandırıcılık ağlarında veya uyuşturucu ticaretinde kurye ya da hesap aracısı olarak istismar edilmiştir. Hukuki okuryazarlık eksikliği ve ev sahibi ülkenin mevzuatına dair bilgisizlik, ciddi bir bilgi asimetrisi yaratarak bu kadınların farkında olmadan suç örgütlerine dahil edilmelerini büyük ölçüde olası kılmıştır.

Dahası, savaş, şiddet ve cinsel istismara maruz kalma gibi göç öncesi travmalar, göç sonrası akültürasyon stresiyle birleşerek kadınların psikolojik dayanıklılığını ciddi şekilde zayıflatmıştır. Profesyonel psikososyal desteğe erişim eksikliği, birçokları için madde kullanımını bir baş etme mekanizmasına dönüştürmüş, bu durum daha sonra suç döngüsünü pekiştiren ekonomik bir zorunluluğa evrilmiştir. Fiziksel hapsedilmenin ötesinde ceza infaz süreci, bir çifte belirsizlik alanı olarak ortaya çıkmıştır. Aileler parçalanmış, çocuklardan ayrı kalmak başarısız bir anne figürü olmaya dair ağır bir utanç yükü olarak tezahür etmiş ve sürekli sınır dışı edilme korkusu psikolojik sıkıntıları artırmıştır. Bu yıkıcı dinamiklerin aksine, dini ve ahlaki inançların sağladığı iç kontrol mekanizmaları, annelik rolünün doğasında bulunan etik pusula ve tahliye sonrası aile desteği beklentisi, kadınların suçtan uzaklaşma sürecindeki en güçlü motivasyon kaynakları olarak tanımlanmıştır.

Bu kapsamlı çalışma, yabancı uyruklu kadınların suça karışmasının toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikler, yapısal mahrumiyetler ve crimmigration politikalarının kesişim noktasında çok katmanlı bir şekilde şekillendiğini göstermektedir. Bu kadınlar için suç, nadiren ahlaki bir sapma, atavistik bir dürtü veya rasyonel bir fayda hesaplamasıdır, aksine açlık, evsizlik, annelik sorumlulukları ve ilişkisel zorlamanın kavşağında şekillenmiş çaresiz bir hayatta kalma stratejisidir. Genel Zorlanma Teorisi ile uyumlu olarak, göçün

yarattığı kronik belirsizlikler, ağır yoksulluk ve dil bariyerleri, suç davranışını duygusal bir baş etme mekanizmasına dönüştürmektedir. Kadınların iradesi ataerkil yapılar tarafından ağır şekilde kısıtlanmıştır, bu nedenle hukuki çerçevede aktif fail olarak yargılansalar da genellikle derinlerde yatan birer mağduriyet ve manipülasyon anlatısı taşımaktadırlar. Ceza sistemi içerisinde dil bariyeri, hukuki bilgi asimetrisi ve beliren sınır dışı edilme tehdidi, usuli adalet ilkelerine göre adil muamele algısını doğrudan zayıflatmaktadır. Bu faktörler kurumsal izolasyonu artırmakta ve cezaevi ortamının psikolojik darlığını yoğunlaştırmaktadır. Sonuç olarak, suç önleme ve suçlu reintegrasyonuna yönelik stratejiler, suçlu göçmen stereotipini yeniden üretmekten kararlılıkla vazgeçmelidir. Bunun yerine, kırılganlığın temel nedenlerini ele alan hak temelli ve bütüncül sosyal politikalara dayanmalıdır. Erken müdahale protokolleri, göçmen kadınların varışlarından hemen sonra güvenli barınma, dil eğitimi, kayıtlı istihdam ve travma odaklı psikososyal desteğe erişimini garanti altına almalıdır. Ceza infaz kurumları bünyesinde, yabancı uyruklu hükümlülerin yasal haklarını ve geçtikleri adli süreçleri tam olarak anlamalarını sağlamak için kesintisiz ve profesyonel tercümanlık hizmetleri kurumsallaştırılmalıdır. Son olarak, tahliye sonrası aşamanın, anne bağlarının korunması, barınmanın güvence altına alınması ve sınır dışı prosedürlerinin netleştirilmesini içeren kapsamlı bir geçiş dönemi olarak yapılandırılması, suçun tekrarı döngüsünü kırmak için vazgeçilmez bir adımdır. Nihayetinde, yabancı uyruklu kadınların kesişen kırılganlıklarını tanımak, kapsayıcı, insancıl ve gerçekten rehabilite edici bir ceza adalet sistemi kurmak için esastır.

Anahtar Kelimeler: Göçmen Kadınlar, Suç Eğilimi, Krimmigrasyon, Nitel Araştırma, Yapısal Etmenler.

www.turkishstudies.net/economy**Turkish Studies - Economics, Finance, Politics**

eISSN: 2667-5625

ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY

Factors Influencing The Criminal Tendency Of Foreign National Female Convicts in Sivas Province: A Qualitative Research

Introduction

Globalization, conflicts, economic crises, and political instability have become the defining dynamics of mass migration movements in the twenty-first century. Due to both its geographical location and regional political developments, Türkiye has been at the center of intense migration flows in recent years, becoming a transit point, a place of refuge, or a long-term settlement destination for millions of people from different countries. In an environment where migration has become increasingly diversified and intensified, the socioeconomic difficulties, legal uncertainties, and adaptation problems encountered by migrants may lead them to occupy disadvantaged positions within society. This disadvantaged status may, in some cases, create conditions under which migrant individuals become associated with crime or are drawn into criminal activities. However, the international literature emphasizes that reductionist approaches portraying migrants as a “crime-producing” group do not reflect reality, arguing instead that criminal behavior is largely a consequence of structural inequalities, poverty, insecurity, and social exclusion.

Most studies examining the relationship between migration and crime have focused on male migrants, while women’s experiences of involvement with crime have received comparatively less attention. Yet gender has a decisive influence on the migration experience, and migrant women face multilayered vulnerabilities both during the migration journey and in destination countries. Factors such as family responsibilities, economic dependency, lack of legal knowledge, pressure from partners or relatives, abuse, violence, and social isolation can play a critical role in the processes through which women become involved in criminal behavior. Therefore, it is important to examine migrant women’s criminal tendencies through a gender-sensitive perspective that goes beyond male-centered theories of crime.

The increasing number of foreign national inmates in Turkish prisons in recent years indicates that the migration-crime relationship should be addressed more comprehensively within the context of the country. Despite this, academic knowledge regarding the living conditions, migration stories, pathways into crime, and social relationships of foreign national **female** inmates remains limited. A significant proportion of existing studies are based on official statistics, media discourses, or superficial descriptive analyses. Qualitative studies that center the narratives, experiences, unique vulnerabilities, and coping strategies of convicted women are still quite limited in the literature. This situation contributes to the homogenization and invisibilization of migrant women’s pathways into crime and leads to the misinterpretation of this complex social phenomenon.

Female inmates, particularly those who are migrants, are situated at the intersection of multiple structural inequalities. Factors such as language barriers, uncertainty regarding legal status, economic poverty, the necessity of working in precarious jobs, inadequate education, and weak social

support mechanisms render migrant women vulnerable in terms of security and social integration (Tomaszewska, 2016, pp. 8, 24; UNODC, 2009, p. 81; Doyle et al., 2025, p. 3). Furthermore, traumatic experiences during migration, exposure to war and conflict, separation from family, the risk of human trafficking, abuse, and pressure from intimate partners deepen cycles of both individual and social disempowerment (United Nations, 2025, p. 7; IDMC, 2025, pp. 37, 49; Saruç, 2014, pp. 68, 72; Ayata Küçükükücü & Çamur, 2023, p. 1300).

These vulnerabilities may result in women being associated with crime even without active participation, merely through providing assistance, placing trust in others, being deceived, or being coerced (Akpolat, 2011, p. 239; Ayata Küçükükücü & Çamur, 2023, p. 1307; UNODC, 2009, pp. 82-83). Indeed, international studies on female inmates demonstrate that women's involvement in crime is often shaped by factors such as economic necessity, emotional attachment, partner influence, or attempts to escape violence (Tomaszewska, 2016, pp. 24, 27; Saruç, 2014, pp. 86-87; Broidy & Agnew, 1997, pp. 275-306).

In this regard, an in-depth examination of the factors influencing the criminal tendencies of foreign national female inmates in the province of Sivas offers an original contribution to migration studies, the sociology of crime, and prison studies. The group that constitutes the focus of this study exhibits a heterogeneous structure in terms of ethnic-cultural diversity, crime types, and migration routes. This heterogeneity highlights the necessity of a multidimensional social analysis that does not reduce foreign national women's involvement in crime to a single cause.

Through a qualitative methodology and in-depth interviews, this study aims to understand the individual, social, and structural factors shaping criminal tendencies based on the experiences of 17 foreign national women incarcerated in the Sivas Penal Institution. Drawing on the codes, themes, and visual models generated through MAXQDA 2020, women's pathways into crime are examined from a holistic perspective. The study seeks both to fill an existing gap in the literature and to offer guiding recommendations for policymakers, social service professionals, and researchers through the narratives of migrant women.

Literature Review

An examination of the literature on female criminality reveals that the subject has been discussed across a broad spectrum ranging from biological determinist approaches to modern sociological theories. These discussions offer various perspectives for understanding gender-based differences by addressing criminal behavior along a continuum extending from individual characteristics to social structures. Among the early studies, Lombroso and Ferrero (1898, pp. xvi, 28, 112) argued that female criminals and prostitutes exhibited anatomical abnormalities, that the female criminal type possessed primitive (atavistic) characteristics, and that criminal women displayed a virile structure more akin to men than to ordinary women. These biologically oriented perspectives have been criticized for attributing criminality to innate characteristics while neglecting social factors. In contrast, the General Strain Theory (GST), developed by Robert Agnew, seeks to overcome the limitations of Merton's approach, which conceptualized deviant behavior as a dissociation between culturally defined goals and the institutional means available to achieve them (Merton, 1938, p. 674). Merton largely built his theoretical framework around economic activities and situations in which symbols of monetary success could not be balanced through institutional means (Merton, 1938, p. 676). Agnew expanded this framework by defining crime not only as the result of failing to achieve economic goals but also as a coping mechanism in response to emotions such as anger and depression arising from the loss of positive stimuli or exposure to negative stimuli (Agnew, 1985, p. 154; Agnew, 1992, pp. 50-51). According to GST, subjectively perceived strains that are considered unjust and severe are stronger predictors of criminal behavior, while gender differences in crime emerge through men's tendency toward violence and women's tendency toward self-damaging behaviors such as substance use (Agnew, 2001, pp. 319-362; Froggio & Agnew, 2007,

pp. 81-83; Broidy & Agnew, 1997, pp. 275-306). By explaining criminality through individual stress and emotional responses, this theory moves beyond traditional economic determinism and emphasizes how gender roles shape responses to strain.

The Social Disorganization Theory, which addresses the ecological dimension of crime, argues that crime is not biological in origin but rather a response to environmental conditions such as poverty, ethnic heterogeneity, and high residential mobility (Shaw & McKay, 1942, p. 57). By linking criminal behavior to the breakdown of social structures rather than to individual pathologies, this approach places neighborhood-level dynamics at the center of analysis. Studies building upon this perspective emphasize that the weakening of collective efficacy leads to crime (Sampson et al., 1999, p. 58). Closely related to this framework, the Broken Windows Theory posits that minor signs of disorder signal a lack of social control and thereby create conditions conducive to more serious forms of crime (Wilson & Kelling, 1982, pp. 59, 61). These theories highlight the importance of environmental interventions in crime prevention, moving away from individual-centered approaches and advocating the strengthening of mechanisms of social control.

Beyond these general approaches that address individual and environmental dynamics, female criminality, gender inequality, and the condition of disadvantaged groups within the penal system have, in recent years, become critical topics examined from an interdisciplinary perspective. From a sociological standpoint, female criminality is generally shaped by experiences of domestic victimization and traditional gender roles. A systematic review encompassing 21 studies conducted between 2018 and 2024 found that domestic abuse and intimate partner violence are decisive factors in women's involvement in crime (Ang & Saat, 2024, pp. 155, 157). Women often prioritize the needs of their families over their own financial or emotional needs and may be driven into crime due to economic desperation (Ang & Saat, 2024, p. 166). Reflecting this reality, mental health problems among female prisoners are significantly more prevalent than among both the general population and male prisoners (Gün, 2025, pp. 93, 97). A review synthesizing national and international literature indicates that clinical conditions such as depression, anxiety, and Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD) among female prisoners are directly linked to traumatic experiences occurring before incarceration and therefore call for the development of gender-sensitive biopsychosocial interventions (Gün, 2025, pp. 93, 98). A study examining female criminality from the perspective of Generation Y women demonstrated a high level of awareness regarding gender inequality, with 97.6% of participants acknowledging the existence of inequality between women and men (Küçükçükücü Ayata & Çamur, 2022, p. 551). Conducted online with 130 female participants, the study identified self-protection, violence, oppression, and burnout as the principal dynamics leading to female criminality (Küçükçükücü Ayata & Çamur, 2022, pp. 551, 561). The findings emphasized the central role of education, a healthy family structure, and women's active participation in the workforce in the prevention of crime (Küçükçükücü Ayata & Çamur, 2022, pp. 551, 552).

In this context, studies focusing on the experiences of female inmates in Türkiye emphasize that the increasing number of prisoners and detainees in correctional institutions has negatively affected living conditions such as hygiene, sleep, and personal space and has brought attention to issues such as access to healthcare services and the presence of children aged 0-6 living with their mothers in prison (Akin, 2021, pp. 229, 237). Such circumstances may create significant difficulties during incarceration and potentially affect women's processes of social reintegration. Akpolat (2011, pp. 2, 239, 243) argues that women's participation in crime remains relatively low but that family relationships and spousal pressure often place women in positions of victimization rather than intentional criminality. The author further notes that women tend to maintain traditional gender roles through activities such as handicrafts and religious practices while incarcerated. Similarly, Ayata Küçükçükücü and Çamur (2023, pp. 1307, 1309) identify misplaced trust, deception, and concerns related to honor among the factors leading women into crime and find a strong relationship between exposure to violence and oppression and criminal behavior. Saruç (2014, pp. 66, 72) characterizes

female inmates as generally poor, low educated, and victims of physical violence, finding significantly higher rates of violence exposure among women convicted of homicide. Highlighting spatial differences, Temurçin and Haydaroğlu (2017, pp. 203, 205) report that drug-related crimes and theft are more prominent in Antalya, whereas sexual offenses and traditional factors play a greater role in Mardin. Mitrani and Özdemir (2022, pp. 113, 114) identify a relationship between early paternal loss and psychopathy scores and reveal substantially higher recidivism rates (65.5%) among those convicted of property crimes. Collectively, these studies demonstrate that female criminality in Türkiye is shaped by socio-cultural contexts and underscore the fine line between victimization and offending.

When these socio-cultural factors shaping female criminality intersect with migration, the phenomenon becomes considerably more complex. Within the context of the migration-crime nexus, Chacón (2017, p. 209) and Stumpf (2006, pp. 379, 417) conceptualize the governance of migration through criminal law mechanisms, termed “crimmigration,” as a process that restricts individual rights through membership in the social contract and excludes migrants as “others”. This concept critically examines the incorporation of migrants into systems of criminal control and exposes mechanisms of exclusion. Social Disorganization Theory draws attention to the spatial dimension of this exclusion, arguing that poverty, ethnic heterogeneity, and residential mobility weaken residents’ ability to achieve common goals (collective efficacy), thereby linking crime more to the “kinds of places” in which people live than to individual characteristics (Kubrin & Weitzer, 2003, pp. 374, 376). In Türkiye, international migration has been associated with a diversification of crime types, and migrants are increasingly mentioned in relation to public order and economically motivated offenses (Arslan & Taş, 2022, pp. 1-2). Within the Turkish context, the number of foreign inmates increased dramatically from 4,442 in 2016 to 15,028 by the end of 2022 (Demirbaş & Çelikçi, 2024, p. 17). This trend has intensified specific problems within correctional institutions, including language barriers, access to justice, and social integration (Demirbaş & Çelikçi, 2024, p. 21). Conversely, macro-level studies by Ousey and Kubrin (2018, pp. 63, 71) suggest that the relationship between migration and crime is negative but relatively weak, while Sampson (2008, p. 29) emphasizes that migrants, particularly first-generation migrants, are far less likely than native populations to engage in violent crime. Local findings from Türkiye indicate that the effects of migration may vary regionally; for example, the influx of migrants from Syria into Mardin has been associated with an increase in sexual offenses among women (Temurçin & Haydaroğlu, 2017, p. 209).

For foreign national inmates, language barriers constitute one of the most fundamental obstacles, limiting understanding of institutional rules, access to rights, and the development of social ties (Doyle et al., 2025, pp. 1-2). Within this process of integration, language education represents a vital tool. Semi-structured interviews with ten foreign inmates in a correctional institution in Ankara revealed that their motivation to learn Turkish was based on meeting humanitarian needs, following legal procedures, and expectations of early release (Atila et al., 2023, pp. 1, 11). However, structural barriers such as inadequate technological resources and lack of guidance remain significant challenges in the learning process (Atila et al., 2023, pp. 16, 22). The experiences of foreign inmates become even more complex at the intersection of nationality, class, and gender. A qualitative study conducted in women’s prisons in Portugal found that foreign women’s pathways into imprisonment were shaped by social exclusion, poverty, and family responsibilities (Gomes, 2018, pp. 75, 99). In particular, offenses such as drug trafficking were often perceived as economic opportunities by these women (Gomes, 2018, p. 100). Supporting these findings, Tomaszewska (2016, pp. 24, 27) notes that foreign women from matrifocal family structures in countries such as Ghana and Nigeria often engage in drug courier activities due to economic obligations associated with meeting their children’s basic needs and educational expenses. For these women, imprisonment is experienced through profound feelings of guilt and shame arising from their inability to fulfill their responsibilities as the

family's primary economic and emotional provider, a condition described as that of a "failed matriarch". Female inmates frequently perceive incarceration as the collapse of their ideal of being the "protector of the family," driven by the belief that they have abandoned their children. UNODC (2009, pp. 81, 88) emphasizes that structural disadvantages such as language barriers and inadequate legal support encountered by these women in prison must be addressed to safeguard their human rights. These findings reveal dynamics distinct from those affecting native populations by explaining migrant women's criminal tendencies through economic pressures and culturally defined responsibilities.

In addition to these sociological and structural dynamics, local studies conducted in the Sivas Open Penal Institution provide important insights into the inner worlds of female inmates. By illuminating the psychological and spiritual dimensions of incarceration, these studies contribute a local perspective to broader theoretical frameworks. Yılmaz (2019, pp. 297, 301) found a positive relationship between women's spiritual orientations and their levels of prayer and hope, while also demonstrating that repeated imprisonment significantly diminishes hope. Acar Çınar (2020, pp. 165, 175), on the other hand, found no significant relationship between religiosity and forgiveness tendencies but observed that participants scored highest on the dimension of "revenge," with these tendencies increasing with age.

Within a rights-based institutional framework, the Nelson Mandela Rules require that prisoners be treated with respect for their inherent human dignity (Rule 1) and mandate special care for women during pre- and post-natal periods (United Nations, 2015, pp. 6, 11). Similarly, the Vienna Convention guarantees foreign inmates the right to communicate with and receive assistance from the consular representatives of their countries of citizenship (United Nations, 1963, Article 36). In line with these principles, the protocol signed between the Ministry of Justice and the Ministry of Interior (2024, p. 2) establishes a legal framework governing cooperation and coordination regarding matters ranging from identity verification to deportation procedures involving foreign inmates. These international and national regulations seek to protect the rights of foreign national female inmates and represent efforts to reduce inequalities within the penal system.

International data indicate that women constituted 48% of the world's 304 million migrants as of 2024 (United Nations, 2025, pp. 2, 7). Current findings reported by the Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC) (2025, pp. 37, 49) document that women in high-risk settings, ranging from Afghanistan's displacement crises to overcrowded shelters in Gaza, are exposed to abuse, limited access to healthcare services, and threats of gender-based violence. In the context of the global labor market, the International Labour Organization (ILO) (2021, pp. 11, 13) reports that 66.2% of the world's 169 million migrant workers are concentrated in the service sector, while TÜİK (2025, p. 1) indicates that women accounted for 45.5% of the 314,588 individuals who migrated to Türkiye in 2024. These statistics highlight the role of migrant women in global mobility and the risks they face, thereby illuminating the socioeconomic factors influencing criminal tendencies.

From a broader judicial perspective, data for 2025 confirm that the number of case files in the investigation stage within the offices of public prosecutors exceeded 11 million, placing the justice system under a substantial workload (Ministry of Justice of the Republic of Türkiye, 2026, p. 21). Collectively, these data scientifically demonstrate the need for inclusive policies that take into account both gender sensitivity and the specific needs of foreign inmates. Analyzing the legal and psychological implications of these challenging processes, Tyler (1990, pp. 3-5) argues that individuals' motivation to obey the law depends less on fear of punishment than on perceptions of institutional legitimacy and fair treatment. Similarly, Crewe (2011, pp. 521-523) characterizes the modern experience of imprisonment through the suffocating metaphor of "tightness," constructed around uncertainty and continuous surveillance, emphasizing that psychological burdens have increasingly replaced direct physical coercion. Together, these perspectives provide a comprehensive

framework for understanding the criminal tendencies of foreign national female inmates by integrating perceptions of legal justice with the psychological effects of incarceration¹.

Purpose and Significance of the Research

This study, which focuses on foreign national female inmates in the Sivas Women's Closed and Open Penal Institution, aims to comprehensively analyze women's pathways into crime, their experiences of imprisonment, and the structural vulnerabilities arising from their migrant status. Rather than treating criminal behavior as an individual deviation, the study conceptualizes it as a complex outcome that emerges at the intersection of migration, gender, economic deprivation, and legal uncertainty. The primary focus of the research is to make visible, through the narratives of the subjects themselves, the multilayered state of disadvantage resulting from the intersection of the identities of being both a “migrant” and an “inmate,” as well as the manifestations of this condition within the criminal justice system.

The main reasons demonstrating the significance of the study and its original contribution are concentrated in the following points:

Specificity of the Sample and Intersectional Focus: Although valuable studies on female criminality and migration exist in the literature, this study possesses a distinctive character by focusing on the experiences of 17 female inmates in Sivas representing a highly heterogeneous distribution of nationalities, including Syria, Iran, Afghanistan, Morocco, Georgia, Uzbekistan, and Brazil. This diversity provides an opportunity to analyze the common and divergent effects of different migration routes, statuses, and cultural backgrounds on criminal tendencies from an **intersectionality** perspective, rather than interpreting migrant women’s criminality through a single ethnic origin or culture.

Qualitative Methodology and In-Depth Analysis: Moving beyond quantitative statistics, the study seeks to access women's subjective worlds through a phenomenological approach. The analysis of data obtained from semi-structured in-depth interviews using hierarchical coding and visual modeling techniques (word clouds and code maps) through MAXQDA 2020 enabled the systematic identification of implicit dynamics not reflected in statistics, such as **relational agency** and **emotional tensions**, which underlie criminal tendencies.

Original Conceptualization of Relational and Structural Mechanisms: The study documents how factors such as patriarchal pressures, spouse/partner manipulation, and the abuse of trust function as leverage mechanisms in migrant women’s involvement in crime. Findings that define crime as a “survival strategy” or a “misjudgment arising from information asymmetry” expand classical crime theories through the unique lived experiences of migrant women and provide an empirical contribution to debates on **crimmigration**.

Documenting the Contemporary Pains of Imprisonment and Institutional Uncertainties: Existing literature generally addresses the experience of imprisonment through the general prison population. In contrast, this study documents how factors such as language barriers, lack of legal literacy, and concerns over deportation create a “double uncertainty” for foreign national women within institutional processes. By revealing how structural obstacles associated with foreign status restrict individuals’ capacity to pursue their rights and generate distinctive psychological burdens under conditions of supervision, the study adds qualitative depth to the literature.

Evidence-Based Recommendations for Policymakers and Practitioners: The findings identify institutional gaps concerning interpreter support, psychosocial assistance protocols, and post-release planning processes within correctional institutions and offer concrete recommendations for addressing them. Thus, the study not only provides an academic assessment of the issue but also

scientifically demonstrates the necessity of a rights-based and culturally sensitive intervention model for the rehabilitation and social integration of foreign national female inmates.

Method

This section details the methodological roadmap followed to transform the theoretical aims of the research into empirical findings, focusing on the research design employed, the process of determining the study group, data collection instruments, and analytical techniques. Remaining faithful to the qualitative research tradition throughout the study, it explains step by step how participants' subjective experiences were incorporated into the research process in accordance with principles of validity and reliability and how ethical procedures were carried out.

Research Design and Approach

This research is a qualitative study aimed at achieving an in-depth understanding of the factors influencing the criminal tendencies of foreign national women incarcerated in a penal institution in the province of Sivas. The qualitative research approach was preferred because it provides a powerful means of explaining complex social phenomena by focusing on individuals' subjective experiences, perceptions, and meaning-making processes. Designing the study within a phenomenological framework made it possible to place participants' lived experiences, personal narratives, migration trajectories, and forms of involvement with crime at the center of the research. Consequently, female inmates' encounters with crime were evaluated not only at the behavioral level but also holistically through the environmental and social conditions, areas of vulnerability, and relational networks that shaped their experiences.

Research Setting

The research was conducted at the Women's Open Penal Institution located in Sivas. This institution is a closed environment characterized by strict security protocols and houses foreign national women from various countries with diverse offense profiles. Conducting the study within a prison setting required the research process to proceed in accordance with specific rules and regulations, with interview schedules, locations, and security measures organized by the prison administration. This necessitated special planning to ensure privacy, enable participants to express themselves comfortably, and allow the researcher to collect data effectively. All necessary permissions for the study were obtained from the Ministry of Justice of the Republic of Türkiye.

Study Group and Participants

The study group consists of a total of 17 women who migrated to Türkiye from different countries and were incarcerated as convicted inmates in the Sivas Women's Open Penal Institution. Participants originated from various regions, including Syria, Iran, Afghanistan, Morocco, Georgia, Brazil, and Uzbekistan, and displayed considerable diversity in terms of age, marital status, educational level, economic background, duration of residence in Türkiye, migration routes, and the nature of the offenses they were alleged to have committed. This diversity enabled a more comprehensive analysis of the multidimensional dynamics influencing migrant women's involvement in crime.

All participants were selected voluntarily from an eligibility list provided by the prison administration, and no pressure was exerted on any inmate who did not wish to participate in the study. To ensure confidentiality, all participants were identified in the research using codes K1 through K17, and the principle of anonymity was strictly maintained.

Sampling Strategy

The study employed maximum variation sampling, one of the purposive sampling methods. This strategy ensured the inclusion of women from different nationalities, offense types, and

socioeconomic backgrounds in order to enrich the data. Consequently, it became possible to examine the individual, social, and structural factors influencing criminal tendencies from a broad perspective.

Data Collection Instrument

A semi-structured interview form developed by the researchers was used as the primary data collection instrument. The form consisted of 28 open-ended questions developed on the basis of national and international literature reviews, theoretical studies on the relationship between migration and crime, gender perspectives, and research on female inmates. The questions covered themes such as personal life histories, migration experiences, economic deprivation, family relationships, experiences of violence and abuse, the influence of social environments, conditions leading to criminal behavior, perceptions of crime, prison experiences, and expectations for the future.

To ensure content validity during the development of the interview form, expert opinions were sought, cultural sensitivity was considered in the wording of questions, and the applicability of the form was tested by taking into account the limitations of prison conditions.

Data Collection Process

Interviews were conducted individually with each participant in a controlled room authorized by the prison administration and isolated from external influences, in the presence of a Correctional Officer. Each interview lasted approximately 45-60 minutes. As audio recording was not permitted under prison security regulations, the researcher documented all interviews through detailed and systematic note-taking. Interviews were conducted directly with inmates who spoke Turkish, while communication with those who did not speak Turkish was facilitated through inmates capable of providing translation. This situation was managed in a manner intended to minimize data loss.

During interviews, short breaks were provided whenever participants experienced emotional distress. Particularly when discussing traumatic experiences, the researcher adopted a supportive and safe communication style to ensure the healthy progression of the interview process.

Ethical Principles and Security Procedures

The research was conducted in accordance with human rights principles and ethical standards of qualitative research. The necessary written authorization was obtained from the Ministry of Justice of the Republic of Türkiye. Participants were provided with detailed explanations regarding the purpose, content, procedures, and voluntary nature of the study, and both verbal and written informed consent were obtained. No identifying information concerning participants' identities, countries of origin, offense types, or personal lives was reported; only code numbers were used. Throughout the interviews, the researcher remained aware of power imbalances and adopted a non-judgmental, empathetic, and culturally sensitive communication style.

Data Analysis

The collected data were transferred to a digital environment and subjected to content analysis using MAXQDA 2020, a program widely employed in qualitative research. During the analytical process, interview texts were first read repeatedly to identify meaning units, from which open codes were generated. Subsequently, similar codes were grouped under thematic categories, and a thematic system based on the study's primary framework of individual, social, and structural factors was developed. A hierarchical model illustrating the relationships between codes and a word cloud supporting participant narratives were created using the visual presentation tools available in MAXQDA.

Throughout the analysis process, researchers repeatedly reviewed the coding structure to ensure consistency across themes and to verify the integrity and meaningful coherence of the thematic framework. This approach enhanced both the analytical strength and explanatory power of the findings.

Validity and Reliability

The validity and reliability of the study were strengthened through several strategies consistent with qualitative research standards. Presenting participants' narratives through direct quotations enabled the natural transmission of data in accordance with the principle of thick description. The inclusion of participants from different countries and with different offense types enriched the diversity of the data and increased the transferability of the findings. During the coding process, researchers adopted a reflexive approach by remaining aware of their own biases and striving to maintain objectivity during theme development. Furthermore, the data analysis process was conducted transparently, and the code-theme structure was developed systematically.

Positionality of the Researchers

The fact that one researcher specializes in migration studies and the other in migration and psychology contributed to the adoption of a culturally sensitive, ethically informed approach attentive to the vulnerable positions of participants throughout all stages of the study. Particularly during interviews conducted within the prison environment, issues such as power relations, language barriers, and cultural differences were carefully considered, and an explanatory, supportive, and reassuring communication style was employed to ensure that participants felt safe and comfortable.

Findings

In this study, the data obtained from semi-structured in-depth interviews conducted with 17 foreign national women incarcerated in the Sivas Penal Institution were analyzed using the MAXQDA 2020 software program. Initially, the interview transcripts were read repeatedly, and during the open coding process, each meaningful statement was transformed into a code in the form of a marginal note. Subsequently, through axial coding, similar codes were grouped under higher-order categories. In the final stage, selective coding was conducted, and the core category located at the center of all codes was identified as "Reasons and Crimes Driving Migrants to Crime". Using MAXQDA's "Code Subcodes Model" function, this coding system was visualized, and the hierarchical code-subcode model presented in Figure 1 was developed. In addition, a word cloud illustrating the most frequently recurring concepts in the women's narratives was generated using the "Word Cloud" tool. This cloud was interpreted as a tool that both confirmed and deepened the thematic structure (Figure 2).

Participant Profiles

The participants exhibit considerable diversity in terms of age, nationality, educational level, and occupation. The study group includes women from Syria, Iran, Uzbekistan, Morocco, Afghanistan, Brazil, Georgia, as well as women of Afghan origin who had lived in Iran for many years. Their pre-migration occupations span a variety of fields, including hairdressing, nursing, law, artistry with conservatory education, grocery store management, making and selling pastries, laundry work, and daily wage labor. This profile demonstrates the inadequacy of reducing migrant women's involvement in crime to a single profile characterized as "poor and uneducated".

The participants' ages range from 25 to 48 years. The distribution of participants by age range is presented in Table 1.

Table 1. Distribution of Participants by Age Range

Age Range	Participants (Code)	Number of Participants
25-29	K1 (28), K10 (29), K17 (25)	3
30-34	K7 (33), K8 (30), K15 (31)	3
35-39	K4 (35), K5 (38), K6 (35)	3
40-44	K3 (44), K9 (42), K11 (42), K12 (42)	4
45 and above	K2 (45), K13 (48), K14 (45), K16 (48)	4

As shown in Table 1, the age distribution of participants ranges from 25 to 48 years, indicating a broad spectrum extending from young adulthood to late middle age. While six women are between the ages of 25 and 34, eleven women are aged 35 and above, suggesting that the sample generally possesses a mature age profile. In particular, the fact that women aged 40 and above ($n=8$) constitute approximately half of the sample demonstrates that pathways into crime cannot be explained solely through risky or impulsive behaviors specific to youth.

This finding suggests that economic responsibilities, caregiving burdens, and chronic migration-related problems accumulate over time and transform into structural tensions within the process of involvement in crime. As illustrated by the case of K12, the inability to meet fundamental needs such as children's education and housing may transform crime into a "structural necessity" rather than a situational deviation. The participant stated that she chose this path in order to send her young daughter to another country and provide for her family. Similarly, K3 became involved in migration and subsequently entered a cycle of crime after being forced to assume responsibility for the care of her mother and two children following her divorce and her father's death.

In addition, among this relatively mature group in terms of life experience, male domination and trust within intimate relationships appear to have a decisive influence on the emergence of criminal behavior. For example, K6 reported that she was regarded as an accomplice because her husband did not work and engaged in theft, while participants such as K16 and K14 directly attributed their introduction to crime to the influence or manipulation of their boyfriends.

Educational attainment also constitutes a critical point of reference for understanding these processes. The fact that individuals such as K2, a lawyer, and K16, a graduate of a Police Academy, were nevertheless incarcerated demonstrates that education and legal knowledge do not always function as protective shields. On the contrary, they may leave individuals vulnerable to abuses of trust arising from weak social networks in a foreign country. In order to analyze more deeply how participants interpreted this complex process, their educational backgrounds are detailed in Table 2.

Table 2. Educational Level of Participants

Educational Level	Participants (Code)	Number of Participants
Illiterate / Never attended school	K12	1
Primary School (graduate or dropout)	K1, K10, K11	3
Secondary School (graduate or dropout)	K7, K14	2
High School (graduate or dropout)	K4, K6, K13	3
University (degree, dropout, academy)	K2, K3, K5, K8, K9, K15, K16, K17	8

As shown in Table 2, the fact that eight of the seventeen women possess university-level education challenges traditional approaches that associate migrant women's involvement in crime solely with a lack of education. Within the sample, K2 is a lawyer with a law degree; K5, K9, and K15 are university-educated nurses; K3 is a conservatory-trained artist; and K16 is a graduate of the Police Academy. In contrast, K12 never attended school, K1 and K10 received only primary school education, and K7 and K14 were forced to discontinue their education at the secondary-school level.

Participants with lower educational attainment generally defined crime as a consequence of "deprivation" and a "lack of protective mechanisms". For example, K12, expressing shame about being unable to read and write, stated, *"Maybe if I had been educated, I would not have become involved in these crimes,"* thereby constructing education as an absolute shield against criminal involvement. Similarly, K14 stated, *"If I had been educated, this would not have happened,"* and K1 remarked, *"Being uneducated played a role in committing this crime,"* reinforcing this perception. For these women, education is not merely a diploma but rather an imagined shield that could protect them against "structural necessities" such as drug trafficking or theft.

In contrast, highly educated participants tended to explain crime through the lenses of “deception,” “abuse of trust,” and “vulnerability within social networks”. The resentful statement of K2, a respected lawyer in her home country, *“I studied so much, became a lawyer, and now I am here. It is like hell,”* demonstrates that education does not completely prevent involvement in crime but may deepen the sense of devastation experienced by the individual. Likewise, the fact that K16 became involved in crime after following her boyfriend to Van despite being a Police Academy graduate, and that K3, who had been an elite artist known by her surname in her home country, was imprisoned in Türkiye because of people she welcomed into her home purely out of kindness, demonstrates that higher education does not always provide protection against emotional and relational manipulation in the host country.

Furthermore, this situation also triggers a sudden “loss of status” during the migration process. For example, although K3 had worked at the House of Culture in Uzbekistan, she was prevented from working by her husband in Türkiye, which rendered her economically and socially vulnerable. The inability of highly educated individuals to translate their professional identities into the Turkish context, combined with weak social networks, may leave them more susceptible to “traps” (in K2’s words) or “wrong friendship choices” (in the words of K8 and K10).

Reasons for Migration and Migration Trajectory

During the interviews, women were asked in detail why they had come to Türkiye. Their responses were coded under the category “Reason for Migration” in MAXQDA and subsequently categorized. The resulting findings indicate that migration is rarely motivated solely by economic or solely by security concerns; rather, these motivations are often intertwined.

Participants’ narratives reveal that foreign national women’s motivations for migrating to Türkiye extend across a broad spectrum, ranging from struggles for survival to touristic curiosity.

For K1 and K6 from Syria, migration represented a search for security directly imposed by war. In particular, K6’s experience of being injured and paralyzed after her home in Aleppo was bombed and subsequently being transported to Türkiye by ambulance demonstrates that migration was not a voluntary choice but rather a matter of life and death. Similarly, for K11 and K12, the primary driving force behind migration was their children’s education. K12 sought refuge in Türkiye after her children were denied admission to school in Iran because they were Afghan, or were asked to pay excessively high fees, in search of a place where women were valued and her children could receive an education more easily.

Economic responsibilities and domestic violence also emerged as structural factors shaping migration decisions. Women such as K3 and K14 came to Türkiye for employment because of severe economic burdens associated with divorce and responsibility for many children. For some participants, migration also represented an escape route from traumatic family relationships. K13 fled to escape death threats from her former husband, who was a murderer, while K17 sought refuge in Türkiye to escape severe physical violence inflicted by her stepfather and incidents involving the “purchase of women” in Dubai.

For a significant portion of the sample, including K4, K5, K7, K8, K9, K10, K15, and K16, Türkiye initially represented a tourist destination entirely unrelated to crime. The statements of K5 from Brazil, *“I came only for travel,”* and K15 from Georgia, *“I came to buy alcohol and cigarettes,”* symbolize how distant this group was from any criminal economy when entering Türkiye. However, through factors such as inappropriate friendships established in Türkiye (K4, K8, K10) or the influence of romantic partners (K16), these women experienced a sharp transition from tourism to criminalization. Particularly striking is the case of K16, a Police Academy graduate who was brought to Van by her boyfriend under the promise of “showing her around” and subsequently became

involved in a drug-related offense, illustrating how social networks formed in an unfamiliar environment can leave individuals vulnerable.

For migrant women, regardless of their initial motivations upon arrival, this process may evolve into a critical threshold that draws them into a cycle of crime as a consequence of the economic deprivation or relational traps they encounter.

Code-Subcode Model and Multilayered Structure

The findings obtained from this study demonstrate that the factors influencing foreign national female inmates' involvement in criminal behavior within the penal institution in the province of Sivas constitute a multilayered and interconnected structure. The life histories of the women indicate that the challenges created by migration, social exclusion, economic hardship, relational pressures and manipulations, as well as individual/psychological vulnerabilities operate in a mutually reinforcing cycle. The detailed qualitative analysis conducted using MAXQDA 20 revealed that this multidimensional structure is organized around six main themes: (1) *Participant Characteristics and Migration Trajectory*, (2) *Socioeconomic Conditions*, (3) *Reasons Leading to Crime*, (4) *Mental Health and Substance Use*, (5) *Emotions and Consequences*, and (6) *Protective Factors and Recommendations for Solutions*. These themes holistically illustrate how multiple influences, ranging from individual experiences to structural conditions, shape the pathways through which women come into contact with crime.

The themes identified are presented in Figure 1 below.

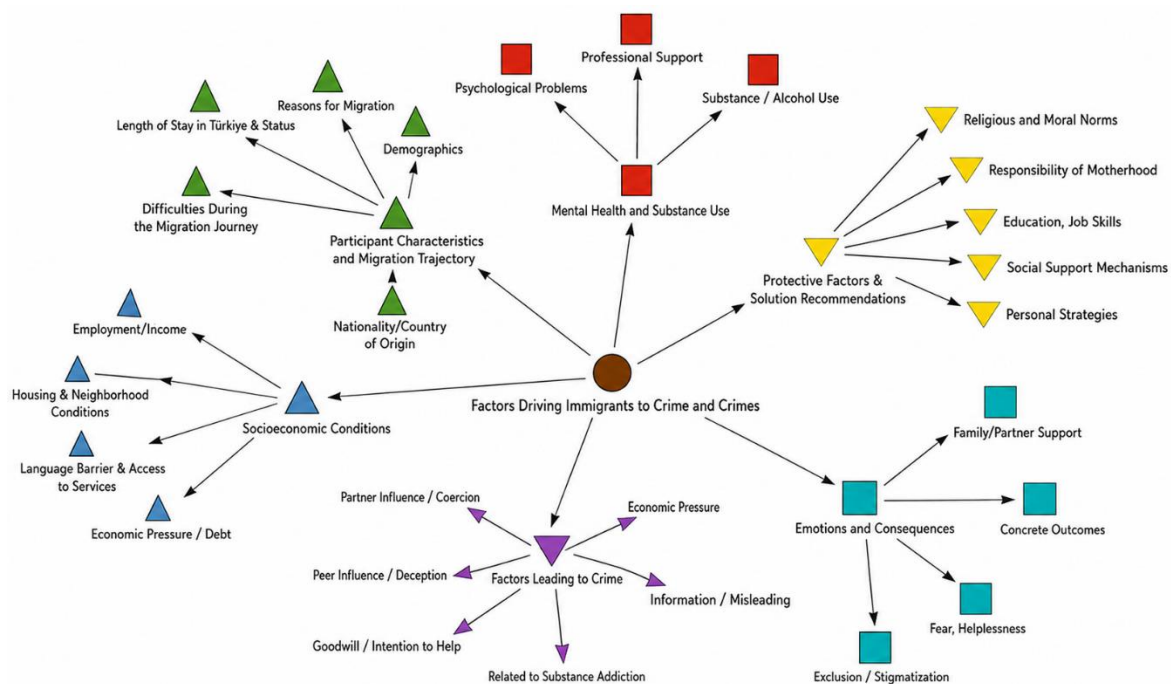

Figure 1. Reasons and Crimes Driving Migrants to Crime: Hierarchical Code-Subcode Model
Source: Developed by the authors.

The hierarchical code-subcode model presented in Figure 1 represents the visual counterpart of the coding processes. The hundreds of short labels generated during open coding were first transformed into higher-level categories (e.g., “economic pressure,” “peer influence,” “housing

problems,” and “psychological problems”), and these categories were subsequently organized around the core category, “Reasons and Crimes Driving Migrants to Crime”.

Using MAXQDA’s “Code Subcodes Model” function, the core category was positioned at the center as a brown circle, while the other major themes were arranged around this center in clusters based on color and shape. The subcodes were placed around the theme to which they belonged, and their relationships with the center were illustrated through arrows. In this way, both the hierarchy among codes and the relationships among themes became visible at a single glance.

The category “Reasons and Crimes Driving Migrants to Crime,” located at the center of the model, represents the core node where all codes and subcodes converge. This core conceptualizes foreign national women’s involvement in crime not as the result of a single cause but rather as a processual pattern that begins with the migration decision and continues throughout the migration journey, the settlement process, socio-economic conditions, relational pressures, psychological vulnerabilities, protective factors, and experiences of imprisonment.

Each arrow extending toward the center demonstrates that, within the women’s narratives, crime is not merely “a single act committed,” but rather the final link in a long journey in which numerous themes such as war, migration, poverty, domestic violence, deception, goodwill, dependency, faith, motherhood, and stigmatization become intertwined.

Below, the six main thematic clusters that feed into this core category are discussed in detail together with participants’ narratives.

Participant Characteristics and Migration Trajectory

This cluster consists of the codes of demographics, nationality/country of origin, reason for migration, migration journey difficulties, and duration/status of stay in Türkiye. The countries from which the women came, the conditions under which they migrated, and their motivations for coming to Türkiye provide fundamental explanations for understanding their processes of involvement in crime.

Table 3. Reasons for the Migration of Convicted Women to Türkiye

Reason for Migration	Participants (Code)	Example Statement
War and search for security	K1, K6	K1: “I migrated because of the war... My only thought while coming was survival”. K6: “A bomb hit our house, I was seriously injured and became paralyzed... Migrating was not my choice; war was the only reason”.
Children’s education and future prospects	K11, K12	K11: “I came for my children’s schooling... I thought I could send them to better schools”. K12: “My children could not study in Iran. They wanted passports and money... I thought that if I moved to another country, my children could study and live comfortably”.
Economically and employment-oriented migration	K2, K3, K14	K3: “I had divorced my husband. My father had passed away... My income was not enough. Therefore, I had to come... I came to work”. K14: “I had eight children; life was difficult... The most important factor in my coming to Türkiye was work”. K2: “My husband was martyred nine years ago... I came to work. I am already a lawyer”.
Escaping domestic violence/spouse	K13, K17	K17: “I came because of my stepfather... The shape of my face changed (because of violence)... Princes and sheikhs buy women. I could not endure it”. K13: “My ex-husband killed someone. I came because I was afraid of him. I wanted to keep my children away from him”.

Travel, tourism, shopping, and visits	K4, K5, K7, K8, K9, K10, K15, K16	K5: "I came only for travel; I was going to stay a few weeks and return". K15: "To buy alcohol and cigarettes... I had no intention of staying long-term". K7: "I was excited because it would be my first time abroad; I came only for sightseeing". K16: "My boyfriend brought me to Van to show me around... for sightseeing". K4: "I came for one week... the visa did not come through... then COVID happened and I could not leave". K9: "I came for sightseeing... I was going to stay for two months and leave".
--	-----------------------------------	--

The data presented in Table 3 and the participants' statements demonstrate that the motivations of foreign national women for migrating to Türkiye extend across a broad spectrum, ranging from the struggle for survival to touristic curiosity. These underlying dynamics are discussed in detail below through the participants' narratives.

War and Forced Migration:

K1: "I came from Aleppo. I migrated because of the war. I gathered my entire family to migrate to Türkiye and crossed the border through the wire fence. My only thought while coming to Türkiye was survival".

K6: "A bomb hit our house in Syria, and I was seriously injured and became paralyzed. I was brought to Türkiye by ambulance. Migrating was not my choice; I had no alternative. War was the only reason".

These statements demonstrate how war and forced migration create abrupt disruptions in women's lives and show that the decision to migrate is less a matter of free choice than a "survival reflex".

Children's Education and the Search for a Better Future:

K11: "There were no schools in Syria. I came for my children's education. I thought that if I came to Türkiye, at least my children could study and I could send them to good schools".

K12: "We escaped from Afghanistan to Iran, but they did not give identification documents to Afghans there, and the children could not attend school. They wanted passports and a lot of money. I came to Türkiye thinking, 'If I move to another country, my children can study and live comfortably'".

Such narratives indicate that migration decisions are often intertwined with aspirations for children's education and future prospects and that women redefine themselves through their identities as "mothers".

Economically and Employment-Oriented Migration:

K3: "I divorced my husband in my country, and my father had passed away. With my mother and two children, my income was not sufficient. Therefore, I had to come. My cousin was married here and owned a café. I came to work".

K14: "I have eight children, and our situation in Iran was difficult. I came to work in my friend's restaurant doing cleaning and dishwashing. The most important factor in my coming to Türkiye was work".

K2: "My husband was martyred nine years ago. I had a two-year-old daughter... The most important factor in my coming to Türkiye was work. I am already a lawyer".

These narratives demonstrate that migration decisions are not merely individual pursuits of prosperity but rather structural necessities shaped by factors such as divorce, the loss of family elders,

or having many children. Women choose to migrate in order to enter the labor market while assuming sole responsibility for sustaining their families.

Escaping Domestic Violence:

K13: "My ex-husband killed someone in Georgia. I came here because I was afraid of him. He constantly told me, 'I will kill you.' My sister was married here, so I came both to visit her and to keep my children away from my ex-husband".

K17: "I experienced violence from my stepfather and mother. The shape of my face changed because of the violence. In addition, I was victimized 22 times within a system in Dubai where women were sold to sheikhs. I could not endure it anymore and came to Türkiye through irregular routes at the age of 17.5. My only wish was to get away from that violent environment".

These narratives demonstrate that migration for these women was not simply a matter of relocation but rather a "search for personal safety" and an "escape route from trauma". Unable to find protective mechanisms in their countries of origin, the women constructed Türkiye as a place of refuge.

Tourism, Short-Term Visits, and the "Criminal Rupture":

K5: Emphasized her touristic motivation by stating, "I came only for travel. I traveled every weekend; I am a person who likes to travel... I was going to stay for a few weeks and return". However, she was criminalized after a long-term friend purchased a ticket for her and used her in drug trafficking.

K7: Stated, "I came for sightseeing. My friend brought pills with her... That substance is not prohibited there. I was excited because it would be my first time abroad," revealing both her touristic enthusiasm and her lack of knowledge regarding the legal regulations of another country. She noted that her inability to say "no" contributed to her involvement in crime.

K15: Explained a brief visit related to cross-border trade by stating, "I did not come illegally. I came to buy alcohol and cigarettes. I had no intention of staying for a long time".

K4: Came merely to "enter and exit the country for one week" because her residence permit had expired, but became stranded due to visa problems and the COVID-19 pandemic, eventually being driven into crime through economic desperation.

K16: Despite being a Police Academy graduate, stated that her boyfriend brought her to Van under the promise of "showing her around" and directly led her into crime ("My boyfriend pushed me into it").

K9: Came for tourism, but was apprehended because she did not know that certain medications she legally used in her home country (e.g., morphine) were prohibited in Türkiye.

K8: Came to forget the loss of her mother and father and to travel, but became involved in crime through an incident connected to a friend in Türkiye.

K10: Indicated that she came for sightseeing and had friends in Türkiye, but became involved in the criminal process after agreeing to a friend's request to transport drugs.

These examples demonstrate that migration trajectories often begin with entirely ordinary and touristic motivations unrelated to crime. However, in an unfamiliar geographical setting, inappropriate friendships, abuse of trust, lack of legal knowledge, and structural barriers beyond one's control may render this process highly vulnerable. For this group, crime is not a way of life but rather a tragic threshold at which the social isolation associated with migrant status and manipulations within social networks are exploited.

Socioeconomic Conditions

This cluster consists of the subcodes of employment/income, housing and neighborhood conditions, language barriers and access to services, and economic pressure/debt.

Table 4. The Impact of Socioeconomic Conditions on Criminal Tendencies

Subcode	Core Dynamic	Participants (Code)	Example Narrative
Employment and Income	Status loss and precarious employment	K2, K11, K17	K2: "I was a lawyer in Iran. I earned a good income. It is like hell... Something terrible happened to me. I am still in shock from this incident". K11: "I was working as a hairdresser. I was also working in Türkiye. I was in Kahramanmaraş. I had my own hair salon. I worked for Arabs. The money was good". K17: "When I first arrived, I worked as a barista and learned the language. I worked in a café, a pide restaurant, construction sites, and factories. I also worked as security staff in clubs. After four years, the economy became very bad, and the dollar increased significantly. That is why the economy declined".
Housing and Neighborhood	Social disorganization and normalization of crime	K3, K4	K3: "I live in the Yenidoğan neighborhood. Everyone uses drugs. But there are good families too". K4: "Before coming to prison, there were many migrants/refugees in the neighborhood where I lived. Crime was widespread; there were many people involved".
Language and Access to Services	Institutional isolation and communication barriers	K9, K15	K9: "I had medications that I used myself. Morphine, for example. It is sold in pharmacies in Iran. Apparently, it is prohibited here. I was arrested". K15: During the interview, the participant required interpretation from other inmates because she did not speak Turkish. "I came to buy alcohol and cigarettes; I had no intention of staying for a long period".
Economic Pressure / Debt	Acute poverty and lack of social protection	K12, K14	K12: "I was completely desperate. I was hungry, without clothes, and homeless. I went to the police twice. I had nowhere to go". K14: "I had eight children; it was difficult. I did cleaning work at wedding halls and my friends' shops. If I could find work, I would work. But life was very hard".

The data detailed in Table 4 comprehensively reveal all forms of structural deprivation that shape the points at which foreign national women come into contact with crime, ranging from employment and income loss to neighborhood characteristics, economic pressures, and language barriers. Among these multilayered areas of disadvantage, language barriers and access to services, which both deepen institutional isolation and directly impair individuals' capacity to claim their rights, are examined in greater detail below through the participants' narratives.

Employment and Income:

The participants' narratives document that they lost the high occupational status they held in their home countries upon arriving in Türkiye and that this sudden loss of status rendered them more vulnerable to criminal involvement. According to the profile analyses contained in the data, K2, who was a lawyer in Iran, and K11, who owned and operated her own hair salon in Syria, had enjoyed economically stable and relatively prosperous lives in their home countries. K17, who had risen to the position of deputy director within the Red Crescent in Dubai, was compelled, after arriving in Türkiye, to work in precarious and low-skilled jobs such as barista, construction worker, factory worker, and security guard. This situation demonstrates that even highly educated individuals may become more susceptible to "traps" or "poor friendship choices" due to weak social support networks and economic fluctuations in a foreign country.

Housing and Neighborhood:

The spatial dimension of crime corresponds closely with the social disorganization perspective and confirms that crime is a response to environmental conditions rather than an individual deviation. The visibility of drug use on nearly every street in the Yenidoğan neighborhood where K3 lived, as well as the overlap between high migrant concentration and crime in the area where K4 resided, demonstrate how crime becomes normalized within certain neighborhoods. Combined with the participants' emphasis on "streets where crime has become normalized," these accounts reveal that spatial disadvantage and the erosion of collective efficacy create a "risk topography" that compels individuals into contact with crime.

Language Barriers and Access to Services:

Language barriers emerge in this study as a central mechanism that deepens participants' social and institutional isolation and leaves them vulnerable. The findings indicate that language barriers not only restrict access to institutional services but may also render basic communication during judicial proceedings and imprisonment virtually impossible. The most striking example of this situation is participant K15, who spoke no Turkish whatsoever. In prison, K15 was entirely dependent on other inmates for interpretation in order to express herself and communicate with those around her.

Language also constitutes the greatest obstacle in the labor market. K17, who entered Türkiye through irregular routes from Dubai, stated that she first had to learn the language before she could participate in the labor force, after which she was able to work in occupations such as barista, construction worker, and security guard. Conversely, for participants such as K12, who were deprived of educational opportunities, deficiencies in language skills and literacy are experienced not merely as communication problems but also as a "source of shame" and a factor of vulnerability against involvement in criminal activities. These narratives demonstrate that language barriers push individuals into institutional isolation, transforming them into vulnerable subjects who are unable to seek their rights or who live disconnected from the outside world.

Economic Pressure and Debt:

The subcode of economic pressure and debt indicates that crime emerges not as an individual choice but as a survival strategy within the context of the profound desperation experienced by participants. K14, who came from Iran, migrated to Türkiye solely for employment because of the pressure of meeting the basic needs of her eight children and the severe economic hardship she experienced in her country, yet this heavy burden left her vulnerable to illegal networks.

One of the most critical examples in the study is the experience of K12, which vividly illustrates the risks arising from inadequate social support systems. Despite applying twice for assistance with housing and basic needs, K12 was unable to access a sustainable social protection network. Faced with hunger and homelessness, she accepted criminal offers out of desperation. The participant's statement,

“Maybe it would not have happened if she had received social assistance; employment opportunities could also have been provided,” demonstrates how the lack of continuity in social assistance mechanisms transforms the criminal economy into a “last resort” for migrant women.

The analyses of the socioeconomic cluster indicate that poverty, language barriers, and social isolation combine to weaken women’s connections with formal support networks. As clearly seen in the case of K12, the inability to provide lasting solutions to critical issues such as housing leaves individuals trapped within a cycle of desperation and vulnerable to risky offers from illegal networks. This picture demonstrates that crime is not merely an individual decision but rather a compelled process that develops through interaction with structural deficiencies, limitations within social protection mechanisms, and severe economic deprivation.

Reasons Leading to Crime

This cluster is one of the areas most strongly connected to the center of the model and includes the codes related to partner influence/coercion, peer influence/deception, intention to help/assist, economic pressure, misinformation/deception, and substance addiction. These subcodes demonstrate that crime is often triggered not by women’s own intentions but by external factors.

Table 5. Principal Mechanisms Leading Convicted Women into Crime

Mechanism Leading to Crime	Description / Typical Narrative	Participants (Code)
Partner Influence and Coercion	Involvement in crimes planned by a spouse or boyfriend due to trust or direct pressure.	K1, K6, K14, K16
Peer Influence and Deception	Being manipulated by trusted individuals or being used as a means for transporting/storing drugs.	K2, K5, K7, K8, K10, K11
Economic Pressure and Necessity o	Taking risks to meet basic needs such as food, housing, and childcare.	K1, K4, K12, K14
Intention to Help /	Becoming involved in illegal situations out of solidarity with fellow nationals or reluctance to disappoint friends.	K3, K7, K13
Substance Addiction-Related Situations	Becoming involved in criminal environments either to meet consumption needs or due to addiction.	K4, K9, K10, K14
Lack of Knowledge / Lack of Legal Awareness	Not being aware of the legal status in Türkiye of an action or substance being transported.	K4, K5, K7, K9, K10, K11

Table 5 demonstrates that the most prominent mechanisms driving foreign national women into crime are concentrated around relational pressures, economic necessities, and fragile helping relationships.

Partner Influence and Coercion:

This subcode reflects the dominant role of patriarchal relationship dynamics and exploitation in the formation of crime. Women became involved in crimes planned by their spouses or boyfriends not always through consent, but sometimes due to trust and sometimes due to direct pressure.

K1: “Actually, I did not need money; it was all because of my husband. Only my husband forced me. Being uneducated also played a role in committing this crime”.

K6: “I did nothing; my husband did it. My husband never worked and was always stealing. The victim was my husband’s brother-in-law, and when he said ‘they did it,’ I was also treated as an accomplice”.

K16: “My boyfriend brought me from Georgia to Van for sightseeing, and I was arrested within five days. Everything happened because of my boyfriend; my boyfriend pushed me into this situation”.

These narratives reveal how women were used as “tools” by their partners or were forced to pay the price for their partners’ criminal histories. In particular, K1’s statement that she was “forced”

and K16's account of being brought under the "promise of sightseeing" and subsequently drawn into crime demonstrate that partner influence extends across a broad spectrum ranging from coercion to manipulation.

Peer Influence and Deception:

Friendships established within the context of social isolation and insecurity accompanying migration may become mechanisms through which women's goodwill and trust are exploited. Crime is often presented under the guise of "help," "kindness," or an "innocent trip," taking advantage of women's vulnerabilities.

K5: "I had come from Brazil only for travel. Someone who had been my friend for many years convinced me to buy a ticket by saying that he had found a cheap fare through an agency, but it turned out that he had used me to traffic drugs. They told me my suitcase had been lost on the plane, and ten days later the police came and said drugs had been found in my suitcase. I knew nothing about it".

K7: "I came to travel with my friend. She said the substances she brought were 'medicine' and convinced me by saying, 'You carry them, you will earn money, nothing will happen.' I only learned here that those substances were drugs and that they were prohibited. At first I refused, but my friend became upset with me. My biggest problem is not being able to say 'no' to people. I agreed because I did not want to hurt my friend".

K10: "I came to Istanbul for sightseeing. My friend asked me to bring drugs. I did not even know it was prohibited; I simply followed my friend".

K11: "Through my friends, I joined a WhatsApp group. I thought there would be religious activities, but I became involved in a legal case through that group".

K2: "I was providing consultancy services for people going to Europe. I trusted the educated people around me and my colleagues, but I only realized that they had set a trap for me after I entered prison".

These narratives reveal that crime developed not from individual intent but rather from migrant women's trust in people they knew within an unfamiliar legal system. Women are drawn into criminal processes particularly because they cannot say "no," are unfamiliar with legal regulations, or are manipulated by their social circles.

Economic Pressure and Necessity of Survival:

Acute poverty combined with large families, housing problems, and the inadequacy of formal social protection networks compelled these women to perceive the criminal economy not as a search for "easy money" but as a survival strategy.

K12: "I was doing it little by little. For money. I was completely desperate. I was hungry, without clothes, and homeless. I had nowhere to go". The participant described this process as a structural problem and emphasized the preventability of crime by stating, "Maybe it would not have happened if social assistance had been provided. Employment opportunities could also have been offered".

K14: "My economic situation in Iran was poor. I had eight children, and their situation was difficult. I came to Türkiye to work in my friend's restaurant doing cleaning and dishwashing".

K1: "My husband and I had a mobile phone shop, but we could not make ends meet. It did not generate enough income".

These narratives indicate that, for migrant women, crime became a pathway entered as a result of socioeconomic dead ends such as children's education (K12), meeting the basic needs of a large family (K14), or unemployment and insufficient income (K1). In particular, K12's statement

that she turned to crime because she could not access even the most basic human rights, such as housing and food, demonstrates the determining effect of economic pressure on criminalization.

Intention to Help / Assist:

This mechanism demonstrates that women's involvement in crime often begins within an emotional, ethical, or religious context. The criminal act becomes a legal violation as a result of efforts to help, protect, or accommodate others. Participants' narratives reveal how cultural and social norms such as "solidarity among compatriots in a foreign country" and an inability to "say no" can transform into criminal risks.

K3: "It was during the COVID period. I saw three girls from my hometown living on the streets. I wanted to help them and took them into my home purely out of fear of God. It turned out that those girls were under police surveillance. I only wanted to help, but now my name is in the case file simply because I took them into my home".

K7: "Actually, I had not agreed to transport those substances, but my friend became upset with me. I agreed because I did not want to hurt her. My biggest problem is that I cannot say 'no' to people; I say 'yes' to everyone. I thought I was doing a good deed and not hurting my friend, but everything in my life was ruined".

K13: "I did not commit the crime. It happened simply because I allowed my home to be used. I wanted to let my friend use my house, and these problems happened to me".

Substance Addiction-Related Situations:

Substance addiction that developed either after arriving in Türkiye or during the migration process emerged as a factor encouraging involvement in drug trafficking both to meet consumption needs and to create a source of income. This appears as a cyclical process that causes individuals to become dependent on criminal networks.

K4: Emphasizing that she did not even smoke cigarettes in her home country, she explained the influence of her changing social environment in Türkiye as follows: "Before, I did not even smoke cigarettes or use drugs. After coming to Türkiye, I met the wrong people. They all used drugs". She explained her reason for committing crime through both economic necessity and addiction: "It was for making money. I was using drugs. I needed access to them".

K10: Stated that she had already been addicted in Iran and wanted to come to Türkiye to overcome this addiction and "start from scratch". However, she explained that she brought drugs at the request of her friends in Türkiye, saying, "My friend asked me to bring drugs from Iran. I brought them. I was high," and attributed the development of the crime more to following her friend than to her own intentions.

K14: Stated that she became acquainted with drugs through her boyfriend, saying, "My boyfriend introduced me to drugs. Maybe if that had not happened, things would not have turned out this way". She argued that the offense was not related to selling drugs but rather to her own use.

K9: Stated that she was addicted to morphine and brought it to Türkiye believing it was legal because it was sold in pharmacies in Iran, without knowing that it was prohibited in Türkiye.

Lack of Knowledge and Misinformation:

Particularly in relation to drug offenses and organized crime, a major factor leading to women's unintentional criminalization is the lack of knowledge or misinformation regarding the legal consequences of their actions. This situation may stem from differences in legal regulations between countries, while also being reinforced by deliberate manipulation by social networks.

K7: Stated that she came for sightseeing with her friend, that the pills her friend brought were not prohibited in her home country, and that her friend told her, "You carry them, you will make money, nothing will happen". She explained that she only learned the substances were illegal drugs after being arrested, stating, "It was because of my friend. Because of my own stupidity and because I trusted my friend. I should have researched whether it was prohibited in this country or not," thereby emphasizing the heavy price she paid for her lack of information.

K9: Relying on the legal status of the substances she used in her own country, stated, "Morphine was sold in pharmacies in Iran. I thought of it as medicine. I did not know it was a crime to bring it into Türkiye," indicating that she was drawn into crime because of legal differences between the two countries.

K10: Explained that she brought drugs from Iran at her friend's request but was completely unaware of the legal implications in Türkiye: "I knew nothing. I did not know it was prohibited. I simply followed my friend".

K11: Demonstrated that misinformation was not limited to substance-related issues by explaining that she joined a WhatsApp group under the promise of "religious activities," only to become involved in a legal case through the group, thereby revealing how ignorance regarding criminal activities can be exploited as a tool.

K4: Despite having worked in Dubai and Morocco, she became involved with drugs through her social environment in Türkiye and stated, "I did not know it was prohibited in Türkiye".

These narratives demonstrate that migrant women's low levels of legal literacy and lack of knowledge regarding the laws of the destination country are exploited by ill-intentioned individuals.

This analytical cluster reveals that the mechanisms leading to crime develop primarily within a relational and situational context rather than as individual deviance, and that women's connections to crime are more the product of structural factors beyond their control than of their own intentions. Participants' experiences indicate that external factors such as partner pressure within patriarchal relationship dynamics, peer manipulation triggered by social isolation, acute economic desperation at the threshold of survival, and lack of knowledge regarding the legal system of the destination country play dominant roles in the emergence of crime. Narratives indicating that the criminal act belonged entirely to a spouse and that participants became involved only because they trusted or were coerced by that spouse demonstrate how migrant women are used as instruments by their partners. At the same time, the portrayal of drugs as "medicine" by social networks, deception through promises of religious activities, and the exploitation of emotional sensitivities such as the inability to say "no" document how vulnerable women are within an unfamiliar legal order. Ultimately, crime emerges for these women not as a free choice but rather as a "necessary strategy" or last resort amidst hunger, homelessness, and inadequate formal social protection networks. In light of all these findings, it is evident that the criminal trajectories of foreign national women are shaped by external and largely uncontrollable dynamics such as partner pressure, social manipulation, acute poverty, and lack of legal literacy.

Mental Health and Substance Use

This cluster includes the subcodes of psychological problems, substance/alcohol use, and professional support, reflecting both pre-migration traumas and post-migration stressors.

Table 6. The Impact of Mental Health and Substance Use on Criminal Tendencies

Subcode	Core Dynamic	Participants (Code)	Example Narrative
Psychological Problems and Trauma Histories	The weakening of an individual's coping mechanisms due to war injuries, bereavement, childhood traumas, and experiences of sexual exploitation.	K5, K6, K8, K12, K17	K17: "My stepfather beat me since childhood... The shape of my face changed. In Dubai, princes and sheikhs buy women. I experienced this 22 times. I could not endure it anymore and came illegally".
Substance/Alcohol Use	Engagement in crime to finance an addiction that emerged following migration through the influence of negative social environments, or to sustain an existing addiction.	K4, K9, K10, K14	K4: "After coming to Türkiye, I met the wrong people. They all used drugs. As I kept using them, I needed money to obtain drugs, so I got involved in these activities".
Professional Support and Institutional Gaps	Inability to access social assistance networks despite diagnosed psychiatric disorders and disruption of treatment due to economic hardship.	K5, K12	K12: "It has been 15 years since I was diagnosed with depression. I became very desperate and ended up on the streets. Maybe if I had received social assistance, this (crime) would not have happened. Employment opportunities could also have been provided".

The data presented in Table 6 illustrate how psychological resilience and cycles of substance addiction constitute significant risk domains in the processes through which foreign national women become involved in crime. The enduring effects of pre-migration trauma, the interaction between substance use and social environments, and inadequacies in professional support mechanisms are analyzed in greater depth below through participants' narratives.

Psychological Problems and Trauma Histories:

This subcode reveals the burden of individual trauma underlying criminal behavior and the destructive impact of this burden on women's coping mechanisms. The forced nature of migration, experiences of war, domestic violence, profound losses, and sexual exploitation have left lasting scars on women's mental health. These psychological vulnerabilities created conditions that weakened their ability to make healthy and rational decisions when confronted with situations involving crime.

K6: "I was injured by a bomb in Syria, became paralyzed, and was brought to Türkiye by ambulance. My memory faded because of the bombing; I suffered a blow to my head. I forget many things, and I do not take medication. My husband did not work, was always stealing, and looked down on me because I was disabled".

K12: "It has been fifteen years since I was diagnosed with depression. I became very desperate, went hungry, had no clothes, and lived on the streets. I went to the police, but I had nowhere to go. I struggled very hard for an honest and decent life, but everything became worse".

K17: "I experienced violence from my stepfather and mother, and the shape of my face changed. During the period when I lived in Dubai, princes and sheikhs bought women; I experienced this (sexual exploitation) twenty-two times. I could not endure it, so I came illegally at the age of 17.5. Because I feared that my stepfather would discover I was in Eskişehir, I stayed in a women's shelter".

K5: "While in Brazil, I had been diagnosed with attention deficit disorder and depression since the age of 13 and used antidepressants for a long time".

K8: "I lost my mother and father within a short period of time. I came to Türkiye to forget this process; it was a very difficult period for me".

K13: "My former husband in Georgia had killed someone. I fled to Türkiye because I feared he would kill me as well, and I wanted to keep my children away from him".

Substance/Alcohol Use:

Substance use plays a dual role in this study, functioning both as a cause and a consequence of crime. In some cases, addiction that emerged as a result of the need for socialization in a new and insecure environment can be understood as an indicator of individual vulnerabilities and acculturation stress. In other cases, the need to finance an existing addiction or gain access to substances directly facilitated criminal activities such as transportation or brokerage.

K4: Stated that she had not used drugs in her home country but that the social environment she entered in Türkiye pushed her in that direction: "Before, I did not even smoke cigarettes or use drugs. After coming to Türkiye, I met the wrong people. They all used drugs. It was for making money. I was using drugs. I needed access to them".

K9: Expressed both her addiction and the confusion arising from the discrepancy between the legal regulations of her home country and those of Türkiye: "I was addicted to morphine. There were medications that I used. Morphine, for example. It is sold in pharmacies in Iran. Apparently it is prohibited here. I was arrested".

K10: Explained that she had actually come to Türkiye in order to overcome her addiction but eventually succumbed to peer pressure: "I wanted to quit drugs. It was not working in Iran. I wanted to start from scratch. My friend asked me to bring drugs from Iran. I brought them. I was high. I simply followed my friend".

K14: Drew attention to the relational dimension of substance addiction and directly attributed her introduction to drugs to her boyfriend: "My boyfriend introduced me to drugs. Maybe if that had not happened, things would not have turned out this way. It was for my own use".

Professional Support:

This subcode reveals the profound difficulties women experience in accessing quality and continuous healthcare services despite having serious psychological disorders. Financial hardship and deficiencies within institutional arrangements contributed to disruptions in treatment processes and eliminated opportunities for individual recovery.

K5: Reported that she had been diagnosed with attention deficit disorder and depression since the age of 13 in Brazil, had used antidepressants for many years, and was receiving treatment before coming to Türkiye.

K12: Stated that she had lived with a diagnosis of depression for fifteen years and described the impact of economic hardship on her treatment process as follows: "At certain times I went to the doctor and they prescribed medication, but because I had no financial means, I could not take it regularly". The participant emphasized the determining role of inadequate institutional support in the pathway to crime by stating, "Maybe it would not have happened if social assistance had been provided. Employment opportunities could also have been offered".

This analytical cluster demonstrates that psychological vulnerabilities and substance use, when combined with migration-related stress and severe economic pressure, leave women particularly vulnerable to risky behaviors. K6's war-related bombing injuries and memory loss, K17's facial disfigurement resulting from severe violence inflicted by her stepfather and her experiences of intense sexual exploitation in Dubai, and K12's chronic depression indicate that these

women were already carrying overwhelming emotional burdens long before becoming involved in crime.

Substance use either emerged as a coping mechanism for these traumas (K14, K9) or evolved into addiction through the influence of negative social environments in Türkiye (K4, K10), rapidly becoming an economic necessity. K4 explained that after beginning to use drugs, she needed money to obtain substances and therefore became involved in crime, whereas K10, despite coming to Türkiye to overcome her addiction and “start from scratch,” re-entered a cycle of criminality because she encountered peer manipulation rather than professional support.

The findings indicate that limited access to high-quality and continuous mental health services is a major factor increasing criminal tendencies. Strategies for combating crime should therefore be restructured to move beyond a sole focus on migrant women’s criminal responsibility and instead adopt a comprehensive model of professional healthcare and social protection aimed at healing past traumas, supported by secure access to housing and food, and ensuring continuity of care.

Protective Factors and Recommendations for Solutions

This cluster encompasses the internal dynamics that may help women avoid crime, the responsibilities that connect them to life, and structural recommendations aimed at preventing similar risks in the future. Participants’ narratives reveal that religious-moral values, motherhood, and education constitute the strongest barriers against crime.

The revised and enriched table based on the data sources is presented below:

Table 7. Protective Factors and Desistance Strategies of Convicted Women

Subcode	Core Dynamic	Participants (Code)	Example Narrative
Religious-Moral Norms	The internal control mechanism created by conscience, spirituality, and belief in destiny.	K2, K3, K11	K2: "This is my destiny. Prophet Joseph remained in prison for 12 years. Why would someone commit a crime when life was so beautiful?"
Maternal Responsibility	The moral protection provided by the presence of children and the desire to abandon crime through longing for them.	K6, K7, K10, K12, K14	K6: "After having children, I dedicated my life to them... Sometimes I could not even buy bread, but I never stole".
Education and Job Skills	Strong belief that education creates awareness and reduces the risk of crime.	K1, K12, K14	K1: "Being uneducated played a role in committing this crime".
Social Support and Personal Strategies	Motivation provided by family ties and the desire to establish a trustworthy social environment.	K5, K8, K10	K5: "My family is good. They support me. My plan is to stay here and wait for him (my husband)".

The protective factors presented in Table 7 provide a holistic perspective on the internal control mechanisms that help foreign national women avoid crime, the core responsibilities that connect them to life, and the individual strategies they employ to eliminate future risks. These fundamental dynamics, ranging from religious-moral norms and maternal consciousness to the awareness provided by education and the restorative effects of social support networks, are discussed in detail below in light of the participants’ subjective experiences.

Religious-Moral Norms:

This subcode reveals participants’ attitudes toward crime, the spiritual foundations underlying their actions, and how they interpret their current incarceration within a religious

framework. For these women, belief systems function both as an internal control mechanism against crime (self-control) and as a primary source of consolation and patience in coping with difficult living conditions such as imprisonment.

K2: Interprets her situation through a fatalistic perspective centered on patience. By stating, *"This is my destiny. Prophet Joseph remained in prison for 12 years,"* she legitimizes her imprisonment through a religious narrative and derives patience from this interpretation. Furthermore, when describing her pre-incarceration life goals, she emphasized the central role of spirituality by stating, *"I had plans to go on pilgrimage. I really love such things"*.

K3: States that her act of "taking strangers into her home," which later became criminalized, was entirely motivated by a sense of religious duty. She explained her actions by saying, *"It was for helping purposes. Out of fear of God,"* thereby grounding her motivation for helping others in religious norms. Despite her current circumstances, she employs gratitude as a coping strategy, stating, *"We are very happy, thank God. My family is very good"*.

K6: Represents a concrete example of the crime-preventive power of religious belief despite severe poverty and disability (paralysis). Her statement, *"Sometimes I could not even buy bread for my children... But I never stole. God already provides sustenance,"* demonstrates that faith functions as a moral "barrier" that preserves ethical boundaries even during periods of acute economic hardship.

K11: Illustrates how religious sensitivity can be exploited by malicious groups as a tool of manipulation. Her statement, *"Through my friends, I joined a WhatsApp group. I thought there would be religious activities,"* documents how an innocent desire to learn about religion ultimately led her to become part of a criminal case.

These narratives demonstrate that religion functions not merely as a personal belief for migrant women but also as a "moral compass". While religion serves as a protective factor in cases such as K6, it can become an area of exploitation when combined with lack of knowledge, as seen in K11's case. The statements of K2 and K3 further illustrate that when individuals are overwhelmed by the burden of legal processes and fail to find justice within human institutions, they seek refuge in the concepts of "divine justice" and "destiny" as a means of preserving their psychological well-being.

Maternal Responsibility:

Maternal identity emerges as the strongest and most motivating protective factor in the process of desistance from crime among foreign national female inmates. Awareness of the negative impact of imprisonment on children, combined with deep emotional attachment to them, creates an emotional shield against reoffending. The expressions most closely reflecting this narrative and emotional depth in the data sources are as follows:

K6: Stated that after becoming a mother, the focus of her life changed completely: *"After having children, I dedicated my life to them"*. Despite severe poverty, she explained how maternal responsibility protected her from theft: *"Sometimes I could not even buy bread for my children... But I never stole. God already provides sustenance"*. She also views her children's connection to Türkiye as her own reason for remaining, stating, *"My children are Turkish. I cannot leave,"* thereby establishing a strong link between motherhood and belonging.

K12: Directly linked her criminal involvement to her desire to secure a better future for her children: *"I never wanted to sell drugs. I just wanted to earn some money and send my youngest daughter to another country. I committed this crime for my family"*. She further noted that women in similar circumstances might take the same risk because *"their children are very important,"* thus defining motherhood as both the justification for and the most sensitive aspect of criminal involvement.

K14: Expressed the burden and economic hardship associated with being the mother of eight children: *"I had eight children; it was difficult"*. She stated that lack of education left her vulnerable

to crime under this heavy responsibility: *"If I had been educated, this would not have happened. I would not have become involved in these crimes"*.

K7: Uses maternal responsibility as a warning mechanism. Identifying separation from her children as the greatest hardship of migration, she warned other women: *"Your family, your marriage will be ruined. Everything will end... Do not make such a mistake"*.

These examples demonstrate that motherhood serves three fundamental functions for foreign national women:

1. A Moral Compass (K6): A mechanism of self-control that prevents individuals from engaging in illegitimate acts even during periods of severe deprivation.

2. Motivation in Times of Desperation (K12): The overwhelming desire to secure children's education and safety, to the extent that it may push women toward risky and extra-systemic pathways.

3. Responsibility and Remorse (K14, K7): The spiritual devastation caused by separation from family and children, which has the potential to facilitate a complete break from crime.

These findings suggest that strengthening family ties and supporting maternal roles during rehabilitation processes may play a vital role in preventing recidivism among foreign national women.

Education and Job Skills:

The women perceive education as a form of "legal and social protection" and as a shield against manipulation. Particularly among participants with lower levels of education, there is a prevailing belief that lack of education facilitates deception, misinformation, and consequently involvement in crime. Conversely, some highly educated participants emphasized that education did not protect them from "traps" or from trusting the wrong people, suggesting that education alone does not always constitute an absolute safeguard.

K1 (Syria, Primary School Dropout): Directly stated the role of lack of education in her pathway to crime: *"Being uneducated played a role in committing this crime"*.

K12 (Afghanistan, Never Attended School): Regards the absence of education as both a source of regret and a contributor to criminal involvement, stating: *"Maybe if I had been educated, I would not have become involved in these crimes. Sometimes I felt ashamed because I could not read or write"*.

K14 (Iran, Secondary School Graduate): Similarly believes that education could have served as a protective barrier: *"If I had been educated, this would not have happened. I would not have become involved in these crimes"*.

K2 (Iran, Law Graduate/Lawyer): Expressed astonishment that, despite her education, she was drawn into what she describes as a trap: *"I studied so much, became a lawyer, and now I am here. It is like hell. Something terrible happened to me"*. As a solution, she recommends caution beyond legal knowledge: *"If a person is a lawyer and knows the law, it would be absurd to do such a thing. I would advise people not to trust anyone"*.

K16 (Georgia, Police Academy Graduate): Argues that her level of education had no influence on her involvement in crime despite her advanced educational background.

The statements of the convicted women indicate that not only education but also vocational skills constitute pathways out of adversity and sources of hope. Participants include nurses (K5, K9, K15), hairdressers (K4, K11, K16), and individuals with skills in tailoring and traditional pastry production (K13). However, as emphasized by K12, limited employment opportunities and economic insecurity in the host country may render education and vocational skills ineffective as protective shields, transforming them into inactive resources incapable of preventing criminal involvement.

Social Support and Personal Strategies:

The subcode of social support and personal strategies demonstrates how social isolation and disrupted trust experienced during migration are transformed into rational life strategies through the experience of incarceration. According to the data, material and emotional support from family functions as an external protective shield that enables individuals to break away from cycles of crime, whereas the absence of such support leaves women more vulnerable.

For example, K5 emphasized the support she receives from her family in Brazil and linked her future in Türkiye to her husband, whom she met in prison, planning both adaptation to life in Türkiye and a possible return to Brazil through this support. K13 stated that her current husband provides substantial support, enabling her to maintain her sense of family satisfaction through this new relationship. In contrast, K1, who lacks family support, described her family as “enemies” and attempts to survive independently by working as an elderly caregiver. K12 stated that she received no support from her daughters and that periods of severe desperation, including homelessness, contributed to her involvement in crime.

The most prominent method participants have developed for managing future risks is the adoption of “strategic distrust” and “social distance” as personal defense mechanisms. K2, a lawyer who believes she was “set up” because she trusted everyone in the past, now presents complete caution toward strangers and trust only in family as a lesson learned from experience. Similarly, K10 identifies protection from crime through “staying away from friends” and “valuing family decisions”. K8 likewise views “not trusting friends” as the most important defensive strategy, explaining that poor friendship choices made her an accomplice in criminal activities.

These findings demonstrate that participants place family loyalty at the center of their desistance processes and consciously develop caution toward the outside world. Such statements indicate that women are not merely passive victims but active agents capable of identifying risks within their life trajectories and developing strategies to manage them. Participants’ perspectives range from individual spirituality (such as K2’s belief in destiny and patience) to macro-level socioeconomic policies (such as K12’s recommendation for social assistance and work permits).

These statements indicate that women are not merely passive victims but active agents capable of identifying risks within their life trajectories and developing solution strategies. Their perspectives on desistance extend across a broad spectrum, ranging from individual spirituality to macro-level socioeconomic policies.

While traditional protective roles such as religious faith and motherhood strengthen women’s decisions to distance themselves from crime through internal motivation, demands for education, employment, and social assistance point to the need for structural transformation in crime prevention strategies. In particular, K12’s recommendation, *“Maybe it would not have happened if social assistance had been provided. Employment opportunities could also have been offered,”* demonstrates that efforts to combat crime should not rely solely on punitive measures but should also be supported by welfare-state policies that ensure access to fundamental rights and needs. Such recommendations clearly demonstrate that rehabilitation and reintegration processes must be built not only upon individual remorse but also upon economic empowerment and sustainable social support networks.

Emotions and Consequences

For migrant women, the process of imprisonment is not merely a form of physical confinement but a profound crisis in which identities are fragmented, family ties are disrupted, and the future becomes increasingly uncertain. The research data reveal the socio-emotional reflections of this process across four dimensions:

Table 8. Socio-Emotional Effects of the Crime and Punishment Process

Subcode	Core Dynamic	Participants (Code)	Example Narrative
Family / Partner Support	Rehabilitation or isolation processes depending on the presence of social support.	K1, K2, K5, K10, K12, K13, K15, K16	K1: “Now my parents are very hostile toward me because I went to prison. They do not support me”.
Tangible Consequences	Family fragmentation, separation from children, and loss of social networks.	K3, K7, K9	K3: “I miss my family. I had a young daughter. Because my mother raised them, she did not return them to me. She still has not”.
Fear and Helplessness	Risk of deportation and security concerns.	K3, K6, K17	K6: “My children are Turkish. I cannot leave. But I was deported”.
Exclusion and Stigmatization	Concealment of the crime and feelings of social shame (stigmatization).	K2, K4, K11, K12	K4: “I did not tell my family why I was imprisoned... I told them it was because of a fight”.

The data summarized in Table 8 reveal that, for foreign national women, the process of imprisonment is not only a form of physical restriction but also a multilayered crisis in which family ties are shaken, identities are fragmented, and uncertainty about the future deepens. Accordingly, the effects of family and partner support on rehabilitation, the tangible consequences of separation from children, fears of deportation, and social stigmatization are discussed in detail below in light of participants' narratives.

Family and Partner Support:

The attitude of the family is the most decisive external factor influencing an inmate's capacity to endure imprisonment. K1 was declared an “enemy” by her family and was left completely alone in a foreign country. Similarly, K12 receives no support from her two daughters despite having them. In contrast, K2 stated that she has always received support from her family, while K5 derives emotional strength from her family's support and makes future plans with the husband she met in prison. K10 stated that her family's financial support continues and that she plans to return to them after release, while K13 views the support provided by her current husband as central to her recovery process. In some cases, family ties remain intact, but poverty limits the provision of assistance. K15 reported receiving both material and emotional support from her family, whereas K16 stated that although her relationship with her family is positive, they are unable to provide practical support because of their own financial difficulties.

Tangible Consequences:

The most destructive and enduring cost of crime is the fragmentation of women's identities as “mothers” and “wives”. K3 stated that after entering prison her mother refused to return her children, and she mourns separation from her children more than the loss of her freedom. K7 emphasized that a single mistake “ruined” her entire marriage and family and that everything she had built was destroyed. In K9's narrative, this loss reaches its deepest form. Describing her life before crime as “heaven,” the participant now finds herself completely separated from her children and no longer in contact with her family, carrying the burden of being expelled from that heaven. For these women, life has become a collection of uncertainties. Even after completion of their sentences, not knowing where they belong leaves their lives suspended in a state of limbo.

Fear and Helplessness:

For foreign inmates who have established families in Türkiye, the greatest fear is that a deportation order will bring their settled lives to an end. K6 stated that although her children are Turkish citizens and she did not wish to leave, she was nevertheless deported. K3 is engaged in a

legal struggle to avoid deportation because she does not want to abandon her husband. Another dimension of helplessness concerns the security risks awaiting them after release. K17 stated that she previously stayed in a women's shelter because of violence inflicted by her stepfather and expressed fear that he might locate her after her release from prison, indicating that this sense of fear will continue beyond incarceration.

Exclusion and Stigmatization:

Participants often conceal the truth out of fear of rejection by society. K4 hid her drug-related offense from her family and told them that she was imprisoned because of "a fight" in order to spare them feelings of shame. K2, a lawyer, conceals her imprisonment even from her brothers in an effort to preserve her professional prestige. K12 stated that the shame (stigmatization) she had experienced throughout her life due to being illiterate left her more vulnerable to involvement in crime. K11 shared the deep sadness and fear of social exclusion resulting from being accused of involvement in an "organization" after joining a group that she believed was intended for religious activities, and from having such a severe label attached to her identity.

Word Cloud – Construction and Discursive Densities

The word cloud was generated using the "Word Cloud" function in MAXQDA 2020. The textual corpus serving as the basis for the analysis was created by selecting sections from all interview transcripts that specifically described factors leading to crime, migration experiences, socio-economic conditions, and the imprisonment process. This selection was made either from all texts or from text segments coded under relevant categories (e.g., "Reasons Leading to Crime," "Socio-Economic Conditions," and "Emotions and Consequences").

Prior to analysis, conjunctions, pronouns, and auxiliary verbs commonly used in Turkish (e.g., and, with, but, for, mine, yours, there is, there is not, that is, etc.) were added to the "stop-word" list and excluded from the cloud. Repeated expressions appearing in the interview questions ("What are the factors leading to crime?" etc.) were also manually removed from the list so that the cloud would be shaped not by the language of the questions but by the narratives of the participants. Words derived from the same root were consolidated into a single form wherever possible (for example, "crime," "to crime," and "from crime" were grouped under a single form). Words falling below a certain frequency threshold were eliminated, and approximately 40-50 of the most frequently used words were included in the cloud. MAXQDA automatically adjusted the font size of each word according to its frequency, with the most frequently occurring word displayed in the largest size and less frequent words shown in smaller sizes. Colors and the positions of words within the cloud were assigned randomly, and analytical interpretation was based primarily on word size and patterns of co-occurrence. The resulting word cloud is presented in Figure 2.

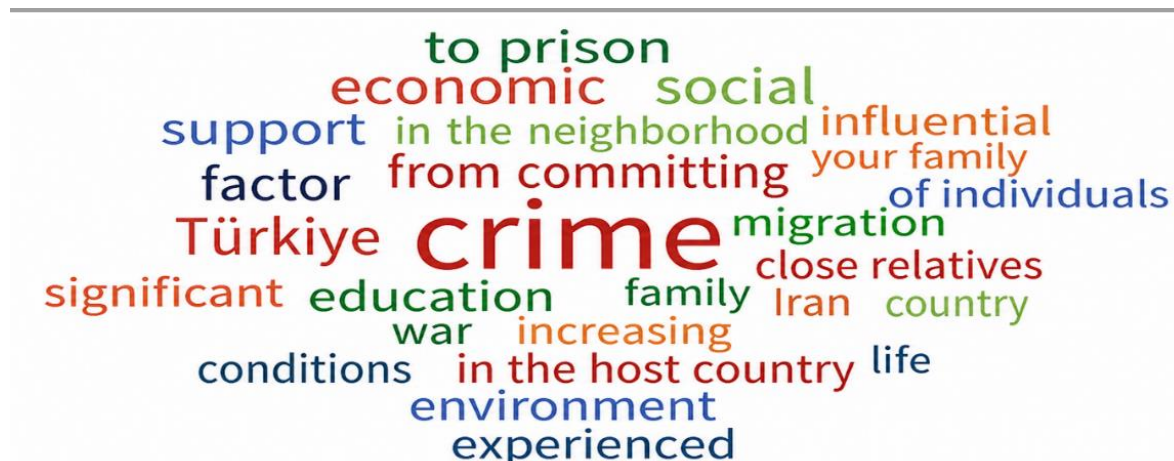

Figure 2. Word Cloud Related to Factors Affecting the Criminal Tendencies of Foreign National Female Inmates in the Province of Sivas

Source: Developed by the authors.

In the word cloud presented in Figure 2, the largest and most central word is “crime”. This indicates that the concept of crime was the most frequently repeated term in the selected text segments. However, what makes the cloud particularly meaningful is the collection of other words clustered around “crime” and the patterns formed by these clusters.

First, words such as “committing,” “leading,” “factor,” “increasing” and “important” indicate that both the research questions and the participants’ responses conceptualize crime as a cause-and-effect process. When describing their situations, women frequently used expressions such as “factors leading me to crime”, “things that increase crime”, and “the most important reason”. This linguistically confirms the theme of “reasons leading to crime” identified through the qualitative analysis.

Second, words such as “economic”, “social”, “conditions”, “life”, “environment”, “in the neighborhood” and “in the country” point to the structural and environmental dimensions of crime-related narratives. These words demonstrate that, when explaining their experiences with crime, women referred to macro-level concepts such as poverty, unemployment, neighborhood characteristics, and living conditions. The fact that the words “in the neighborhood” and “environment” appeared larger than expected suggested that the discussion section should devote greater attention to the significance of neighborhood dynamics.

The third cluster consists of spatial and political concepts such as “migration”, “Türkiye”, “Iran” and “country”. The prominent position of Iran in the word cloud is related not only to the relatively high number of participants of Iranian origin but also to the fact that these women frequently referred to comparisons between Iran and Türkiye. This demonstrates that experiences of crime acquire meaning not only within the Turkish context but also within the context of the migration trajectory between the two countries.

The fourth cluster is composed of relational concepts such as “family”, “your family”, “close”, “people” and “support” reflecting the influence of family members, partners, and friendship networks in the pathways leading to crime. These concepts support, at the discourse level, the codes of “family/partner support” and “peer influence/deception” identified in Figure 1.

Finally, words such as “war”, “education” and “to prison” point to the beginning, intermediate, and final stages of the pathway leading to crime. “War” represents forced migration and trauma, “education” represents both a protective factor and a motivation for migration through

concerns about children's futures, and "to prison" represents the final legal and institutional stage of the process. Thus, the word cloud illustrates not only conceptual priorities but also a temporal progression.

The word cloud contributed to the thematic analysis at three levels:

- **Confirmatory:** The appearance of economic, social, migration, family, education, war, and prison-related themes, which were prominent in the coding system, as the most frequently occurring words in the cloud demonstrates that the qualitative coding remained faithful to the language used by the participants.

- **Emphasizing:** The larger-than-expected presence of the words "in the neighborhood" and "environment" indicated that neighborhood and environmental influences should be addressed more extensively in the discussion section. Similarly, the prominence of the word "Iran" suggests the need for a separate discussion of migration regimes in Iran and their relationship to crime.

- **Complementary:** The appearance of the words "to prison", "support" and "family" in similar sizes and close proximity within the cloud provided the basis for developing the continuation or discontinuation of family support following imprisonment as an important subtheme.

When the hierarchical code-subcode model presented in Figure 1 and the word cloud presented in Figure 2 are interpreted together, it becomes evident that the processes through which foreign national women incarcerated in Sivas become involved in crime are shaped within a multilayered structure of vulnerability. Although migration decisions are motivated by diverse factors such as war, children's education, economic pressure, domestic violence, and tourism, involvement in crime most often occurs through partner and peer influence, economic desperation, the intention to help others, substance addiction, and lack of legal knowledge. While socio-economic conditions, mental health, emotional consequences, and family support constitute both risk domains and outcome domains within this process, religious and moral values, motherhood, education, and social support mechanisms emerge as protective factors.

This holistic perspective clearly demonstrates the necessity of conceptualizing migrant women's criminal tendencies not through the reductionist stereotype of the "criminal migrant" but rather as a multidimensional process situated at the intersection of migration experiences, gender inequalities, structural poverty, discriminatory migration regimes, and weak social support networks.

Discussion

The findings of this study reveal that foreign national women's involvement in crime is multi-layered and cannot be reduced to a single cause; rather, it is shaped at the intersection of gender-based inequalities, vulnerabilities generated by migration, structural deprivations, power asymmetries within social networks, and the institutional functioning of the criminal justice/penal system. In women's narratives, crime is mostly positioned not as a "moral deviation," but as the final link in a chain of strains, uncertainties, and relational pressure. Involvements in crime emerge as a pattern that continues from the migration decision onwards through settlement, livelihood strategies, social environment, psychological resilience, and institutional processes. This framework significantly diverges from early approaches that attempted to explain female criminality through sexist biological assumptions and biological determinism—asserting that women exhibit primitive/atavistic characteristics similar to men rather than normal women (Lombroso and Ferrero, 1898). On the contrary, our findings fully align with contemporary criminological and feminist literature that advocates the necessity of addressing crime alongside social, economic, and institutional conditions, highlighting the sociological and intersectional dynamics behind female criminality (Ang and Saat, 2024; Gomes and Duarte, 2018).

One of the strongest emphases in female criminality literature is the decisive role of patriarchal norms, domestic violence, economic dependence, and care burden in driving women into crime (Saruç, 2014; Temurçin and Haydaroğlu, 2017; Çelik, 2008). This classic axis maintains its validity for foreign national women and even sharpens these mechanisms due to the uncertainty created by immigration status. A significant portion of the women participating in the study explain their involvement in crime through the direction of spouses, partners, relatives, or individuals in close relationships. This situation is consistent with the core tenets of feminist criminology, which posits that the status of offender is often constructed on a "relational" ground for women, as well as with current gender-oriented evaluations of female criminality (Ayata Küçükbükücü and Çamur, 2022; 2023). Particularly, the "breach of trust" identified in participant narratives (K11, K13, and K17) demonstrates that crime is imposed on women as a tool of emotional manipulation and pressure rather than being a rational choice. In the context of Türkiye, Akpolat's (2011) qualitative findings also confirm that women can sometimes be involved in crime "unwittingly" due to spousal pressure or encouragement, and that the female offender status is often intertwined with victimization.

Female criminality, which is generally explained by economic rationality in the literature, acquires a paradoxical appearance in this study within the context of "ethics of care" and "social bonding" through the motivations of migrant women to help or trust their compatriots. These steps, taken to break the isolation in the migration environment, are coded as criminal acts by the system, thereby widening the gap between "criminal intent" (*mens rea*) and "social solidarity." Similarly, Saruç (2014) showed that poverty, low education, experiences of violence, and fragile family relationships present a recurring basis on the path to crime in the life stories of female convicts. It is clear that relational pressure and manipulation cannot be read merely at the level of "individual choice"; on the contrary, they require a structural analysis along the axis of power relations and dependence patterns. At this point, as frequently emphasized in Western literature and migrant women's organizations, stereotyping migrant women in social life solely through their Muslim identities or traditional domestic roles (the ethnicization of sexism) can render their socio-economic deprivations and rights struggles invisible (Çoban Balcı, 2018; Şahin 2009; Kara 2013; Yılmaz 2014).

On the other hand, macro data on female criminality indicates that female criminality in Türkiye tends to increase in certain crime types, and that this increase is closely related to education level, age group, and socio-economic indicators (Çalışkan, 2022). When examining the most recent statistics of the Ministry of Justice (2025) and TURSTAT's (2021) prison statistics, it is observed that while the proportion of women in the general prison population remains numerically low, a structural and changing profile emerges across variables such as education and crime types. Women being a numerical minority in the system carries the risk of rendering their specific needs and experiences invisible. When studies highlighting how decisive specific areas such as hygiene, health, privacy, and motherhood are in women's penal institution experiences (Akın, 2021) and international standards' gender-specific regulations (United Nations, 2015) are evaluated together, it becomes clear that foreign national female convicts are trapped in a double (and even multiple) disadvantageous bind stemming from being both "women" and "foreigners."

Another noteworthy point in this study is the distinct diversity that the sample carries in terms of educational and professional background. Contrary to studies describing female convicts in Türkiye generally through a low-educated and unskilled profile (Akın, 2021), our research determined that university-educated and highly qualified migrant women can also become involved in crime. While this situation weakens the assumption that "education alone protects against crime," it demonstrates that factors such as status loss, precarious work, social exclusion, and language barriers produced by the migration process dramatically vulnerability even highly educated individuals. In particular, the language barrier creates an "information asymmetry" beyond a simple lack of communication, leaving women completely open to the manipulations of their partners or criminal networks. Recent research by Atila et al. (2023) also draws attention to the disadvantages

and abuses foreign convicts experience in legal processes due to their inability to learn Turkish or language inadequacies. Statements such as "not knowing what was signed" or "being deceived" (K15, K1), which are frequently encountered in interview transcripts, clearly demonstrate the extent to which the migrant's unfamiliarity with the legal and bureaucratic norms of the host country shadows criminal intent (*mens rea*). Furthermore, the data on "Cybercrimes" and "Fraud" prominent in our hierarchical code model are critical in showing that migrant women are positioned as "instrumental couriers" in modern and digital crime networks rather than in traditional crimes. The fact that migration decisions starting with motivations entirely "unrelated to crime" such as tourism or visits can later evolve into criminalization confirms that women's contact with crime does not always begin directly as an "inclination to commit crime," but can rapidly shift toward a risky path within uncertainties, misplaced relationships of trust, and institutional/economic constraints.

To theoretically make sense of this picture, General Strain Theory (GST) provides a very strong analytical framework. Agnew (1992) emphasizes that crime is directly related to negative emotions created by strains—such as failure to achieve goals, loss of positive stimuli, or presentation of negative stimuli—and strategies for coping with these emotions. Themes in our research such as "economic pressure," "housing crisis," "inability to meet children's needs," "debt spiral," and "helplessness" point to cumulative strains of the kind predicted by GST. However, here the intensity and momentum of the strain show a tremendous increase with the additional layers created by the migrant condition. Limited access to the labor market due to language barriers, status uncertainty, absence of social solidarity networks, and discriminatory experiences chronicle the strain, inevitably raising the risk of contact with crime. In this context, it is seen that the strain carries existential dimensions such as status loss and the collapse of trust relationships, rather than being merely "poverty-based." As approaches addressing the political economy of international migration through capital accumulation processes point out; in late-capitalizing countries, irregular migrant labor is deprived of bargaining power under informal employment conditions, making it an instrument for generating cheap labor power and surplus-value (Cebeci, 2020). The fact that a portion of women rationalize crime through moral/emotional grounds such as a "last resort" or "helping someone else" proves that criminal behavior is deeply connected not merely with a cost-benefit calculation, but with relational and affective coping strategies (Agnew, 1992; Broidy and Agnew, 1997).

The prominence of narratives regarding "environment" and "neighborhood" in the process of being drawn into crime should be read in an integrated manner with the Social Disorganization Approach. Social disorganization theory posits that poverty, residential instability, and population heterogeneity weaken neighborhood solidarity and informal social control mechanisms, creating a favorable ecology for crime (Shaw and McKay, 1942). The emphasis on "corner dealers" or "streets where crime is normalized" frequently appearing in participant narratives clearly confirms that crime is not merely related to individual pathologies, but to the "kinds of places" inhabited, and how spatial disadvantages paralyze collective efficacy (Sampson et al., 1999). Social and physical disorders in the blighted environments where migrant women are forced to settle invite criminal activities as broken window signals, and the transmission of criminal values through social interaction increases the likelihood of contact with crime completely independent of individual intentions. This perspective lifts migrant women's entry into crime out of being an individual "moral defect" or stereotype, placing it within a structural "risk topography" produced by poverty and social fragmentation.

In the literature, the relationship between migration and crime is addressed at two main levels. The first level consists of empirical findings rejecting the stereotypical assumption that migration automatically increases crime rates. Comprehensive meta-analyses showing that the migration-crime relationship is generally negative but weak at the macro level (Ousey and Kubrin, 2018), along with studies suggesting that migrants engage in violent crimes at lower rates than the native population (Sampson, 2008), prove that equating "migration = crime" is scientifically highly

problematic. The second level concerns mechanism discussions regarding how migration escalates risks under certain conditions for groups that are already vulnerable. Irregular legal status, deep poverty, labor exploitation, language barriers, and the absence of social support mechanisms produce intense vulnerability, especially for women. Recent research examining the migration-crime relationship in the context of Türkiye highlights the critical importance of inclusive integration policies while drawing attention to data limitations, noting an increased visibility of migrants in certain crime types (Arslan and Taş, 2022). Rather than arriving at an exclusionary generalization like "migrants commit more crime," this study illuminates the social, economic, and institutional context underlying migrant women's entry into crime and generating the risk itself.

Right at this point, the literature on crimmigration (the intertwining of criminal and immigration law) offers a powerful explanatory lens by pointing to the uncertainties, loss of rights, and procedural injustices that foreign nationals face in the grey areas where the migration regime and the criminal justice regime intersect (Stumpf, 2006; Chacón, 2017). Migrants are subjected to systematic exclusion not only due to deficiencies in their legal statuses, but as a result of their constructed "criminal" identities combining with the perception of being an "alien" within the criminal justice system, effectively pushing them completely outside the social contract (Chacón, 2017). Themes in participant narratives such as "lack of interpreters," "inability to understand one's own judicial file," "inability to communicate effectively with a lawyer," "post-release status uncertainty," and "deportation anxiety" are concrete traces of crimmigration practices in daily life. Indeed, in the report titled "Being a Foreign Prisoner in Türkiye" prepared by the Civil Society in the Penal System Association (CİSST) (Demirbaş and Çelikçi, 2024), it was underlined that the language barrier and fear of deportation severely hinder foreign convicts' access to basic rights and justice, and that institutional mechanisms remain inadequate in meeting the needs of foreigners. In the context of foreign national convicts, UNODC (2009) draws attention to the serious damage created in access to justice by language barriers and the lack of social support networks, stating that receiving information and translation services in a language they understand is an inalienable right. The Vienna Convention (United Nations, 1963), which guarantees the right to communicate with consular posts, grounds this rights-based framework on legal footing. The weak operation of these specified legal mechanisms in practice is not merely a practical "communication problem," but also a factor that deeply damages individuals' perception of "procedural justice" through the transparency and predictability of judicial processes.

The procedural justice perspective is a critical complement in understanding these exclusion practices. Tyler (1990) argues that individuals' compliance with and respect for the law depends not solely on fear of punishment or rational benefit calculations, but is tightly bound to the authority's legitimacy and the perception of fair treatment. Inability to understand criminal justice processes, inadequacies in interpretation services, and difficulty in accessing basic legal information reinforce the feeling of "not receiving fair treatment" among convicts. This situation both erodes trust in institutional structures and renders dysfunctional the penal system's primary goals of rehabilitation and reintegration into society. A recent qualitative study on foreign national convicts in Irish prisons demonstrates how language barriers paralyze access to rights, services, and vital information, pushing convicts into isolation by forcing reliance on informal (and often inaccurate) translation (Doyle et al., 2025). Another study examining the experiences of foreign national female convicts in English prisons reveals how systemic institutional practices deepen the feeling of "foreignness," accelerating identity erosion and othering (Tomaszewska, 2016). Moving from here, it is understood that language and communication dimensions in penal institutions are not simple "secondary service" items, but rather the primary elements directly determining access to fundamental rights, human dignity, and the legitimacy of the criminal justice system.

The intense feeling of "uncertainty" and "trappedness" felt by convicts is also compatible with theoretical approaches explaining the nature of the modern prison experience. Crewe (2011) argued that the modern prison, rather than relying on physical violence, creates heavy psychological burdens on convicts by generating constant evaluation, invisible surveillance, and radical uncertainty about the future, conceptualizing this situation through the metaphor of "tightness." For foreign national female convicts, this "tightness" combines not only with strict internal prison discipline mechanisms, but with the deportation threat and legal status uncertainty dangling like the Sword of Damocles from the external migration regime, taking the form of a burning "double uncertainty." This double dilemma narrows the time horizon of imprisonment; even if she knows when her sentence will end, the unpredictability of her post-sentence life (where and in what status she will be) renders constructing a rational "future plan" impossible and creates a psychological wreckage hard to bear.

Türkiye's current general incarceration context makes it mandatory to evaluate these micro-experiences within a broader structural framework. Council of Europe SPACE reports show that Türkiye ranks among the highest among European countries in terms of convict/detainee rates and prison overcrowding, with imbalances in the number of convicts per staff member reaching striking dimensions (Aebi et al., 2022; Aebi and Cocco, 2024). Similarly, the simultaneously high rates of probation practices and prison population prove that penal sanctions restricting liberty are increasingly expanding across society (Aebi et al., 2024). UNODC's 2024 report on global prison trends confirms that overcrowding has become a global crisis, having devastating effects on the fundamental human rights, physical, and mental health of vulnerable groups—primarily women, foreigners, and those with chronic illnesses (UNODC, 2024). Within this massive structural picture, the chronic strains experienced by foreign national women in areas of language, health, legal information, and social support cannot be reduced to mere individual misfortunes or immigration statuses. These problems are directly related to the limits of institutional capacity and structural crises in resource allocation.

The dual role played by mental health issues and substance use in the profiles of migrant women constitutes one of the most critical pillars of the research findings. Recent studies examining the effects of female criminality and incarceration on mental health comparatively (Gün, 2025) point out that pre-migration trauma from war, violence, and loss combines with deep isolation, discrimination, and status loss experienced post-migration to trigger major depression and anxiety disorders, necessitating specific trauma-focused interventions. In the face of weakening coping strategies, substance use often begins as a desperate attempt at "self-medication" to cope with trauma and stress, but quickly turns into a destructive cycle that triggers economic necessities and reinforces entry into crime.

At this point, the quality of psycho-social support and spiritual counseling services is of vital importance. Studies examining spiritual counseling and guidance services conducted in penal execution institutions emphasize that these services can make a strong contribution to the rehabilitation process by touching upon existential crises such as remorse, social exclusion, institutional alienation, and familial breakdown experienced by convicts; however, for this contribution to be realized, a specialized model possessing psychology training that goes beyond mere religious instruction (fatwa) practices is needed (Cengil and Çimen, 2019). Literature investigating the relationship between religiosity, prayer, spiritual orientation, and hope (Yılmaz, 2019; Acar Çınar, 2020) shows that spirituality can serve a protective function during crisis moments, but is not a sufficient "buffer" on its own to prevent criminality. Indeed, Acar Çınar (2020), in her study on female convicts, reported finding no significant relationship between religious attitude and forgiving tendency, pointing out that the transformative effect of spirituality may remain limited in the face of severe structural conditions and experienced injustices. Conversely, the emergence of spiritual practices and the identity of motherhood as a strong internal motivation in the process of

desistance proves how desperately women need strong channels of meaning and connection to hold onto life in the post-crime period.

The theme of motherhood, which occupies a central place in women's narratives, is not merely an emotional figure, but a strategy for maintaining social ties, securing social legitimacy, and constructing a vision of the future. Especially the identity destruction experienced by women who set off on migration routes for their children with the hope of a better life, only to enter prison within the gears of the system, directly overlaps with what Tomaszewska (2016) conceptualized for foreign female convicts as the "shame of being a failed matriarch." This demonstrates that the criminal justice system does not merely restrict an individual's physical freedom, but also irreversibly damages "motherhood," which is a woman's most fundamental existential and identity sanctuary. Participants (e.g., K1) describing how their families—their most trusted harbors—turned against them after entering prison painfully confirms that for migrant women, crime means not just a legal punishment meted out by the state, but a severance from the primary social support network of family and a humiliating "double stigma." Female prisoners defining physical separation from their children as "the heaviest price paid," along with the presence or absence of family support directly determining psychological resilience in prison, proves the centrality of relationships and affective bonds in female convicts' incarceration experiences. This reality reminds us of the necessity to evaluate penal law and criminal justice practices not merely within a narrow crime-punishment equation, but through wide-ranging "gendered consequences" such as preserving family integrity, the best interests of remaining children, and the sustainability of care work. The Nelson Mandela Rules' (United Nations, 2015) emphasis on non-discrimination, sensitivity to the specific needs of vulnerable groups, and guaranteeing health/care requirements unique to women forms the rights-based backbone of this delicate area within international legal norms.

The socio-economic background of global migration surrounding all these institutional and individual experiences deepens the study's analyses even further. The most current reports examining global migration trends clearly show that international human mobility is now triggered by multidimensional factors such as global inequalities, climate crises, and asymmetric conflicts rather than just poverty, with women constituting approximately half of the global migrant stock (United Nations, 2024). ILO (2021) findings on the global employment distribution of migrant workers confirm that foreign national women are overwhelmingly concentrated in informal service sectors, domestic care work, and areas devoid of social security within rigid gendered labor patterns. Indeed, local research examining refugee women's labor market experiences confirms that refugee female labor—placed at the lowest rung of the labor hierarchy—represents the most vulnerable face of precaritization processes characterized by low wages, harsh working conditions, and insecurity (Aygül and Kaba, 2019). This macro-economic framework provides a critical foundation for understanding why migrant women are structurally pushed into precarious jobs and the extent to which they are exposed to exploitation in the labor market. At the local scale, regional social profile reports of development agencies (ORAN, 2016) offer important contextual clues regarding how vulnerabilities are reproduced in the context of migration trends within Türkiye, regional economic expectations, and urbanization dynamics. The most recent International Migration Statistics published by the Turkish Statistical Institute (TURSTAT, 2025) also demonstrate the massive dimensions of migration flows directed toward Türkiye and the high share of women within this population, proving that migration is no longer an "exceptional crisis" to be managed, but a sociologically ongoing and permanent social reality.

While confirming risk factors long accepted in female criminality literature (deep poverty, male violence, relational/economic dependency, weak social support, precarious labor), this research has clearly crystallized a series of far more invisible, destructive dynamics in the context of foreign national women (chronic language barriers, legal status uncertainty, deportation anxiety, information asymmetry in institutional processes, sudden status loss, and deep trauma stemming from migration).

The mechanisms of "information asymmetry" and "relational imposition/breach of trust" empirically proven by our study show that foreign national women's involvement in crime is a byproduct of helplessness, manipulation, and structural impasse rather than a rational declaration of will and intent. For this reason, it is clearly understood that strategies for effective crime prevention and reintegrating convicts into society must rely on multi-layered, restorative, and human-rights-focused intervention policies rather than punitive sanctions that merely extend prison sentences. Implementing continuous interpretation and legal information processes in languages migrant women understand to ensure their access to justice, facilitating consular access, ensuring continuity in housing and basic social assistance, providing capacity-building trainings targeting employment and language acquisition (Atila et al., 2023); furthermore, realizing trauma-focused, gender-sensitive psychosocial support during imprisonment (Gün, 2025) alongside execution conditions specific to women and mothers (United Nations, 2015; UNODC, 2009; Doyle et al., 2025) are indispensable necessities. Only such a holistic, multidisciplinary approach prioritizing procedural justice can drain the actual structural and institutional swamp that feeds crime—rather than stereotypically reproducing the image of the "criminalized migrant"—thereby offering a rights-based framework of justice that is both genuinely preventive and worthy of human dignity.

Conclusion and Recommendations

This study examined the processes through which foreign national female inmates in a correctional institution in Sivas become involved in crime within a multidimensional framework encompassing individual life histories, migration experiences, gender relations, structural inequalities, and institutional practices within the criminal justice system. The qualitative data obtained demonstrated that the pathways leading women into crime cannot be understood through one-dimensional, linear, or solely individual-choice-based explanations. Rather, these processes emerge within a complex relational field in which economic, social, emotional, and institutional pressures intersect and intensify. In particular, the migration experience emerges as a significant determinant that deepens vulnerabilities, multiplies risk factors, and weakens the effectiveness of existing protective mechanisms. This finding demonstrates the critical importance of an intersectionality perspective in understanding migrant women's criminality, as these women are situated within a dual cycle of disadvantage arising from both their gender and their status as foreign nationals.

Within this context, the study demonstrates that the phenomenon of "crime" must be understood not merely as a legal violation but in conjunction with migration trajectories, gender roles, the accessibility of social protection networks, and the predictability of institutional functioning. The findings indicate that gender-based relational dependencies are highly influential in women's involvement in crime and reveal that pathways into offending are often established through spouses, romantic partners, friends, or family members. A significant proportion of participants stated that rather than acting as planners or organizers of criminal activities, they occupied secondary or passive positions within criminal processes and were often drawn into them through manipulation, pressure, emotional attachment, or trust relationships. In particular, it was observed that pressure exerted by spouses and close social networks exploited women's social isolation and transformed them into "crime couriers" or "account intermediaries" within digital fraud networks (K1, K11). This finding demonstrates that women's pathways into crime are deeply intertwined with patriarchal relationship structures and that explanations of criminal behavior must consider relational and structural conditions alongside individual agency. The constrained nature of agency in these cases confirms that, although women are formally categorized as "offenders," many simultaneously possess significant histories of victimization.

This finding further suggests that a substantial proportion of women's contact with crime is established through "coercive relationships" and the "abuse of trust," thereby indicating the need for preventive mechanisms that address not only economic deprivation but also the risks associated with

relational violence, exploitation, and dependency dynamics. The determining role of economic deprivation and livelihood pressures in migrant women's involvement in crime emerged as one of the strongest themes of the study. Most participants explained their involvement in crime through economic necessities such as hunger, housing difficulties, children's needs, unemployment, or debt, and many reported encountering precarious working conditions, language barriers, and social exclusion immediately upon arrival in Türkiye. These findings suggest that difficulties in maintaining economic stability may render criminal economies increasingly attractive and, at times, the only perceived option for migrant women. Women bearing caregiving responsibilities appear particularly vulnerable to risky propositions during periods in which they are unable to meet their children's needs. Under such circumstances, crime emerges less as a rational choice than as a "survival strategy" developed within conditions of structural impossibility. As indicated by the coding model, the selection of women as "economically vulnerable and easily persuadable victims" in contemporary forms of crime such as cybercrime and fraud further demonstrates the impact of migration status on patterns of criminal involvement.

In this regard, economic pressure should not be understood solely in terms of poverty but rather as a form of "cumulative vulnerability" generated through the interaction of irregular or semi-regular legal status, informal employment, low wages, job insecurity, and weak support networks. This cumulative vulnerability reduces women's bargaining power and weakens their ability to resist risky propositions. The migration experience itself further deepens the multilayered vulnerabilities identified in this research. Experiences of war, forced migration, trauma during migration journeys, family separation, and continuous displacement weakened many participants' psychological resilience and expanded risk domains associated with depression, anxiety, post-traumatic symptoms, and substance use. These findings indicate that women's involvement in crime is shaped not only by material deprivation but also by psychological and emotional pressures. Psychological vulnerabilities weaken women's capacities to recognize risky relationships and establish healthy boundaries, thereby increasing their susceptibility to manipulation, emotional abuse, and exploitation by criminal networks.

Accordingly, psychological vulnerabilities should not be regarded as merely secondary background variables but rather as risk factors with a direct influence on pathways into crime. Protective interventions for groups with histories of trauma should therefore be made accessible not only within correctional institutions but also from the earliest stages of the migration process. When evaluating the effects of the criminal justice system on foreign national women, uncertainty, restricted access to information, language barriers, and the anxiety associated with potential deportation emerged as highly prominent themes. Accounts such as those provided by K15 concerning "signing documents without understanding them" and "being unaware of the contents of case files" demonstrate that language barriers are not merely communication problems but constitute a structural form of "information asymmetry" that directly undermines the right to a fair trial. Participants' difficulties in understanding legal proceedings, limited access to interpretation services, inadequate information regarding the progress of their cases, and profound uncertainty concerning post-release outcomes all emerged as institutional factors intensifying the pains of imprisonment. Such uncertainty leads women to experience incarceration not simply as a deprivation of liberty but as a process characterized by disconnection from the future, identity erosion, and a persistent sense of threat.

These findings indicate that correctional institutions generate a distinctive degree of intensity and constraint for foreign national inmates and that institutional practices should therefore be approached through a broader perspective than the standard measures designed for the host population. For foreign national women, the "tightness" of the modern prison is compounded by language barriers and fears of deportation, resulting in a substantially more oppressive psychological burden. In this regard, "comprehensibility" and "predictability" should be considered not merely administrative conveniences but fundamental requirements for access to justice and treatment consistent with human dignity. The inability to understand institutional processes and uncertainty

regarding the future may increase anxiety while simultaneously undermining adaptation, rehabilitation, and reintegration capacities. In accordance with the principles of procedural justice, individuals' ability to understand the processes to which they are subjected is closely connected to perceptions of legitimacy and fair treatment.

In light of the findings of this study, a multidimensional approach should be adopted in policies and practices concerning foreign national female inmates. First, deficiencies in housing, employment, language education, and legal counseling encountered by migrant women from the moment of arrival in Türkiye should be positioned at the center of crime prevention policies. Early interventions in these areas may prevent vulnerabilities from becoming more severe and reduce the necessity of engaging with criminal economies. In particular, the organization of psychosocial support programs for women with histories of war and trauma, addiction treatment services, trauma-focused therapeutic models, and culturally sensitive social work practices is of critical importance. To ensure effectiveness, such interventions should not be designed as temporary and fragmented services but rather as sustainable and monitorable social protection pathways in which housing, employment, language support, legal information, and psychosocial assistance are coordinated and mutually reinforcing.

Second, the institutionalization of professional interpretation services within correctional facilities, the provision of comprehensible information regarding legal rights and procedures, the facilitation of communication with consulates and family members, and the implementation of individualized correctional plans would increase foreign national women's trust in institutional processes. The ability of foreign inmates to fully understand legal proceedings, their rights, and correctional regulations in their own languages constitutes a prerequisite for both perceptions of procedural justice and successful rehabilitation. Training correctional staff in migration, intercultural communication, gender equality, and trauma sensitivity would improve institutional communication and facilitate the provision of appropriate information to women. Within this framework, the preparation of multilingual informational materials, the development of standardized "rights and procedures" information protocols, and the provision of qualified interpreters during critical interactions (initial admission, disciplinary proceedings, health and psychological service applications, parole decisions, and release preparation) may reduce both institutional errors and grievances arising from misunderstandings.

Third, post-release processes should be clarified, and critical questions concerning destination countries, family reunification, and the maintenance of relationships with children should be removed from the realm of uncertainty. Findings such as family rejection and social stigmatization (K1) indicate that many women have no refuge to which they may return after release. Consequently, pre-release counseling, information concerning deportation procedures, social service referrals, and preparation for safe living conditions in countries of return constitute important mechanisms for preventing renewed involvement in crime. Release preparation should be conceptualized not merely as an administrative procedure but as a transitional phase supporting reintegration, particularly with regard to maintaining contact with children, ensuring continuity of healthcare and addiction treatment services, and arranging secure housing options.

This study makes visible significant gaps within the literature concerning foreign national female inmates and demonstrates the necessity of an analytical perspective that considers the intersection of migration, gender, structural inequalities, and institutional processes. Approaches that explain women's involvement in crime solely through individual intentions overlook these complex patterns. The findings instead demonstrate that pathways into crime are often shaped by necessity, vulnerability, and relational pressures. Consequently, policies directed toward foreign national women should be designed from a holistic rather than fragmented perspective, emphasizing support rather than punishment and sustainability rather than short-term interventions. Such an approach

should aim not only to reduce risks but also to strengthen women's capacities for agency and empowerment through improved access to language acquisition, healthcare, legal information, social support, and secure sources of livelihood.

Considering the methodological limitations of the study, this research was conducted within Sivas Open Penal Institution and is based on in-depth interviews with a limited number of women during a specific period. Although this limits the generalizability of the findings, the depth, contextual sensitivity, and capacity of qualitative data to illuminate causal processes are particularly valuable in an environment where detailed provincial-level data remain limited. Future research should include expanded multi-site qualitative and mixed-method designs involving different provinces and institution types, comparative studies including male migrant inmates, and longitudinal research following individuals beyond incarceration. Such studies would contribute significantly to a deeper understanding of criminal tendencies among foreign national inmates. They would also increase the visibility of migration-crime dynamics, the contemporary pains of imprisonment, and the inequalities generated by crimmigration processes, thereby providing a stronger foundation for more just, inclusive, and rights-based interventions. Furthermore, future studies examining the effects of interpreter use on data quality, comparing experiences according to different legal status categories, and evaluating the measurable impacts of institutional practices would strengthen the evidence base for policy recommendations. In this manner, a perspective encompassing not only periods of incarceration but also the entirety of migrants' life cycles in Türkiye could be developed.

www.turkishstudies.net/economy**Turkish Studies - Economics, Finance, Politics**

eISSN: 2667-5625

**ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**

Sivas İlindeki Yabancı Uyruklu Kadın Hükümlülerin Suç Eğiliminde Etkili Olan Faktörler: Nitel Bir Araştırma

Giriş

Küreselleşme, çatışmalar, ekonomik krizler ve siyasal istikrarsızlıklar, 21. yüzyılda kitlesel göç hareketlerinin belirleyici dinamikleri haline gelmiştir. Türkiye, hem coğrafi konumu hem de bölgesel politik gelişmeler nedeniyle son yıllarda yoğun göç akımlarının merkezinde yer almakta, farklı ülkelerden gelen milyonlarca kişinin geçiş, sığınma veya uzun süreli yerleşim noktası haline gelmektedir. Göçün bu denli çeşitlendiği ve yoğunlaştığı bir ortamda, göçmenlerin karşılaştığı sosyoekonomik zorluklar, hukuki belirsizlikler ve uyum problemleri, onların toplumsal yaşam içerisinde dezavantajlı konumlara yerleşmesine neden olabilmektedir. Bu dezavantajlılık, bazı durumlarda göçmen bireylerin suçla ilişkilendirilmesine veya suç içeren eylemlere sürüklenmesine zemin hazırlayabilmektedir. Ancak uluslararası literatür, göçmenleri “suç üreten” bir grup olarak çerçeveleyen indirgemeci yaklaşımların gerçeği yansıtmadığını, suç davranışının çoğunlukla yapısal eşitsizliklerin, yoksulluğun, güvencesizliğin ve toplumsal dışlanmanın bir sonucu olduğunu vurgulamaktadır.

Göç ve suç ilişkisine dair çalışmaların büyük bölümü, erkek göçmenler üzerine yoğunlaşmış olup kadınların suçla ilişkilene deneyimleri görece daha az incelenmiştir. Oysa toplumsal cinsiyet, göç deneyimi üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir ve kadın göçmenler hem göç yolculuğunda hem de varış ülkelerinde çok katmanlı kırılganlıklarla karşı karşıya kalmaktadır. Kadınların ailevi sorumlulukları, ekonomik bağımlılıkları, hukuki bilgi eksiklikleri, partner veya akraba baskısı, istismar, şiddet ve sosyal izolasyon gibi faktörler, suç içeren davranışlara dahil olma süreçlerinde kritik rol oynayabilmektedir. Bu nedenle göçmen kadınların suç eğilimini, erkek merkezli suç teorilerinin ötesine geçen, toplumsal cinsiyet perspektifi taşıyan bir yaklaşımla ele almak önem taşır.

Türkiye hapishanelerinde son yıllarda artan yabancı uyruklu hükümlü sayısı, göç-suç ilişkisinin ülke koşullarında daha bütüncül biçimde ele alınması gerektiğini göstermektedir. Buna rağmen, hapishanelerdeki yabancı uyruklu kadın hükümlülerin yaşam koşulları, göç hikayeleri, suça sürüklenme süreçleri ve toplumsal ilişkilerinin niteliği hakkında sınırlı akademik bilgi bulunmaktadır. Mevcut çalışmaların büyük bir bölümü resmi istatistiklere, medya söylemlerine veya yüzeysel betimsel analizlere dayanmaktadır. Hükümlü kadınların kendi anlatılarını, deneyimlerini, özgün kırılganlıklarını ve geliştirdikleri stratejileri merkeze alan nitel araştırmalar ise literatürde oldukça sınırlıdır. Bu durum, göçmen kadınların suça yönelme süreçlerinin homojenleştirilerek görünmezleşmesine ve bu karmaşık toplumsal olgunun yanlış yorumlanmasına yol açmaktadır.

Kadın hükümlüler, özellikle göçmen olanlar, birçok yapısal eşitsizliğin kesişim noktasında bulunmaktadır. Dil engeli, hukuki statü belirsizliği, ekonomik yoksulluk, güvencesiz işlerde çalışma zorunluluğu, eğitim yetersizliği ve sosyal destek mekanizmalarının zayıflığı gibi etkenler, göçmen kadınların güvenlik ve sosyal uyum açısından savunmasız hale gelmesine yol açmaktadır (Tomaszewska, 2016, s. 8, 24; UNODC, 2009, s. 81; Doyle ve ark., 2025, s. 3). Ayrıca göç sürecinde

yaşanan travmalar, savaş ve çatışma deneyimleri, aileden kopuş, insan ticareti riski, istismar ve partner baskısı gibi temel sorunlar, bireysel ve toplumsal güçsüzlük döngülerini derinleştirmektedir (Birleşmiş Milletler, 2025, s. 7; IDMC, 2025, s. 37, 49; Saruç, 2014, s. 68, 72; Ayata Küçükbükcü ve Çamur, 2023, s. 1300).

Bu kırılğanlıklar, kadınların kimi zaman suça aktif katılım göstermeksizin; sadece yardım etme, güven duyma, yanıltılma ya da zorlanma gibi durumlar nedeniyle suçla ilişkilendirilmesine neden olabilmektedir (Akpolat, 2011, s. 239; Ayata Küçükbükcü ve Çamur, 2023, s. 1307; UNODC, 2009, s. 82-83). Nitekim kadın hükümlüler üzerine yapılan uluslararası çalışmalar; kadınların suçla ilişkisinin çoğu zaman ekonomik zorunluluk, duygusal bağıllık, partner etkisi veya şiddetten kaçma gibi nedenlerle şekillendiğini ortaya koymaktadır (Tomaszewska, 2016, s. 24, 27; Saruç, 2014, s. 86-87; Broidy ve Agnew, 1997, s. 275-306).

Bu bakımdan, Sivas ilindeki yabancı uyruklu kadın hükümlülerin suç eğiliminde etkili olan faktörlerin derinlemesine incelenmesi, hem göç çalışmalarına hem suç sosyolojisine hem de hapisane çalışmalarına özgün bir katkı sunmaktadır. Çalışmanın odak noktası olan bu grup, hem etnik - kültürel çeşitlilik hem de suç türleri ve göç rotaları bakımından heterojen bir yapı göstermektedir. Bu heterojenlik, yabancı uyruklu kadınların suçla ilişkilene süreçlerini tek bir nedene indirgmeden, çok boyutlu bir toplumsal analiz gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu araştırma, nitel yöntemle ve derinlemesine görüşmeler yoluyla, Sivas Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak bulunan 17 yabancı uyruklu kadının deneyimlerinden hareketle, suç eğilimini şekillendiren bireysel, toplumsal ve yapısal faktörleri anlamayı amaçlamaktadır. MAXQDA 2020 aracılığıyla elde edilen kodlar, temalar ve görsel modeller üzerinden, kadınların suça yönelme süreçleri bütüncül bir bakış açısıyla ele alınmaktadır. Çalışma, hem literatürdeki mevcut boşluğu doldurmayı hem de göçmen kadınların anlatıları üzerinden politika geliştiricilere, sosyal hizmet uzmanlarına ve araştırmacılara yol gösterici öneriler sunmayı hedeflemektedir.

Literatür Taraması

Kadın suçluluğuna dair literatür incelendiğinde, konunun biyolojik determinist yaklaşımlardan modern sosyolojik teorilere kadar geniş bir zeminde tartışıldığı görülmektedir. Bu tartışmalar, suç davranışını bireysel özelliklerden toplumsal yapılara kadar uzanan bir yelpazede ele alarak, cinsiyet temelli farklılıkları anlamaya yönelik çeşitli perspektifler sunmaktadır. Erken dönem çalışmalardan Lombroso ve Ferrero (1898, s. xvi, 28, 112), kadın suçluların ve hayat kadınlarının anatomik anormallikler gösterdiğini, suçlu kadın tipinin ilkel (atavistik) özellikler taşıdığını ve normal kadınlardan ziyade erkeklere benzer viril bir yapı sergilediğini ileri sürmüşlerdir. Bu biyolojik odaklı görüşler, suçluluğu doğuştan gelen özelliklere bağlayarak toplumsal etkenleri göz ardı etmekle eleştirilmiştir. Bu görüşün aksine, Robert Agnew tarafından geliştirilen Genel Zorlanma Teorisi (General Strain Theory - GST), Merton'un sapkın davranışı kültürel olarak tanımlanmış hedefler ile bu hedeflere ulaşmayı sağlayan kurumsal araçlar arasındaki bir kopukluk (dissociation) olarak gören yaklaşımının sınırlılıklarını aşmayı hedefler (Merton, 1938, s. 674). Merton, teorik çerçevesini büyük oranda ekonomik faaliyetler ve maddi başarı sembollerinin (monetary-success goal) kurumsal araçlarla dengelenemediği durumlar üzerine kurmuştur (Merton, 1938, s. 676). Agnew ise bu çerçeveyi genişleterek, suçu sadece ekonomik hedeflere ulaşamaması değil, aynı zamanda pozitif uyarıcının kaybı veya negatif uyarıcıyla yüzleşme sonucu ortaya çıkan öfke ve depresyon gibi duygularla bir başa çıkma mekanizması olarak tanımlar (Agnew, 1985, s. 154, Agnew, 1992, s. 50-51). GST'ye göre, adaletsiz algılanan ve yüksek büyüklükteki öznel zorlanmalar suç davranışını daha güçlü tahmin ederken, erkeklerin şiddete, kadınların ise uyuşturucu kullanımı gibi kendi aleyhine sonuç doğuran davranışlara yönelmesi cinsiyetler arası suç farkını ortaya koymaktadır (Agnew, 2001, s. 319-362, Froggio ve Agnew, 2007, s. 81-83, Broidy ve Agnew, 1997, s. 275-306). Bu teori, suçluluğu bireysel stres ve duygusal tepkiler üzerinden açıklayarak, geleneksel ekonomik determinizmin ötesine geçer ve cinsiyet rollerinin zorlanmalara verilen yanıtları nasıl şekillendirdiğini vurgular.

Suçun ekolojik boyutunu ele alan Sosyal Dezorganizasyon Teorisi (Social Disorganization Theory), suçun biyolojik değil, yoksulluk, etnik heterojenlik ve yüksek yerleşik hareketlilik gibi çevresel koşullara bir tepki olduğunu savunur (Shaw ve McKay, 1942, s. 57). Bu yaklaşım, suç davranışını bireysel patolojilerden ziyade toplumsal yapıların bozulmasıyla ilişkilendirerek, mahalle düzeyindeki dinamikleri merkeze alır. Bu yaklaşımı geliştiren çalışmalar, kolektif etkinliğin (collective efficacy) zayıflamasının suça yol açtığını vurgular (Sampson vd., 1999, s. 58). Bu çerçeveye ilişkili olan Kırık Camlar Teorisi (Broken Windows Theory) ise küçük düzensizliklerin toplumda bir denetimsizlik sinyali vererek daha ciddi suçlara zemin hazırladığını ileri sürmektedir (Wilson ve Kelling, 1982, s. 59, 61). Bu teoriler, suçun önlenmesinde çevresel müdahalelerin önemini öne çıkararak, bireysel odaklı yaklaşımlardan uzaklaşır ve toplumsal denetim mekanizmalarının güçlendirilmesini önerir.

Bireysel ve çevresel dinamikleri ele alan bu genel yaklaşımların ötesinde, spesifik olarak kadın suçluluğu, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve ceza infaz sistemindeki dezavantajlı grupların durumu, son yıllarda disiplinlerarası bir perspektifle incelenen kritik konular haline gelmiştir. Sosyolojik açıdan kadın suçluluğu, genellikle aile içi mağduriyetler ve geleneksel cinsiyet rolleri çerçevesinde şekillenmektedir. 2018-2024 yılları arasındaki 21 çalışmayı kapsayan sistematik bir derleme, kadınların suça yönelmesinde aile içi istismar ve partner şiddetinin belirleyici olduğunu saptamıştır (Ang ve Saat, 2024, s. 155, 157). Kadınların, kendi finansal veya duygusal ihtiyaçlarından ziyade ailelerinin gereksinimlerini önceliklendirdikleri ve ekonomik çaresizlik nedeniyle suça sürüklendikleri görülmektedir (Ang ve Saat, 2024, s. 166). Bu durumun bir yansıması olarak, kadın mahkûmlar arasındaki ruh sağlığı sorunlarının yaygınlığı hem genel popülasyona hem de erkek mahkûmlara kıyasla anlamlı derecede yüksektir (Gün, 2025, s. 93, 97). Ulusal ve uluslararası literatürün sentezlendiği bir inceleme, kadın mahkûmlar arasında depresyon, anksiyete ve Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) gibi klinik tabloların cezaevi öncesi yaşanan travmalarla doğrudan bağlantılı olduğunu ve bu nedenle cinsiyete duyarlı biyopsikososyal müdahalelerin geliştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir (Gün, 2025, s. 93, 98). Y kuşağı kadınlarının bakış açısıyla kadın suçluluğunu ele alan bir araştırma, bu kuşağın toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dair farkındalığının oldukça yüksek olduğunu ve katılımcıların %97,6'sının kadın-erkek eşitsizliğinin varlığını onayladığını göstermiştir (Küçükbükcü Ayata ve Çamur, 2022, s. 551). Çevrimiçi ortamda 130 kadın katılımcı ile yürütülen bu çalışma, kadın suçluluğuna yol açan temel dinamikleri kendini koruma, şiddet, baskı ve tükenmişlik olarak sıralamıştır (Küçükbükcü Ayata ve Çamur, 2022, s. 551, 561). Araştırma bulguları, suçun önlenmesinde eğitimin, sağlıklı aile yapısının ve kadının çalışma hayatına aktif katılımının merkezi bir rol oynadığını vurgulamaktadır (Küçükbükcü Ayata ve Çamur, 2022, s. 551, 552).

Bu bağlamda Türkiye'deki kadın hükümlülerin deneyimlerine odaklanan araştırmalar, ceza infaz kurumlarında hükümlü/tutukluların sayısında yaşanan artışın hijyen, uyku ve özel alan gibi yaşam koşullarının olumsuz etkilediğini, sağlık hizmetleri ve 0-6 yaş çocukların anne yanında ceza infaz kurumunda kalma gibi durumları ortaya çıkardığını vurgulamaktadır (Akın, 2021, s. 229, 237). Bu tür durumlar, kadınların ceza infaz sürecinde zorluklarla karşılaşmasına neden olup topluma uyum süreçlerini etkileme potansiyeli taşımaktadır. Akpolat (2011, s. 2, 239, 243), kadınların suç oranına katılımının düşük olduğunu ancak aile içi ilişkileri ve yaşadıkları eş baskısı nedeniyle suçu isteyerek işlemeyip mağdur konumuna düştüklerini belirtir. Ayrıca ceza infaz kurumunda el işi, ibadet vs. gibi aktivitelerle sahip oldukları geleneksel rol kalıplarını sürdürme eğiliminde olduklarını da ekler. Ayata Küçükbükcü ve Çamur (2023, s. 1307, 1309) ise kadınların suça yönelme nedenleri arasında yanlış kişilere güvenme, kandırılma ve namus gibi faktörleri belirlerken, şiddet ve baskıya maruz kalma ile suç işleme arasında yoğun bir etkileşim saptamıştır. Saruç (2014, s. 66, 72) ise kadın hükümlü profilini yoksul, düşük eğitilmiş ve fiziksel şiddet mağduru olarak tanımlamış, adam öldürme suçu işleyen kadınların şiddete maruz kalma oranının anlamlı derecede yüksek olduğunu tespit etmiştir. Mekansal farklılıklara dikkat çeken Temurçin ve Haydaroğlu (2017, s. 203, 205), Antalya'da uyuşturucu ve hırsızlık öne çıkarken Mardin'de cinsel suçların ve geleneksel nedenlerin etkili olduğunu belirtmiştir.

Mitrani ve Özdemir (2022, s. 113, 114) ise babanın erken kaybı ile psikopati puanları arasında ilişki bulurken, mala yönelik suç işleyenlerde mükerrer suç oranının (%65,5) çok daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Bu araştırmalar, kadın suçluluğunun Türkiye'de sosyo-kültürel bağlamda şekillendiğini ve mağduriyet ile suç arasındaki ince çizgiyi vurgulamaktadır.

Kadın suçluluğunu şekillendiren bu sosyo-kültürel etmenler, göç olgusuyla kesiştiğinde çok daha karmaşık bir hal almaktadır. Göç ve suç ilişkisi bağlamında Chacón (2017, s. 209) ve Stumpf (2006, s. 379, 417), göçün ceza hukuku mekanizmalarıyla yönetilmesini ("crimmigration") bireysel hakları sosyal sözleşme üyeliğiyle kısıtlayan ve göçmenleri "öteki" olarak dışlayan bir süreç olarak tanımlamaktadır. Bu kavram, göçmenlerin suç sistemine entegrasyonunu eleştirel bir biçimde inceleyerek, dışlama mekanizmalarını açığa çıkarır. Sosyal düzensizlik kuramı ise bu dışlanmanın mekansal boyutuna dikkat çekerek, yoksulluk, etnik heterojenlik ve yerleşik hareketliliğin mahalle sakinlerinin ortak hedeflere ulaşma yetisini (kolektif yeterlik) zayıflattığını ve suçu bireysel özelliklerden ziyade "yerlerin türü" (kinds of places) ile ilişkili hale getirdiğini savunur (Kubrin ve Weitzer, 2003, s. 374, 376). Türkiye'de uluslararası göç hareketlerinin suç çeşitliliğini artırdığı ve göçmenlerin adının özellikle asayiş ile ekonomik temelli suçlarda daha sık geçtiği görülmektedir (Arslan ve Taş, 2022, s. 1-2). Türkiye bağlamında incelendiğinde, yabancı hükümlü sayısının son yıllarda çarpıcı bir artış gösterdiği, 2016 yılında 4 bin 442 olan sayının 2022 sonunda 15 bin 28'e ulaştığı görülmektedir (Demirbaş ve Çelikçi, 2024, s. 17). Bu durum, ceza infaz kurumlarında dil engeli, adalete erişim ve sosyal uyum gibi spesifik sorunları derinleştirmiştir (Demirbaş ve Çelikçi, 2024 s. 21). Buna karşın, Ousey ve Kubrin (2018, s. 63, 71) makro düzeydeki çalışmalarında bu ilişkinin negatif yönlü ancak oldukça zayıf bir seyir izlediğini savunurken, Sampson (2008, s. 29) ise göçmenlerin, bilhassa ilk kuşakta, şiddet içerikli suçlara karışma ihtimalinin yerli nüfusa oranla çok daha düşük olduğunu vurgulamaktadır. Türkiye'deki yerel bulgular ise göçün etkisinin bölgesel olarak değiştiğini, örneğin Mardin'de Suriye'den gelen göç dalgasının kadın suçluluğu içerisinde cinsel suçlarda artışa yol açabildiğini göstermektedir (Temurçin ve Haydaroglu, 2017, s. 209).

Yabancı uyruklu hükümlüler için dil engeli, kuralları anlamayı, haklara erişimi ve sosyal bağları kısıtlayan en temel sorundur (Doyle vd., 2025, s. 1-2). Bu entegrasyon sürecinde dil eğitimi, yabancı hükümlüler için hayati bir araç niteliğindedir. Ankara'da bir ceza infaz kurumunda 10 yabancı hükümlü ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler, Türkçe öğrenme motivasyonlarının insani ihtiyaçlar, yasal süreçleri takip edebilme ve erken tahliye beklentisi üzerine kurulu olduğunu göstermiştir (Atila vd., 2023, s. 1, 11). Ancak öğrenme sürecinde teknoloji yetersizliği ve rehberlik eksikliği gibi yapısal engellerin varlığı dikkat çekmektedir (Atila vd., 2023, s. 16, 22). Yabancı uyruklu hükümlülerin deneyimleri ise milliyet, sınıf ve cinsiyetin kesiştiği bir düzlemde daha karmaşık bir yapı sergilemektedir. Portekiz'deki kadın cezaevlerinde yürütülen nitel bir araştırma, yabancı kadınların hapse giriş süreçlerinin sosyal dışlanma, yoksulluk ve ailevi sorumluluklar ile belirlendiğini ortaya koymuştur (Gomes, 2018, s. 75, 99). Özellikle uyuşturucu kuryeliği gibi suçların, bu kadınlar için ekonomik bir çıkış yolu olarak görüldüğü belirtilmektedir (Gomes, 2018, s. 100). Bu verileri destekler nitelikte Tomaszewska (2016, s. 24, 27), Gana veya Nijerya gibi ana (anne veya anneanne) odaklı (matrifokal) aile yapılarından gelen yabancı kadınların, çocuklarının temel ihtiyaçlarını karşılama ve onları eğitime gibi ekonomik zorunluluklarla uyuşturucu kuryeliğine yöneldiğini belirtmektedir. Bu kadınlar için hapis cezası, ailenin hem ekonomik hem de duygusal temel direği olma sorumluluğunu yerine getirememekten kaynaklanan ve "başarısız bir matriark" (failed matriarch) olarak adlandırılan derin bir suçluluk ve utanç duygusuyla deneyimlenmektedir. Kadın hükümlüler, çocuklarını yüzüstü bırakmış olma düşüncesiyle bu süreci "ailesinin koruyucusu olma" idealinin yıkımı olarak algılamakta, UNODC (2009, s. 81, 88), bu hükümlülerin cezaevinde karşılaştıkları dil engeli ve hukuki destek eksikliği gibi yapısal dezavantajların, insan haklarını korumak adına mutlaka telafi edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bulgular, göçmen kadınların suç eğilimini ekonomik baskılar ve kültürel sorumluluklar üzerinden açıklayarak, yerli nüfustan farklı dinamikleri ortaya koymaktadır.

Bütün bu sosyolojik ve yapısal dinamiklerin yanı sıra, Sivas Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda yapılan yerel araştırmalar, kadın hükümlülerin içsel dünyasına dair önemli veriler sunmaktadır. Bu çalışmalar, ceza infaz sürecinin psikolojik ve manevi boyutlarını aydınlatarak, genel teorilere yerel bir perspektif katmaktadır. Yılmaz (2019, s. 297, 301), kadınların manevi yönelimleri ile dua ve umut düzeyleri arasında pozitif bir ilişki saptarken, cezaevine giriş sayısının artmasının bu umudu anlamlı bir şekilde azalttığını bulgulamıştır. Acar Çınar (2020, s. 165, 175) ise dindarlık ile affetme eğilimi arasında anlamlı bir bağ bulamazken, katılımcıların en yüksek puanı "öç alma" boyutunda aldıklarını ve yaş ilerledikçe bu intikamcı eğilimin arttığını tespit etmiştir.

Hak temelli kurumsal çerçevede Nelson Mandela Kuralları, hükümlülerin insanlık onuruna saygı gösterilmesini zorunlu kılıp (Kural 1) kadınlar için doğum öncesi ve sonrası dönemlerde özel bakım hizmetlerini şart koşarken (Birleşmiş Milletler, 2015, s. 6, 11), Viyana Sözleşmesi, yabancı hükümlülerin vatandaşı oldukları devletin konsolosluk temsilcileriyle iletişim kurma ve yardım alma hakkını uluslararası güvenceye kavuşturmaktadır (United Nations, 1963, s. Madde 36). Bu doğrultuda, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı (2024, s. 2) arasında imzalanan protokol, yabancı hükümlülerin kimlik tespitinden sınır dışı edilme süreçlerine kadar olan tüm iş birliği ve koordinasyon esaslarını yasal bir zemine oturtmaktadır. Bu uluslararası ve ulusal düzenlemeler, yabancı uyruklu kadın hükümlülerin haklarını korumayı amaçlayarak, ceza infaz sistemindeki eşitsizlikleri gidermeye yönelik adımları temsil etmektedir.

Uluslararası veriler, 2024 yılı itibarıyla küresel düzeydeki 304 milyon göçmenin %48'ini kadınların oluşturduğunu raporlamaktadır (United Nations, 2025, s. 2, 7). Ülke İçinde Yerinden Edilme İzleme Merkezi (Internal Displacement Monitoring Centre - IDMC) (2025, s. 37, 49) tarafından sunulan güncel bulgular, zorunlu yerinden edilme krizlerinin yaşandığı Afganistan'dan Gazze'deki aşırı kalabalık sığınma merkezlerine kadar pek çok riskli alanda kadınların, istismar, temel sağlık hizmetlerine erişim güçlüğü ve cinsiyete dayalı şiddet tehditlerine yoğun şekilde maruz kaldığını belgelemektedir. Küresel işgücü piyasası bağlamında Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labour Organization - ILO) (2021, s. 11, 13), dünya genelindeki 169 milyon göçmen işçinin %66,2'sinin hizmet sektöründe yoğunlaştığını bildirirken, TÜİK (2025, s. 1) verileri, 2024 yılında Türkiye'ye göç eden 314.588 kişinin %45,5'ini kadınların oluşturduğunu saptamıştır. Bu istatistikler, kadın göçmenlerin küresel hareketlilikteki rolünü ve karşılaştıkları riskleri vurgulayarak, suç eğilimlerini etkileyen sosyoekonomik faktörleri aydınlatmaktadır.

Genel adli tabloya bakıldığında, 2025 yılı verileri Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresindeki dosya sayısının 11 milyonu aştığını ve sistemin büyük bir iş yükü altında olduğunu doğrulamaktadır (T.C. Adalet Bakanlığı, 2026, s. 21). Tüm bu veriler, adalet sisteminin hem toplumsal cinsiyet duyarlılığını hem de yabancı hükümlülerin özel ihtiyaçlarını gözetken kapsayıcı politikalara duyduğu ihtiyacı bilimsel olarak kanıtlamaktadır. Tüm bu zorlu süreçlerin hukuki ve psikolojik izdüşümlerini analiz eden Tyler (1990, s. 3-5), bireylerin yasalara itaat etme motivasyonunun cezadan korkmak yerine otoritenin meşruiyetine ve adil muamele algısına bağlı olduğunu savunmaktadır. Buna ek olarak Crewe (2011, s. 521-523), modern hükümlülük deneyimini belirsizlik ve sürekli izleme üzerinden kurgulanan boğucu bir "sıkılık" (tightness) metaforuyla tanımlayarak, fiziksel baskının yerini artık çok daha ağır psikolojik yüklerin aldığını vurgulamaktadır. Bu yaklaşımlar, yabancı uyruklu kadın hükümlülerin suç eğilimlerini anlamada, hem hukuki adalet algısını hem de ceza infazının psikolojik etkilerini bütünleştirerek kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Sivas Kadın Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu'ndaki yabancı uyruklu kadın hükümlülerini odağına alan bu çalışma, kadınların suça yönelim süreçlerini, cezaevi deneyimlerini ve göçmenlikten kaynaklanan yapısal kırılma durumlarını kapsamlı bir biçimde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, suç eylemini bireysel bir sapma olmaktan ziyade, göç, toplumsal cinsiyet, ekonomik yoksunluk ve

hukuki belirsizliklerin kesişim noktasında ortaya çıkan karmaşık bir sonuç olarak ele almaktadır. Araştırmanın temel odak noktası, yabancı uyruklu kadınların "göçmen" ve "hükümlü" kimliklerinin birleşmesiyle oluşan çok katmanlı dezavantajlılık durumunu ve bu durumun ceza adalet sistemi içindeki yansımalarını bizzat öznelere anlatıları üzerinden görünür kılmaktır.

Araştırmanın önemini ortaya koyan temel gerekçeler ve çalışmanın özgün değeri şu noktalarda yoğunlaşmaktadır:

Örneklemin Spesifikliği ve Kesişimsel Odak: Literatürde kadın suçluluğu ve göç üzerine değerli çalışmalar mevcut olmakla birlikte, bu çalışma Sivas örneğinde, Suriye, İran, Afganistan, Fas, Gürcistan, Özbekistan ve Brezilya gibi oldukça heterojen bir uyruk dağılımına sahip 17 kadın hükümlünün deneyimlerine odaklanması bakımından özgün bir nitelik taşımaktadır. Bu çeşitlilik, göçmen kadın suçluluğunu tek bir etnik köken veya kültür üzerinden okumak yerine, farklı göç rotalarının, statülerin ve kültürel arka planların suç eğilimi üzerindeki ortak ve ayrıışan etkilerini "kesişimsellik" (intersectionality) perspektifiyle analiz etme imkanı sunmaktadır.

Nitel Metodoloji ve Derinlemesine Analiz: Çalışma, nicel istatistiklerin ötesine geçerek fenomenolojik bir yaklaşımla kadınların öznel dünyasına erişmeyi hedeflemektedir. Yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmelerden elde edilen verilerin MAXQDA 2020 yazılımı ile hiyerarşik kodlama ve görsel modelleme (kelime bulutu, kod haritaları) teknikleri kullanılarak analiz edilmesi, suç eğiliminin ardındaki "ilişkisel failiyet" (relational agency) ve "duygusal gerilimler" gibi istatistiklere yansımayan örtük dinamiklerin sistematik bir biçimde ortaya çıkarılmasını sağlamıştır.

İlişkisel ve Yapısal Mekanizmaların Özgün Kavramsallaştırılması: Araştırma, göçmen kadınların suça dahil oluşunda ataerkil baskılar, eş/sevgili manipölasyonu ve güven ilişkisinin suiistimali gibi faktörlerin nasıl bir kaldıraç görevi gördüğünü belgelemektedir. Suçu bir "hayatta kalma stratejisi" veya "bilgi asimetrisinden kaynaklanan bir yanılgı" olarak tanımlayan bulgular, literatürdeki klasik suç teorilerini göçmen kadınların özgün yaşam pratikleri üzerinden genişletmekte ve "Krimmigrasyon" (crimmigration) tartışmalarına ampirik bir katkı sunmaktadır.

Hapsetmenin Çağdaş Acılarını ve Kurumsal Belirsizlikleri Belgeleme: Mevcut literatürde hükümlülük deneyimi genellikle genel popölasyon üzerinden ele alınmaktadır. Bu çalışma ise, yabancı uyruklu kadınlar için dil bariyeri, hukuki okuryazarlık eksikliği ve sınır dışı edilme kaygısı gibi unsurların, kurumsal işleyiş içinde nasıl bir "çifte belirsizlik" alanı yarattığını belgelemektedir. Araştırma, yabancı olma statüsünden kaynaklanan bu yapısal engellerin, bireyin hak arama süreçlerindeki kapasitesini nasıl kısıtladığını ve denetimli süreçler altında üretilen özgün psikolojik yükü görünür kılarak literatüre nitel bir derinlik kazandırmaktadır.

Politika Yapıcılar ve Uygulayıcılara Yönelik Kanıt Temelli Öneriler: Elde edilen veriler, ceza infaz kurumlarındaki tercüman desteği, psikososyal yardım protokolleri ve tahliye sonrası planlama süreçlerine dair kurumsal boşlukları tespit ederek somut çözüm önerileri sunmaktadır. Bu çalışma, sadece akademik bir durum tespiti yapmakla kalmayıp, yabancı uyruklu kadın hükümlülerin rehabilitasyonu ve toplumsal uyum süreçleri için hak temelli ve kültüre duyarlı bir müdahale modelinin gerekliliğini bilimsel olarak kanıtlamaktadır.

Yöntem

Bu bölümde, araştırmanın kuramsal amaçlarını somut verilere dönüştürmek amacıyla izlenen metodolojik yol haritası, kullanılan araştırma deseni, çalışma grubunun belirlenme süreçleri, veri toplama araçları ve analiz teknikleri ekseninde detaylandırılmaktadır. Çalışma boyunca nitel araştırma geleneğine sadık kalınarak, katılımcıların öznel deneyimlerinin geçerlik ve güvenilirlik ilkeleri çerçevesinde nasıl sisteme aktarıldığı ve etik prosedürlerin nasıl işletildiği adım adım açıklanmaktadır.

Araştırma Deseni ve Yaklaşım

Bu araştırma, Sivas İlindeki Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak bulunan yabancı uyruklu kadınların suç işlemeye yönelimlerinde etkili olan faktörleri derinlemesine anlamayı amaçlayan nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma yaklaşımı, bireylerin öznel deneyimlerine, algılarına ve anlam dünyalarına odaklanarak karmaşık toplumsal olguları açıklamada güçlü bir araç sağladığı için tercih edilmiştir. Çalışmanın fenomenolojik bir desende kurgulanması, araştırmanın merkezine katılımcıların yaşantılarını, kişisel anlatılarını, göç süreçleri ile suçla ilişkileniş biçimlerini yerleştirmeyi mümkün kılmıştır. Böylece kadın hükümlülerin suçla karşılaşma süreçleri yalnızca davranış düzeyinde değil, yaşadıkları çevresel ve toplumsal koşullar, kırılabilirlik alanları ve ilişki ağları üzerinden bütüncül bir biçimde değerlendirilmiştir.

Araştırma Ortamı

Araştırma, Sivas'ta bulunan Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda gerçekleştirilmiştir. Bu kurum, farklı ülkelerden gelmiş yabancı uyruklu kadınların bulunduğu, suç türleri bakımından çeşitlilik barındıran, güvenlik protokolleri sıkı bir şekilde uygulanan kapalı bir ortamdır. Çalışmanın cezaevi içinde yürütülmesi, araştırma sürecinin belirli kurallar ve düzenlemeler doğrultusunda ilerlemesini gerektirmiş, görüşme zamanları, mekanları ve güvenlik tedbirleri cezaevi yönetimi tarafından organize edilmiştir. Bu durum, özellikle mahremiyetin sağlanması, katılımcıların kendilerini rahat ifade etmeleri ve araştırmacının sağlıklı veri toplayabilmesi açısından özel bir planlama yapılmasını zorunlu kılmıştır. Araştırma ile ilgili gerekli izinler T.C. Adalet Bakanlığı'ndan alınmıştır.

Çalışma Grubu ve Katılımcılar

Araştırmanın çalışma grubunu farklı ülkelerden Türkiye'ye göç eden ve Sivas Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü olarak bulunan toplam 17 kadın oluşturmaktadır. Katılımcılar, Suriye, İran, Afganistan, Fas, Gürcistan, Brezilya ve Özbekistan gibi çeşitli coğrafyalardan gelmiş olup yaş, medeni durum, eğitim düzeyi, ekonomik geçmiş, Türkiye'de bulunma süresi, göç rotaları ve işledikleri iddia edilen suçların niteliği bakımından oldukça farklı özellikler göstermektedir. Bu çeşitlilik, göçmen kadınların suçla ilişkilenme süreçlerine etki eden çok boyutlu dinamiklerin daha kapsamlı biçimde analiz edilmesine olanak tanımıştır.

Katılımcıların tamamı, cezaevi yönetiminin sağladığı uygunluk listesi üzerinden gönüllülük esasına göre belirlenmiş, araştırmaya katılmak istemeyen hiçbir hükümlüye herhangi bir baskı uygulanmamıştır. Tüm katılımcılar araştırmada K1 ile K17 arası kodlarla tanımlanmış ve gizlilik ilkesi kesin biçimde korunmuştur.

Örnekleme Stratejisi

Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme benimsenmiştir. Bu strateji, çalışmanın veri zenginliğini artırmak amacıyla farklı uyruklardan, farklı suç türlerinden, farklı sosyoekonomik geçmişlerden gelen kadınların çalışma grubuna dahil edilmesini sağlamıştır. Böylece suç eğiliminde rol oynayan bireysel, toplumsal ve yapısal faktörlerin geniş bir perspektiften ele alınması mümkün olmuştur.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama sürecinde araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu temel araç olarak kullanılmıştır. Form, ulusal ve uluslararası literatür taraması, göç ve suç ilişkisine yönelik teorik çalışmalar, toplumsal cinsiyet perspektifi ve hükümlü kadın araştırmaları doğrultusunda oluşturulmuş 28 açık uçlu sorudan oluşturulmuştur. Sorular, bireysel yaşam öyküsü, göç süreci, ekonomik yetersizlikler, aile içi ilişkiler, şiddet ve istismar deneyimleri, sosyal çevre etkisi, suçun oluşum koşulları, suç algısı, cezaevinde yaşananlar ve geleceğe yönelik beklentiler gibi temaları kapsamaktadır.

Görüşme formunun geliştirilmesi sırasında içerik geçerliliğini sağlamak amacıyla alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuş, soru ifadelerinde kültürel duyarlılık gözetilmiş ve cezaevi koşullarındaki sınırlılıklar dikkate alınarak formun uygulanabilirliği test edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Görüşmeler, cezaevinin izin verdiği kontrollü bir odada ve dış etkilerden yalıtılmış bir ortamda İnfaz ve Koruma memuru eşliğinde her bir katılımcıyla tek tek gerçekleştirilmiştir. Her görüşme ortalama 45–60 dakika sürmüştür. Cezaevindeki güvenlik kuralları gereği ses kaydı alınmasına izin verilmediğinden, araştırmacı tüm görüşmeleri ayrıntılı ve sistematik biçimde not alarak kaydetmiştir. Türkçe bilen hükümlülerle Türkçe bilmeyenlerle ise tercüme yapabilecek durumdaki hükümlüler vasıtasıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu durum veri kaybını en aza indirecek şekilde yönetilmiştir.

Görüşmeler sırasında katılımcıların duygusal olarak zorlandıkları anlarda sürece kısa ara verilmiş, özellikle travmatik öykülerde araştırmacı destekleyici ve güvenli bir iletişim dili kullanarak görüşmenin sağlıklı ilerlemesine özen göstermiştir.

Etik İlkeler ve Güvenlik Prosedürleri

Araştırma, insan haklarına ve nitel araştırma etik standartlarına uygun şekilde yürütülmüştür. T.C. Adalet Bakanlığı'ndan gerekli yazılı izin alınmış, katılımcılara araştırmanın amacı, içeriği, süreçleri ve gönüllülük esasları ayrıntılı biçimde açıklanmış, sözlü ve yazılı onam alınmıştır. Katılımcıların kimlikleri, ülkeleri, suç türleri veya kişisel hayatlarına dair herhangi bir tanımlayıcı bilgi raporlanmamış, yalnızca kod numaraları kullanılmıştır. Araştırmacı, görüşmeler sırasında güç dengesizliğinin farkında olarak yargılayıcı olmayan, empatik ve kültürel açıdan duyarlı bir iletişim tarzı benimsemiştir.

Veri Analizi

Toplanan veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan MAXQDA 2020 programı aracılığıyla içerik analizine tabi tutulmuştur. Analiz sürecinde öncelikle görüşme metinleri defalarca okunarak anlam birimleri belirlenmiş, bu birimlerden açık kodlar oluşturulmuştur. Ardından benzer kodlar tematik gruplar altında bir araya getirilmiş ve araştırmanın temel çerçevesi olan bireysel, toplumsal ve yapısal faktörlere dayalı bir tema sistemi oluşturulmuştur. Kodlar arasındaki ilişkileri gösteren hiyerarşik model ve katılımcı söylemlerini destekleyen kelime bulutu MAXQDA'nın görsel sunum araçları kullanılarak oluşturulmuştur.

Analiz süreci boyunca araştırmacılar temalar arası tutarlılığı sağlamak için kodlamaları tekrar gözden geçirmiş, tema yapılarının bütünlük ve anlam ilişkisini doğrulamıştır. Bu yaklaşım, bulguların hem analitik gücünü hem de açıklayıcılığını artırmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Çalışmanın geçerlik ve güvenilirliği, nitel araştırma standartlarına uygun olarak çeşitli stratejilerle güçlendirilmiştir. Katılımcı anlatılarının doğrudan alıntılarla sunulması, yoğun betimleme yaklaşımıyla verilerin doğal olarak aktarılmasını sağlamıştır. Çeşitli ülkelerden ve suç tiplerinden katılımcıların dahil edilmesi veri çeşitliliği oluşturarak sonuçların aktarılabilirliğini artırmıştır. Kodlama sürecinde araştırmacılar kendi önyargılarının farkında olarak refleksif bir yaklaşım benimsemiş, temaların oluşumunda nesnelliği korumaya özen göstermiştir. Ayrıca veri analizi süreci şeffaf şekilde yürütülmüş, kod-tema yapısı sistematik olarak oluşturulmuştur.

Araştırmacıların Konumlanması

Araştırmacılarından biri göç, bir diğeri ise göç ve psikoloji alanlarında çalışan sosyal bilimciler olması, çalışmanın tüm aşamalarında kültürel duyarlılığı, etik hassasiyeti ve katılımcıların kırılgan konumlarını gözetken bir yaklaşım benimsenmesine katkı sağlamıştır. Özellikle cezaevi ortamında

gerçekleşen görüşmelerde güç ilişkisi, dil bariyeri ve kültürel farklılıklar dikkate alınmış, katılımcıların kendilerini güvende hissetmeleri için açıklayıcı, destekleyici ve güven verici bir iletişim dili kullanılmıştır.

Bulgular

Bu araştırmada, Sivas Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü bulunan 17 yabancı uyruklu kadınla yapılan yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmelerden elde edilen veriler, MAXQDA 2020 programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Öncelikli olarak görüşme dökümleri defalarca okunmuş, açık kodlama sürecinde her bir anlamlı ifade kenar notu şeklinde kodlara dönüştürülmüştür. Ardından eksenel kodlama ile benzer kodlar daha üst kategoriler altında toplanmış, son aşamada ise seçici kodlama yapılarak, tüm kodların merkezinde yer alan çekirdek kategori "*Göçmenleri Suça İten Nedenler ve Suçlar*" olarak tanımlanmıştır. MAXQDA'nın "Code Subcodes Model" fonksiyonu kullanılarak bu kod sistemi görsel hale getirilmiş ve Şekil 1'de yer alan hiyerarşik kod-alt kod modeli oluşturulmuştur. Ayrıca "Word Cloud" aracıyla, kadınların anlatılarında en sık geçen kavramları gösteren bir kelime bulutu üretilmiştir. Bu bulut hem tematik yapıyı doğrulayan hem de derinleştiren bir araç olarak yorumlanmıştır (Şekil 2).

Katılımcı Profilleri

Katılımcılar yaş, uyruk, eğitim düzeyi ve meslek açısından oldukça çeşitlidir. Çalışma grubunda Suriye, İran, Özbekistan, Fas, Afganistan, Brezilya, Gürcistan ve Afganistan kökenli olup uzun yıllar İran'da yaşamış kadınlar yer almaktadır. Göç öncesi meslekler, kuaförlük, hemşirelik, avukatlık, konservatuvar mezunu sanatçılık, market işletmeciliği, börek yapıp satma, çamaşırhanede çalışma ve günübürlük işçilik gibi farklı alanlara yayılmaktadır. Bu tablo, göçmen kadınların suçla ilişkilmesini tek bir "yoksul ve eğitimsiz" profile indirgeme yaklaşımının yetersiz olduğunu göstermektedir.

Katılımcıların yaşları 25 ile 48 arasında değişmektedir. Yaşların yaş aralıkları bazında dağılımı Tablo 1'deki gibidir.

Tablo 1. Katılımcıların Yaş Aralıklarına Göre Dağılımı

Yaş Aralığı	Katılımcılar (Kod)	Kişi Sayısı
25 - 29	K1 (28), K10 (29), K17 (25)	3
30 - 34	K7 (33), K8 (30), K15 (31)	3
35 - 39	K4 (35), K5 (38), K6 (35)	3
40 - 44	K3 (44), K9 (42), K11 (42), K12 (42)	4
45 ve üzeri	K2 (45), K13 (48), K14 (45), K16 (48)	4

Tablo 1'de de görüldüğü gibi, katılımcıların yaş dağılımı 25 ile 48 yaş arasında değişerek genç yetişkinlikten ileri orta yaş grubuna kadar geniş bir yelpazeye işaret etmektedir. 25-34 yaş arasında toplam 6 kadın bulunurken, 35 yaş ve üzeri grupta 11 kadının yer alması, örneklemin genel olarak olgun bir yaş profiline sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle 40 yaş ve üzerindeki kadınların (n=8) örneklemin yaklaşık yarısını oluşturması, suça sürüklenme süreçlerinin tek başına gençlik dönemine özgü riskli veya dürtüsel davranışlarla açıklanamayacağını kanıtlamaktadır.

Bu durum, suçla ilişkilendirme sürecinde ekonomik sorumlulukların, bakım yükünün ve kronikleşen göçmenlik sorunlarının yaş ilerledikçe biriken yapısal bir gerilime dönüştüğünü düşündürmektedir. Nitekim K12 örneğinde olduğu gibi, çocukların eğitimi ve barınma gibi temel ihtiyaçların karşılanamaması, suçu durumsal bir sapmadan ziyade bir "yapısal zorunluluk" haline getirebilmektedir. Katılımcı, küçük kızını başka bir ülkeye gönderebilmek ve ailesine bakabilmek için bu yolu seçtiğini ifade etmiştir. Benzer şekilde K3, boşanma ve babasının kaybı sonrası annesi ve iki çocuğunun bakım yükünü üstlenmek zorunda kalmasıyla göç ve ardından gelen suç sarmalına dahil olmuştur.

Buna ek olarak, yaşam deneyimi bakımından görece olgun olan bu grupta, suçun ortaya çıkışında eril tahakkümün ve ikili ilişkilerdeki güvenin de belirleyici bir etkisi olduğu görülmektedir. Örneğin K6, eşinin çalışmaması ve hırsızlık yapması nedeniyle kendisinin de suç ortağı olarak görüldüğünü belirtirken, K16 ve K14 gibi katılımcılar, suçla tanışmalarını doğrudan sevgililerinin yönlendirmesine veya manipülasyonuna bağlamaktadır.

Eğitim düzeyi de bu süreçleri anlamlandırmada kritik bir referans noktasıdır. Nitekim K2 gibi bir avukatın veya K16 gibi bir polis akademisi mezununun dahi cezaevinde bulunması, eğitilmiş olmanın veya yasaları bilmenin her zaman bir koruyucu kalkan olmadığını, aksine yabancı bir ülkede sosyal ağların zayıflığına bağlı gelişen güven suiistimallerine karşı bireyleri savunmasız bırakabildiğini göstermektedir. Katılımcıların bu karmaşık süreci nasıl anlamlandırdıklarını daha derinlemesine analiz edebilmek için eğitim durumları Tablo 2’de detaylandırılmıştır.

Tablo 2. Katılımcıların Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Katılımcılar (Kod)	Kişi Sayısı
Okuryazar değil / hiç okula gitmemiş	K12	1
İlkokul (mezun veya terk)	K1, K10, K11	3
Ortaokul (mezun veya terk)	K7, K14	2
Lise (mezun veya terk)	K4, K6, K13	3
Üniversite (lisans, terk, akademi)	K2, K3, K5, K8, K9, K15, K16, K17	8

Tablo 2’de de görüldüğü gibi, on yedi kadından sekizinin üniversite düzeyinde eğitilmiş olması, göçmen kadınların suça karışmasını sadece eğitimsizlikle ilişkilendiren geleneksel yaklaşımları tartışmaya açmaktadır. Örneklemede, K2 hukuk fakültesi mezunu bir avukat, K5, K9, K15 lisans mezunu hemşireler, K3 konservatuvar mezunu bir sanatçı, K16 ise Polis Akademisi mezunudur. Buna karşılık K12 hiç okula gitmemiş, K1 ve K10 yalnızca ilköğretim seviyesinde eğitim almış, K7 ve K14 ortaokulda eğitimlerini bırakmak zorunda kalmıştır.

Eğitim düzeyi düşük olan katılımcılar, suçu genellikle bir "yoksunluk" ve "koruyucu mekanizma eksikliği" olarak tanımlamaktadır. Örneğin, okuma yazma bilmediği için utanç duyduğunu belirten K12, *"Belki okusaydım bu suçlara bulaşmazdım"* diyerek eğitimi suçtan koruyan mutlak bir kalkan olarak kurgulamaktadır. Benzer şekilde K14, *"Okumuş olsaydım böyle olmazdı"* ve K1, *"Okumamış olmak bu suçu işlemede etkili oldu"* ifadeleriyle bu algıyı desteklemektedir. Bu gruptaki kadınlar için eğitim, sadece bir diploma değil, onları uyuşturucu veya hırsızlık gibi "yapısal zorunluluklara" karşı savunacak hayali bir kalkandır.

Buna karşın, yüksek eğitilmiş katılımcıların suçu daha çok "kandırılma", "güvenin suiistimali" ve "sosyal ağlardaki kırılma" ekseninde açıkladığı görülmektedir. Kendi ülkesinde saygın bir avukat olan K2’nin, *"O kadar okudum, avukat oldum ve buradayım. Bir cehennem gibi"* şeklindeki sitemkâr ifadesi, eğitimin suçu bütünüyle engellemediğini ancak bireyin yaşadığı yıkımı derinleştirdiğini göstermektedir. K16’nın Polis Akademisi mezunu olmasına rağmen sevgilisinin peşinden Van’a gelerek suça karışması ve K3’ün ülkesinde soyadıyla çağrılan elit bir sanatçıyken Türkiye’de sadece yardımseverlik duygusuyla evine aldığı kişiler yüzünden mahkum olması, yüksek eğitimin göç edilen ülkedeki duygusal ve ilişkisel manipülasyonlara karşı her zaman koruma sağlamadığını kanıtlamaktadır.

Ayrıca bu durum, göçmenlik sürecinde yaşanan ani "statü kaybını" da tetiklemektedir. Örneğin K3, Özbekistan’da Kültür Evi’nde çalışırken Türkiye’de eşi tarafından çalıştırılmamış, bu da onu ekonomik ve sosyal olarak savunmasız bırakmıştır. Yüksek eğitilmiş bireylerin, mesleki kimliklerinin Türkiye’de karşılık bulmaması ve sosyal ağlarının zayıflığı, onları "tuzaklara" (K2’nin ifadesiyle) veya "yanlış arkadaş seçimlerine" (K8 ve K10’un ifadesiyle) daha açık hale getirebilmektedir.

Göç Nedenleri ve Göç Yörüngesi

Görüşmelerde kadınlara Türkiye’ye hangi nedenle geldikleri ayrıntılı biçimde sorulmuş, alınan yanıtlar MAXQDA’da “Göç nedeni” kodu altında toplanmış ve daha sonra kategorize

edilmiştir. Ortaya çıkan tablo göçün çoğu zaman tek başına ekonomik ya da tek başına güvenlik temelli olmadığını, çoğu kadında bu nedenlerin iç içe geçtiğini göstermektedir.

Katılımcıların beyanları, yabancı uyruklu kadınların Türkiye'ye göç etme motivasyonlarının hayatta kalma mücadelesinden turistik merak kadar uzanan geniş bir yelpazeye yayıldığını göstermektedir.

Suriye'den gelen K1 ve K6 için göç, doğrudan savaşın dayattığı bir güvenlik arayışıdır. Özellikle K6'nın, Halep'te evinin bombalanması sonucu yaralanıp felç kalarak Türkiye'ye ambulansla getirilmesi, göç kararının iradi bir tercihten ziyade bir ölüm kalım meselesi olduğunu kanıtlamaktadır. Benzer şekilde, K11 ve K12 için göçün temel itici gücü çocuklarının eğitimidir. K12, İran'da Afgan oldukları için çocuklarının okula kabul edilmemesi veya yüksek ücretler istenmesi üzerine, kadınlara değer verilen ve çocuklarının rahat okuyabileceği bir yer arayışıyla Türkiye'ye sığınmıştır.

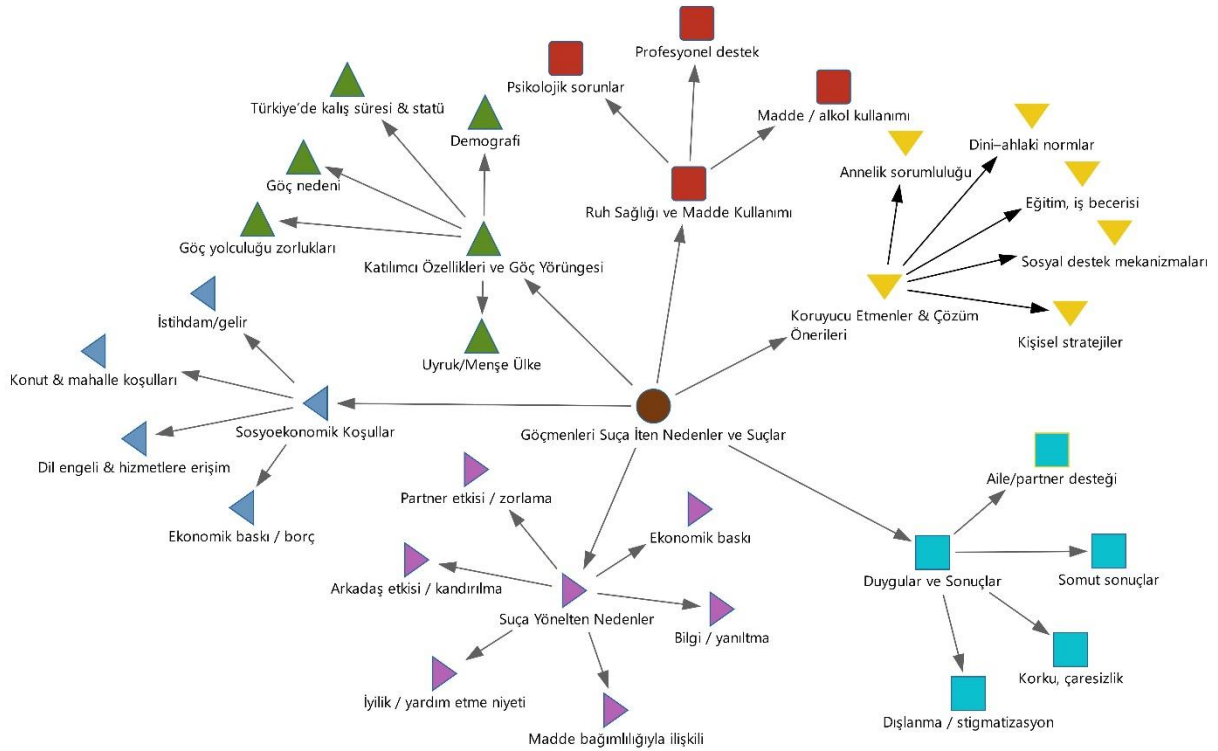
Ekonomik sorumluluklar ve aile içi şiddet de göç kararlarını şekillendiren yapısal unsurlar arasındadır. K3 ve K14 gibi bazı kadınlar, boşanma ve çok çocuklulukla birleşen ağır ekonomik yükler nedeniyle Türkiye'ye çalışma amacıyla gelmişlerdir. Diğer yandan göç, bazı katılımcılar için travmatik aile ilişkilerinden bir kaçış rotasıdır. K13 katil olan eski eşinin ölüm tehditlerinden kurtulmak için, K17 ise üvey babasından gördüğü ağır fiziksel şiddetten ve Dubai'deki "kadın satın alma" olaylarından kaçarak Türkiye'ye sığınmıştır.

Örneklemin önemli bir bölümünü oluşturan K4, K5, K7, K8, K9, K10, K15 ve K16 için Türkiye başlangıçta suçla tamamen ilgisiz bir turistik destinasyondur. Brezilyalı K5'in "sadece seyahat için gelmiştim" ve Gürcistanlı K15'in "alkol ve sigara almak için geldim" şeklindeki ifadeleri, bu grubun Türkiye'ye giriş yaparken suç ekonomisinden ne kadar uzak olduğunu simgelemektedir. Ancak bu grup, Türkiye'de kurulan yanlış arkadaşlıklar (K4, K8, K10) veya sevgililerin yönlendirmesi (K16) gibi faktörlerle turizmden kriminalizasyona keskin bir geçiş yaşamışlardır. Özellikle Polis Akademisi mezunu K16'nın, sevgilisi tarafından "gezdirmek" vaadiyle Van'a getirilip uyuşturucu suçuna dahil edilmesi, yabancı bir coğrafyada kurulan sosyal ağların bireyi nasıl savunmasız bırakabildiğinin çarpıcı bir örneğidir.

Göçmen kadınlar için bu süreç, geldikleri andaki motivasyonları ne olursa olsun, karşılaştıkları ekonomik yoksunluklar veya ilişkisel tuzaklar neticesinde onları suç sarmalına sürükleyen riskli bir eşiğe dönüşmektedir.

Kod-Alt Kod Modeli ve Çok Katmanlı Yapı

Bu araştırmadan elde edilen bulgular, Sivas ilindeki ceza infaz kurumunda bulunan yabancı uyruklu kadın hükümlülerin suç işlemeye yönelimlerinde etkili olan etmenlerin çok katmanlı ve birbirine eklemlenmiş bir yapı oluşturduğunu göstermektedir. Kadınların yaşam öyküleri, göçün yarattığı zorluklar, toplumsal dışlanma, ekonomik sıkışmışlık, ilişkisel baskı ve manipülasyonlar ile bireysel/psikolojik kırılganlıkların birbirini besleyen bir döngü halinde işlediğine işaret etmektedir. MAXQDA 20 ile yürütülen ayrıntılı nitel analiz, bu çok boyutlu yapının *altı ana tema* etrafında toplandığını ortaya koymuştur: (1) *Katılımcı Özellikleri ve Göç Yörüngesi*, (2) *Sosyoekonomik Koşullar*, (3) *Suçta Yönelten Nedenler*, (4) *Ruh Sağlığı ve Madde Kullanımı*, (5) *Duygular ve Sonuçlar*, (6) *Koruyucu Etmenler ve Çözüm Önerileri*. Bu temalar, bireysel deneyimlerden yapısal koşullara kadar uzanan çoklu etkilerin kadınların suçla temas etme yollarını nasıl biçimlendirdiğini bütüncül bir şekilde görünür kılmaktadır. Aşağıda Şekil 1'de elde edilen temalar görülmektedir.

Şekil 1. Göçmenleri Suça İten Nedenler ve Suçlar – Hiyerarşik Kod-Alt Kod Modeli

Kaynak: Yazarlar tarafından geliştirildi.

Şekil 1’de yer alan hiyerarşik kod - alt kod modeli, kodlama süreçlerinin görsel karşılığıdır. Açık kodlamada ortaya çıkan yüzlerce kısa etiket öncelikle daha üst kategorilere (örneğin “ekonomik baskı”, “arkadaş etkisi”, “barınma sorunu”, “psikolojik sorunlar”) dönüştürülmüş, ardından bu kategoriler çekirdek kategori olan “Göçmenleri Suça İten Nedenler ve Suçlar” etrafında örgütlenmiştir. MAXQDA’nın “Code Subcodes Model” fonksiyonu kullanılarak, çekirdek kategori merkeze kahverengi bir daire olarak yerleştirilmiş, diğer üst temalar renk ve şekil bazında kümeler halinde bu merkezin etrafına dizilmiştir. Alt kodlar, ait oldukları temanın etrafında konumlanmış ve merkezle ilişki oklarla gösterilmiştir. Böylece hem kodlar arası hiyerarşi hem de temalar arası ilişkiler tek bakışta görülebilir hale gelmiştir.

Merkezde yer alan “Göçmenleri Suça İten Nedenler ve Suçlar” kategorisi, modelde görülen tüm kod ve alt kodların birleştiği çekirdek düğümü temsil etmektedir. Bu çekirdek, yabancı uyruklu kadınların suçla ilişkilendirilmesini tek bir nedene indirmeyen, aksine göç kararından itibaren başlayan, göç yolculuğu, yerleşme süreci, sosyo-ekonomik koşullar, ilişkisel baskılar, ruhsal kırılganlıklar, koruyucu etmenler ve cezaevi deneyimi boyunca devam eden süreçsel bir örüntü olarak kavramsallaştırmaktadır. Merkeze uzanan her ok, kadınların anlatılarında suçun yalnızca “yapılmış tek bir fiil” değil, savaş, göç, yoksulluk, aile içi şiddet, kandırılma, iyi niyet, bağımlılık, inanç, annelik ve damgalanma gibi çok sayıda temanın iç içe geçtiği uzun bir yolculuğun son halkası olduğunu göstermektedir. Aşağıda, bu çekirdeği besleyen altı ana tematik küme, katılımcı söylemleriyle birlikte ayrıntılı biçimde ele alınmaktadır.

Katılımcı Özellikleri ve Göç Yörüngesi

Bu küme, demografi, uyruk/menşe ülke, göç nedeni, göç yolculuğu zorlukları ve Türkiye’de kalış süresi/statü kodlarından oluşmaktadır. Kadınların hangi ülkelerden, hangi koşullarda ve hangi

motivasyonlarla Türkiye'ye geldikleri, suçla ilişkilenme süreçlerinin anlaşılması açısından temel nedenleri sunmaktadır.

Tablo 3. Hükümlü Kadınların Türkiye'ye Göç Nedenleri

Göç Nedeni	Katılımcılar (Kod)	Örnek İfade
Savaş ve güvenlik arayışı	K1, K6	K1: "Savaş yüzünden göç ettim... gelirken tek düşüncem hayatta kalmaktı". K6: "Evimize bomba düştü, ağır yaralandım, felç oldum... göç etmek benim tercihim değildi, savaşı tek nedeni".
Çocukların eğitimi ve geleceği	K11, K12	K11: "Çocuklarımla okulu için gelmişim... onları büyük okullara gönderebilirim diye düşündüm". K12: "Çocuklarımla İran'da okuyamıyorlar. Pasaport, para istiyorlar... Başka bir ülkeye geçersen çocuklarımla okurlar rahat ederler diye düşündüm".
Ekonomik ve çalışma odaklı göç	K2, K3, K14	K3: "Eşimle boşanmışım. Babam rahmetli olmuştu... gelirim yetmedi. Bu yüzden gelmek zorunda kaldım... çalışmak için geldim". K14: "8 çocuğum vardı zordu... Türkiye'ye gelmemdeki en önemli etken çalışmaktı". K2: "9 yıl önce kocam şehit oldu... Çalışmak için geldim. Zaten avukatım".
Aile içi şiddetten / eşten uzaklaşma	K13, K17	K17: "Üvey babam yüzünden geldim... Yüzümün formu değişti (şiddetten dolayı)... Prens ve şeyhler kadın satın alıyorlar. Buna dayanamıyordum". K13: "Eski eşim adam öldürdü. Onun korkusundan da geldim. Çocuklarımla uzak tutmak istedim".
Seyahat, turizm, alışveriş ve ziyaretler	K4, K5, K7, K8, K9, K10, K15, K16	K5: "Sadece seyahat için gelmişim, birkaç hafta kalıp dönecektim". K15: "Alkol, sigara almak... uzun süreli kalmak gibi bir niyetim yoktu". K7: "İlk defa yurt dışına çıkacağım diye sevindim, sadece gezmek amacıyla gelmişim". K16: "Sevgilim beni gezdirmek için Van'a getirdi... gezmek için". K4: "1 hafta için gelmişim... vize çıkmadı... sonra korona oldu gidemedim". K9: "Gezmek için geldim... 2 ay kalıp gidecektim".

Tablo 3'te yer alan veriler ve katılımcıların beyanları, yabancı uyruklu kadınların Türkiye'ye göç etme motivasyonlarının hayatta kalma mücadelesinden turistik merak kadar uzanan geniş bir yelpazeye yayıldığını göstermekte olup bu temel dinamikler aşağıda katılımcıların anlatılarıyla ayrıntılı biçimde ele alınmaktadır

Savaş ve zorunlu göç:

K1: "Halep'ten geldim. Savaş yüzünden göç ettim. Türkiye'ye göç etmek için tüm ailemi topladım, sınırdan telden geçtim. Türkiye'ye gelirken tek düşüncem hayatta kalmaktı".

K6: "Suriye'de evimize bomba düştü, ben ağır yaralandım, felç oldum. Ambulansla Türkiye'ye getirildim. Göç etmek benim tercihim değildi, mecburdum, savaşı tek nedeni".

Bu ifadeler, savaş ve zorunlu göçün kadınların yaşamlarında nasıl ani kopuşlar yarattığını, göç kararının özgür bir tercih olmaktan çok bir "hayatta kalma refleksi" olduğunu göstermektedir.

Çocukların eğitimi ve gelecek arayışı:

K11: "Suriye'de okul yoktu. Çocuklarımla okulu için, onların eğitimi için gelmişim. Türkiye'ye gelirim en azından çocuklarımla okuyabilir, onları büyük okullara gönderebilirim diye düşündüm".

K12: "Afganistan'dan İran'a kaçtık ama orada Afganlara kimlik vermiyorlardı, çocuklar okula gidemiyordu. Pasaport ve çok para istiyorlardı. 'Başka bir ülkeye geçersen çocuklarımla okurlar, rahat ederler' diye Türkiye'ye geldim".

Bu tür anlatılar, göç kararının çoğu zaman çocukların eğitimi ve gelecek beklentisiyle iç içe geçtiğini, kadınların kendilerini "anne" kimliği üzerinden yeniden tanımladığını göstermektedir.

Ekonomik ve çalışma odaklı göç:

K3: “Ülkemde eşimle boşandım, babam rahmetli olmuştu. Annem ve iki çocuk olunca gelirim yetmedi. Bu yüzden gelmek zorunda kaldım. Kuzenim burada evliydi, kafesi vardı, çalışmak için geldim”.

K14: “Sekiz çocuğum var, İran’da durumumuz kötüydü. Arkadaşımın restoranında temizlik ve bulaşık işlerinde çalışmak için gelmiştim. Türkiye’ye gelmemdeki en önemli etken çalışmaktır”.

K2: “9 yıl önce kocam şehit oldu. 2 yaşında kızım vardı... Türkiye’ye gelmemdeki en önemli etken çalışmaktır. Zaten avukatım”

Bu anlatılar, göç kararının bireysel bir refah arayışından ziyade, boşanma, aile büyüklerinin kaybı veya çok çocukluluk gibi faktörlerle birleşen yapısal bir zorunluluk olduğunu göstermektedir. Kadınlar, ailelerinin hayatta kalmasını sağlamak adına bakım yükünü tek başlarına üstlenerek iş gücü piyasasına dahil olmak için göç etmeyi seçmektedirler.

Aile içi şiddetten kaçış:

K13: “Gürcistan’da eski eşim adam öldürdü. Onun korkusundan buraya geldim. Bana sürekli ‘seni öldüreceğim’ derdi. Kız kardeşim burada evliydi, hem onu ziyarete geldim hem de çocuklarımı eski eşimden uzak tutmak istedim”.

K17: “Üvey babam ve annemden şiddet gördüm. Yüzümün formu şiddet yüzünden değişti. Ayrıca Dubai’de kadınların şeyhlere satıldığı bir sistemin içinde 22 kez mağdur edildim. Artık dayanamadım, 17,5 yaşında kaçak yollarla Türkiye’ye geldim. Tek isteğim o şiddet ortamından uzaklaşmaktır”.

Bu anlatılar, göçün bu kadınlar için sadece bir yer değiştirme değil, bir "can güvenliği arayışı" ve "travmadan kaçış rotası" olduğunu kanıtlamaktadır. Kadınlar, geldikleri ülkelerde koruyucu mekanizmalar bulamadıkları için Türkiye’yi bir sığınak olarak kurgulamışlardır.

Turizm, Kısa Süreli Ziyaretler ve "Kriminal Kırılma":

K5: “Sadece seyahat için gelmiştim. Hafta sonları sürekli seyahat ediyordum, gezici bir insanım... Birkaç hafta kalıp dönecektim” diyerek turistik motivasyonunu vurgulamıştır. Ancak uzun süreli bir arkadaşının bilet alarak kendisini uyuşturucu ticaretinde kullanmasıyla kriminalize olmuştur.

K7: “Gezmek amacıyla gelmiştim. Arkadaşım yanında hap getirmişti... Orada yasaklı madde değil bu. İlk defa yurt dışına çıkacağım diye sevindim” ifadesiyle, hem turistik heyecanı hem de başka bir ülkedeki hukuk kurallarına dair bilgi eksikliğini ortaya koymaktadır. Kendisindeki "yok diyememe" huyunun suça sürüklenmesinde etkili olduğunu belirtmiştir.

K15: “Kaçak gelmedim. Alkol ve sigara almak için gelmiştim. Uzun süreli kalmak gibi bir niyetim yoktu” diyerek sınır ticaretine dayalı, gündelik ve çok kısa süreli bir ziyareti tanımlamıştır.

K4: Oturma izni bittiği için sadece "bir haftalığına giriş-çıkış yapmak" amacıyla gelmiş, ancak vize sorunları ve pandemi (korona) nedeniyle mahsur kalarak ekonomik çaresizlik içinde suça sürüklenmiştir.

K16: Polis Akademisi mezunu olmasına rağmen, sevgilisinin kendisini “gezdirmek” vaadiyle Van’a getirdiğini ve doğrudan onun tarafından suçun içine itildiğini (“Sevgilim itti beni”) ifade etmektedir.

K9: Gezmek için gelen katılımcı, kendi ülkesinde yasal olan ve kullandığı ilaçların (morfin vb.) Türkiye’de yasak olduğunu bilmediği için yakalanmıştır.

K8: Anne ve babasını kaybettikten sonra bu kaybı unutmak ve gezmek amacıyla gelmiş, ancak Türkiye’deki bir arkadaşı aracılığıyla dahil olduğu bir olay neticesinde suça karışmıştır.

K10: Gezmek için geldiğini ve burada arkadaşlarının olduğunu belirten katılımcı, arkadaşının uyuşturucu getirme isteğini kabul ederek kriminal sürece dahil olmuştur.

Bu örnekler, göç yörüngesinin suçtan tamamen bağımsız, gündelik ve turistik motivasyonlarla başladığını, ancak yabancı olunan bir coğrafyada yanlış arkadaşlıklar, güven suiistimali, hukuki bilgi eksikliği ve kontrol dışı gelişen yapısal engeller ile bu sürecin nasıl kırılğan bir hal aldığını kanıtlamaktadır. Bu grup için suç, bir yaşam biçimi değil, göçmenlik statüsünün getirdiği sosyal izolasyonun ve sosyal ağlardaki manipülasyonların istismar edildiği trajik bir eşiktir.

Sosyoekonomik Koşullar

Bu küme, istihdam/gelir, konut ve mahalle koşulları, dil engeli ve hizmetlere erişim, ekonomik baskı/borç alt kodlarından oluşmaktadır.

Tablo 4. Sosyoekonomik Koşulların Suç Eğilimi Üzerindeki Etkisi

Alt Kod	Temel Dinamik	Katılımcılar (Kod)	Örnek Anlatı
İstihdam ve Gelir	Statü kaybı ve güvencesiz çalışma	K2, K11, K17	K2: “İran’da avukattım. İyi kazanıyordum. Bir cehennem gibi... Başıma bir bela geldi. Hala bu olayın şokunu yaşıyorum”. K11: “Kuaför olarak çalışıyordum. Türkiye’de de çalışıyordum. Maraş’taydım. Kuaför salonum vardı. Araplara iş yapıyordum. İyi para vardı”. K17: “İlk geldiğimde barista olarak çalıştım, dil öğrendim. Kafede, pideci, inşaatta, fabrikada çalıştım. Güvenlik olarak da çalıştım clublarda. 4 yıldan sonra ekonomi çok kötü oldu, dolar çok yükseldi. Düştü o yüzden ekonomi”.
Konut ve Mahalle	Sosyal dezorganizasyon ve suçun normalleşmesi	K3, K4	K3: “Yenidoğan mahallesinde yaşıyorum. Hepsini uyuşturucu kullanıyor. Ama iyi aileler de var”. K4: “Cezaevine gelmeden önce yaşadığım mahallede göçmenlik/mültecilik durumu çok vardı. Suç işleme yaygındı, çok kişi vardı”.
Dil ve Hizmet Erişimi	Kurumsal izolasyon ve iletişim engeli	K9, K15	K9: “Kendim kullandığım ilaçlar vardı. Morfin gibi. İran’da eczanede satılıyor. Burada yasakmış. Yakalandım”. K15: Katılımcı mülakat sırasında Türkçe bilmediği için cezaevindeki diğer mahkumların tercümanlığına ihtiyaç duymuştur. “Alkol, sigara almak için gelmişim, uzun süreli kalmak gibi bir niyetim yoktu”.
Ekonomik Baskı / Borç	Akut yoksulluk ve sosyal koruma eksikliği	K12, K14	K12: “Çok çaresiz kalıyordum. Aç kaldım, kıyafetsiz kaldım, sokakta kaldım. 2 kez polise gittim. Gidecek yerim yoktu”. K14: “Sekiz çocuğum vardı zordu. Düğün salonlarına, arkadaşlarının dükkanlarına temizliğe giderdim. İş bulsam çalışırdım. Ama kötüydü”.

Tablo 4’te detaylandırılan veriler, istihdam ve gelir kaybından mahalle yapısına, ekonomik baskılardan dil bariyerine kadar yabancı uyruklu kadınların suçla temas noktalarını belirleyen tüm yapısal yoksunlukları bütüncül bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu çok katmanlı dezavantajlılık alanları içerisinde, hem kurumsal izolasyonu derinleştiren hem de bireyin hak arama kapasitesini doğrudan felç eden temel bir faktör olan dil engeli ve hizmetlere erişim süreçleri, katılımcıların anlatıları ekseninde aşağıda daha ayrıntılı bir biçimde ele alınmaktadır

İstihdam ve Gelir:

Katılımcıların anlatıları, kendi ülkelerindeki yüksek mesleki statülerini Türkiye’de kaybettiklerini ve bu ani statü kaybının onları suça karşı daha kırılğan hale getirdiğini belgelemektedir. Kaynaklarda yer alan profil analizine göre, İran’da avukat olan K2 ve Suriye’de kendi kuaför salonunu işleten K11, ülkelerinde ekonomik olarak orta ve iyi düzeyde bir hayata

sahiplerdi. Dubai’de Kızılay’da yükselerek başkan yardımcılığı yapan K17 ise Türkiye’ye geldikten sonra barista, inşaat işçisi, fabrika işçisi ve güvenlik gibi güvencesiz ve vasıfsız işlerde çalışmak zorunda kalmıştır. Bu durum, eğitilmiş bireylerin dahi yabancı bir ülkede sosyal destek ağlarının zayıflığına ve ekonomik dalgalanmalara bağlı olarak "tuzaklara" veya "yanlış arkadaş seçimlerine" daha açık hale gelebildiğini göstermektedir.

Konut ve Mahalle:

Suçun mekânsal boyutu, sosyal dezorganizasyon yaklaşımıyla örtüşmekte ve suçun bireysel bir sapmadan ziyade çevresel koşullara bir tepki olduğunu doğrulamaktadır. K3’ün yaşadığı Yenidoğan mahallesinde uyuşturucu kullanımının her sokakta görünür olması ve K4’ün yaşadığı bölgede göçmen yoğunluğu ile suçun iç içe geçmesi, suçun belirli mahallelerde nasıl normalleştiğini kanıtlamaktadır. Bu durum, katılımcıların anlatılarındaki "suçun normalleştiği sokaklar" vurgusuyla birleşerek, mekânsal dezavantajın ve kolektif yeterlik kaybının bireyleri suçla temas etmeye mecbur bırakan bir "risk topografyası" yarattığını ortaya koymaktadır.

Dil Engeli ve Hizmetlere Erişim:

Dil bariyeri, bu çalışmada katılımcıların sosyal ve kurumsal izolasyonunu derinleştiren, onları savunmasız bırakan temel bir mekanizma olarak ortaya çıkmaktadır. Kaynaklar, dil engelinin sadece kurumsal hizmetlere erişimi değil, aynı zamanda yargılama ve cezaevi sürecindeki temel iletişimi dahi imkânsız hale getirebildiğini göstermektedir. Bu durumun en sarsıcı örneği, hiç Türkçe bilmeyen K15 kodlu katılımcıdır. K15, cezaevinde kendisini ifade edebilmek ve çevresiyle iletişim kurabilmek için diğer hükümlü/tutukluların tercümanlığına tamamen bağımlı kalmıştır.

İstihdam piyasasında da dil, aşılması gereken en büyük engeldir. Dubai’den kaçak yollarla Türkiye’ye gelen K17, iş gücüne dahil olabilmek için öncelikle dil öğrenmek zorunda kaldığını, ancak bu aşamadan sonra barista, inşaat işçisi ve güvenlik gibi farklı işlerde çalışabildiğini belirtmiştir. Öte yandan, K12 gibi eğitim imkanından yoksun kalmış katılımcılar için dil ve okuryazarlık eksikliği, sadece bir iletişim sorunu değil, aynı zamanda toplumsal yaşamda bir "utanç kaynağı" ve suç sarmalına karşı bir savunmasızlık unsuru olarak hissedilmektedir. Bu anlatılar, dil engelinin bireyleri kurumsal izolasyona sürükleyerek, onları haklarını arayamayan veya dış dünyaya kapalı yaşayan kırılgan özneler haline getirdiğini kanıtlamaktadır.

Ekonomik Baskı ve Borç:

Ekonomik baskı ve borç alt kodu, suçun bireysel bir tercih olmaktan ziyade, katılımcıların içinde bulunduğu derin çaresizlik ortamında bir hayatta kalma stratejisi olarak belirdiğini göstermektedir. İran’dan gelen K14, sekiz çocuğunun temel yaşam giderlerini karşılama baskısı ve ülkesindeki ekonomik sefalet nedeniyle Türkiye’ye sadece çalışmak amacıyla gelmiş, ancak bu ağır yük onu yasadışı ağlara karşı savunmasız bırakmıştır.

Süreçteki en kritik örneklerden biri olan K12’nin deneyimi, sosyal destek sistemlerinin yetersizliğinin yarattığı riskleri sarsıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. K12, barınma ve temel ihtiyaçları için iki kez başvuruda bulunmasına rağmen sürdürülebilir bir sosyal koruma ağına erişememiş, açlık ve evsizlikle karşı karşıya kalınca çaresizlikten kriminal teklifleri kabul etmiştir. Katılımcının, "Sosyal yardım olsa belki olmazdı, çalışma imkânı da verilebilir" şeklindeki beyanı, sosyal yardım mekanizmalarındaki süreklilik eksikliğinin göçmen kadınlar için suç ekonomisini nasıl bir "son çare" haline getirdiğini kanıtlamaktadır.

Sosyoekonomik küme analizleri, yoksulluk, dil engeli ve sosyal izolasyonun birleşerek kadının resmi destek ağlarıyla bağıni zayıflatıldığını göstermektedir. Özellikle K12 örneğinde görüldüğü üzere, barınma gibi hayati alanlarda karşılaşılan güçlüklerin kalıcı bir çözüme kavuşturulamaması, bireyi çaresizlik döngüsü içinde yasadışı ağların riskli tekliflerine açık hale getirmektedir. Bu tablo, suçun sadece bireysel bir karar olmadığını, aksine yapısal eksiklikler, sosyal

koruma süreçlerindeki kısıtlılıklar ve ağır ekonomik yoksunlukla etkileşim içinde gelişen zorunlu bir süreç olduğunu ortaya koymaktadır.

Suçta Yönelten Nedenler

Bu küme, modelde merkeze en güçlü biçimde bağlanan alanlardan biridir ve partner etkisi/zorlama, arkadaş etkisi/kandırılma, iyilik/yardım etme niyeti, ekonomik baskı, bilgi/yanıltma, madde bağımlılığıyla ilişkili kodlarını içerir. Bu alt kodlar, suçun çoğunlukla kadınların kendi niyetlerinden çok, dış etkenler tarafından tetiklendiğini göstermektedir.

Tablo 5. Hükümlü Kadınları Suçta Yönelten Başlıca Mekanizmalar

Suçta Yönelten Mekanizma	Açıklama / Tipik Anlatı	Katılımcılar (Kod)
Partner Etkisi ve Zorlama	Eş veya sevgilinin planladığı suçta, güven veya doğrudan baskı nedeniyle dahil olma.	K1, K6, K14, K16
Arkadaş Etkisi ve Kandırılma	Güvenilen kişilerce manipüle edilme veya uyuşturucu taşıma/depolama için araç olarak kullanılma.	K2, K5, K7, K8, K10, K11
Ekonomik Baskı ve Geçim Zorunluluğu	Açlık, barınma krizi ve çocukların bakımı gibi temel ihtiyaçlar için risk alma.	K1, K4, K12, K14
İyilik / Yardım Etme Niyeti	Hemşehrilik dayanışması veya arkadaşını kırmama arzusuyla yasadışı durumlara dahil olma.	K3, K7, K13
Madde Bağımlılığıyla İlişkili Durumlar	Kullanım ihtiyacını karşılamak veya bağımlılık nedeniyle suç çevrelerine eklenmek.	K4, K9, K10, K14
Bilgi Eksikliği / Hukuki Farkındalık Yoksunluğu	Eylemin veya taşınan maddenin Türkiye'deki yasal statüsü hakkında bilgi sahibi olmama.	K4, K5, K7, K9, K10, K11

Tablo 5, yabancı uyruklu kadınların suçta sürüklenme süreçlerinde en belirgin rol oynayan mekanizmaların ilişkisel baskılar, ekonomik zorunluluklar ve kırılğan yardım ilişkileri etrafında yoğunlaştığını göstermektedir.

Partner etkisi ve zorlama:

Bu alt kod, suçun oluşumunda ataerkil ilişki dinamiklerinin ve sömürünün başat rolünü yansıtmaktadır. Kadınlar, eş veya sevgilinin planladığı suçta her zaman rıza göstererek değil, bazen onlara duydukları güven, bazen de doğrudan baskı nedeniyle dahil olmuşlardır.

K1: “Aslında benim paraya ihtiyacım yok, hepsi kocam yüzündendi. Sadece eşim beni zorladı. Okumamış olmak da bu suçu işlemede etkili oldu”.

K6: “Ben hiçbir şey yapmadım, eşim yaptı. Kocam çalışmıyor, hep hırsızlık yapıyordu. Mağdur adam kocamın eniştesiydi, o ‘yaptılar’ deyince beni de suç ortağı olarak aldılar”.

K16: “Sevgilim beni Gürcistan’dan gezdirmek için Van’a getirdi, 5 gün geçmeden yakalandım. Her şey sevgilim yüzündendi, sevgilim itti beni bu duruma”.

Bu anlatılar, kadınların partnerleri tarafından birer "araç" olarak kullanıldığını veya partnerlerinin kriminal geçmişlerinin bedelini ödemek zorunda kaldıklarını ortaya koymaktadır. Özellikle K1'in "zorlandığına" dair beyanı ve K16'nın "gezme vaadiyle" getirilip suçta dahil edilmesi, partner etkisinin zorlamadan manipülasyona kadar geniş bir yelpazede seyrettiğini kanıtlamaktadır.

Arkadaş etkisi ve kandırılma:

Göçle gelen sosyal yalnızlık ve güvencesizlik ortamında kurulan arkadaşlıklar, kadınların iyi niyetlerinin veya güvenlerinin suistimal edilmesine yol açan bir mekanizmaya dönüşebilmektedir. Suç, genellikle bir "yardım", "iyilik" veya "masum bir seyahat" kisvesi altında sunulurken kadınların savunmasızlığından faydalanılmaktadır.

K5: “Brezilya’dan sadece seyahat için gelmişim. Uzun yıllardır arkadaşım olan biri, bir ajanstan ucuz bilet bulduğunu söyleyerek bilet almamı sağladı, meğer beni kullanmış, benim üzerimden uyuşturucu ticareti yapmış. Uçakta valizimin kaybolduğunu söylediler, on gün sonra polis gelip valizimde uyuşturucu bulunduğunu söyledi, hiçbir şeyden haberim yoktu”.

K7: “Arkadaşımla gezmek için gelmişim. Getirdiği maddeler için 'ilaç' dedi, 'Sen taşı, para kazanırsın, hiçbir şey olmaz' diyerek beni ikna etti, o maddelerin uyuşturucu olduğunu ve burada yasak olduğunu burada öğrendim. İlk başta kabul etmedim ama arkadaşım bana küstü, benim en büyük problemim insanlara ‘hayır’ diyememem, arkadaşımı kırmamak için kabul ettim”.

K10: “İstanbul’a gezmeye geliyordum. Arkadaşım benden uyuşturucu getirmemi istedi, yasak olduğunu bile bilmiyordum, sadece arkadaşıma uydum”.

K11: “Arkadaşlarımın aracılığı ile bir WhatsApp grubuna girdim. Dinle ilgili etkinlikler yapılacağını sanıyordum ancak bu grup üzerinden bir davaya dahil edildim”.

K2: “Avrupa’ya gidecek insanlar için danışmanlık yapıyordum, çevremdeki okumuş etmiş insanlara, iş arkadaşlarıma güvendim ama bana tuzak kurduklarını cezaevine girince anladım”.

Bu anlatılar, suçun bireysel bir niyetten ziyade, göçmen kadınların yabancıları oldukları bir hukuk sisteminde tanıdıklarına duydukları güvenin bir sonucu olarak geliştiğini ortaya koymaktadır. Kadınlar, özellikle "hayır" diyememe, yasal mevzuatı bilmeme veya sosyal çevreleri tarafından manipüle edilme nedenleriyle kriminal süreçlerin içine çekilmektedir.

Ekonomik baskı ve geçim zorunluluğu:

Çok çocukluluk, barınma sorunu ve resmi sosyal koruma ağlarının yetersizliğiyle birleşen akut yoksulluk, bu kadınları suç ekonomisini bir "kolay para" arayışından ziyade, bir hayatta kalma stratejisi olarak görmeye mecbur bırakmıştır.

K12: “Az az yapıyordum. Para için. Çok çaresiz kalıyordum. Aç kaldım, kıyafetsiz kaldım, sokakta kaldım. Gidecek yerim yoktu”. Katılımcı, yaşadığı bu süreci yapısal bir sorun olarak tanımlayarak, “Sosyal yardım alsa belki olmazdı. Çalışma imkanı da verilebilir” ifadesiyle suçun önlenabilirliğine dikkat çekmektedir.

K14: “İran’da ekonomik durumum kötüydü, sekiz çocuğum vardı ve durumları zordu. Türkiye’ye bir arkadaşımın restoranında temizlik ve bulaşık işlerinde çalışmak için gelmişim”.

K1: “Telefoncu dükkanımız vardı eşimle ama geçinemiyorduk. İyi para getirmiyordu”.

Bu anlatılar, göçmen kadınlar için suçun, çocukların eğitimi (K12), kalabalık bir ailenin temel ihtiyaçlarını karşılama (K14) veya işsizlik/yetersiz gelir (K1) gibi sosyoekonomik çıkmazlar sonucunda girilen bir yol olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle K12’nin barınma ve gıda gibi en temel insan haklarına erişemediği için suça yöneldiğini belirtmesi, ekonomik baskının kriminalizasyon üzerindeki belirleyici etkisini kanıtlamaktadır.

İyilik/yardım etme niyeti:

Bu mekanizma, kadınların suçla ilişkilenme biçimlerinin çoğunlukla duygusal, etik veya dini bir bağlamda başladığını gösterir, suç eylemi, başkasına yardım etme, onları koruma veya misafir etme çabası sonucu hukuki bir ihlale dönüşmüştür. Katılımcıların anlatıları, "yabancı bir ülkede hemşehri dayanışması" ve "hayır diyememe" gibi kültürel/sosyal kodların kriminal birer riske nasıl dönüştüğünü ortaya koymaktadır.

K3: “Korona zamanıydı, memleketim olan üç kızın sokakta kaldığını gördüm. Onlara yardım etmek istedim, sırf Allah korkusundan evime aldım. Meğer o kızlar polis takibindeymiş. Ben sadece iyilik yapmak istemişim ama sırf onları evime aldığım için şimdi dosyada adım geçiyor”.

K7: "Aslında o maddeleri taşımayı kabul etmemiştim ama arkadaşım bana küstü. Onu kırmak istemediğim için kabul ettim. Benim en büyük problemim insanlara 'hayır' diyememem, herkese 'tamam' demem. İyilik yaptım, arkadaşımı kırmadım sandım ama her şeyim mahvoldu".

K13: "Ben suçu işlemedim. Sadece evimi verdim (kullandırımdı) diye oldu. Arkadaşıma evimi kullanırmak istedim, başıma bu işler geldi".

Madde bağımlılığıyla ilişkili durumlar:

Türkiye'ye geldikten sonra veya göç sürecinde gelişen madde bağımlılığı, hem kullanım ihtiyacını karşılamak hem de bir gelir kapısı yaratmak amacıyla madde ticaretine yönelimi tetikleyen bir unsurdur. Bu durum, bireyin suç şebekelerine bağımlı hale gelmesine yol açan kısır döngüsel bir süreç olarak belirmektedir.

K4: Ülkesindeyken sigara dahi içmediğini vurgulayarak, Türkiye'de değişen sosyal çevresinin etkisini şöyle açıklamıştır: "Önceden sigara, uyuşturucu bile kullanmıyordum. Türkiye'ye geldikten sonra yanlış kişilerle tanıştım. Hepsi uyuşturucu kullanıyordu". Suç işleme nedenini ise hem ekonomik hem de bağımlılık üzerinden, "Para kazanmak içindi. Uyuşturucu kullanıyordu. Bulmak ihtiyacım vardı" diyerek belirtmiştir.

K10: İran'da zaten bağımlı olduğunu ve Türkiye'ye bu bağımlılıktan kurtulup "sıfırdan başlamak" için gelmek istediğini ifade etmiştir. Ancak Türkiye'deki arkadaş çevresinin talebi üzerine uyuşturucu getirdiğini, "Arkadaşım benden uyuşturucu getirmemi istedi İran'dan. Getirdim. Kafam güzeldi" diyerek dile getirmiş, suçun gelişimini kendi iradesinden ziyade arkadaşına uymasına bağlamıştır.

K14: Uyuşturucu ile sevgilisi aracılığıyla tanıştığını belirterek, "Uyuşturucuyu sevgilim tanıştırdı. Belki olmasaydı böyle olmazdı" demiştir. Suçun bir "satış" değil, kendi kullanımı için olduğunu savunmuştur.

K9: Morfin bağımlısı olduğunu ve bu maddenin İran'da eczanelerde yasal olarak satılmasına güvenerek Türkiye'ye getirdiğini, buradaki yasal yasağı bilmediğini ifade etmiştir.

Bilgi eksikliği ve yanıltma:

Özellikle uyuşturucu ve örgütlü suçlarda, kadınların eylemlerinin yasal sonuçları hakkında eksik veya yanlış yönlendirilmesi sonucu bilmeden kriminalize olmalarına yol açan temel bir faktördür. Bu durum, ülkeler arasındaki mevzuat farklarından kaynaklanabildiği gibi, sosyal çevrenin kasıtlı manipülasyonu da pekiştirmektedir.

K7: Arkadaşıyla gezmek için geldiğini, arkadaşının getirdiği hapların kendi ülkesinde yasak olmadığını ve arkadaşının kendisine "Sen taşı, para kazanırsın, hiçbir şey olmaz" dediğini belirtmiştir. Uyuşturucunun yasaklı bir madde olduğunu ancak yakalanınca öğrendiğini ifade eden K7, "Arkadaşım yüzündendi. Kendi salaklığım yüzünden, dostuma inandığım için oldu. Araştırmalıydım bu ülkede yasak mı değil mi diye" diyerek bilgi eksikliğinin bedelini ağır ödediğini dile getirmiştir.

K9: Kendi kullandığı maddelerin ülkesindeki yasal statüsüne güvenerek, "İran'da morfin eczanede satılıyordu. Ben onu ilaç gibi biliyordum. Türkiye'ye getirirken bunun suç olduğunu bilmiyordum" beyanında bulunmuş ve iki ülke arasındaki hukuki farklılıklar nedeniyle suça sürüklendiğini belirtmiştir.

K10: Arkadaşının isteği üzerine İran'dan uyuşturucu getirdiğini ancak bu eylemin Türkiye'deki karşılığından tamamen habersiz olduğunu, "Hiçbir şey bilmiyordum. Yasak olduğunu da. Sadece arkadaşıma uydum" sözleriyle ifade etmiştir.

K11: Yanıtılmanın sadece madde odaklı olmadığını, bir WhatsApp grubuna "dinle ilgili etkinlikler yapılacağı" vaadiyle dahil edildiğini, ancak bu grup üzerinden davaya karıştırıldığını belirterek, suça dair bilgisizliğin nasıl bir araç olarak kullanıldığını ortaya koymuştur.

K4: Dubai ve Fas'ta çalışmış olmasına rağmen, Türkiye'deki sosyal çevresinin etkisiyle uyuşturucuyla temas etmiş ve eyleminin yasal statüsü hakkında "Türkiye'de yasak olduğunu bilmiyordum" beyanında bulunmuştur.

Bu anlatılar, göçmen kadınların hukuki okuryazarlık düzeylerinin düşük olmasının ve hedef ülkenin yasaları hakkındaki bilgisizliklerinin, art niyetli kişiler tarafından bir istismar alanı olarak kullanıldığını kanıtlamaktadır

Bu analiz kümesi, suça yönelten mekanizmaların bireysel bir sapmadan ziyade çoğunlukla ilişkisel ve durumsal bir düzlemde geliştiğini, kadınların suçla bağının kendi niyetlerinden çok iradeleri dışındaki yapısal faktörlerin bir bileşkesi olduğunu ortaya koymaktadır. Katılımcıların deneyimleri, suçun oluşumunda ataerkil ilişki dinamikleri içindeki partner baskısı, sosyal yalnızlığın tetiklediği arkadaş manipülasyonu, hayatta kalma sınırındaki akut ekonomik çaresizlik ve hedef ülkenin hukuk sistemine dair bilgi eksikliği gibi dışsal unsurların başat rol oynadığını göstermektedir. Eylemin tamamen eşine ait olduğunu ve sadece ona güvendiği veya onun tarafından zorlandığı için bu sürece dahil olduğunu belirten anlatılar, göçmen kadınların partnerleri tarafından nasıl birer araç olarak kullanıldığını kanıtlamaktadır. Aynı zamanda, sosyal çevrenin uyuşturucuyu "ilaç" gibi tanıtmayı, dini faaliyet vaadiyle kandırma veya "hayır diyememe" gibi duygusal hassasiyetlerin istismar edilmesi, kadınların yabancıları oldukları bir yasal düzende ne kadar savunmasız bırakıldıklarını belgelemektedir. Son tahlilde suç, bu kadınlar için özgür bir seçimden ziyade, açık, evsizlik ve resmi sosyal koruma ağlarının yetersizliği arasında sıkışan bir "zorunlu strateji" veya son çare olarak belirmektedir. Tüm bu veriler ışığında, yabancı uyruklu kadınların suç yörüngelerinin, partner baskısı, sosyal manipülasyon, akut yoksulluk ve hukuki okuryazarlık eksikliği gibi dışsal ve kontrol edilemeyen dinamikler tarafından şekillendiği anlaşılmaktadır.

Ruh Sağlığı ve Madde Kullanımı

Bu küme, psikolojik sorunlar, madde/alkol kullanımı ve profesyonel destek alt kodlarını içermekte ve hem göç öncesi travmaları hem de göç sonrası stresleri yansıtmaktadır.

Tablo 6. Ruh Sağlığı ve Madde Kullanımının Suç Eğilimi Üzerindeki Etkisi

Alt Kod	Temel Dinamik	Katılımcılar (Kod)	Örnek Anlatı
Psikolojik Sorunlar ve Travma Öyküleri	Savaş yaralanmaları, yas süreci, çocukluk travmaları ve cinsel sömürü deneyimlerinin bireyin savunma mekanizmalarını zayıflatması.	K5, K6, K8, K12, K17	K17: "Üvey babam çocukluğumdan beri vurdu... Yüzümün formu değişti. Dubai'de prens ve şeyhler kadın satın alıyorlar. Bu olayı 22 kez yaşadım. Buna dayanamıyordum, kaçak geldim".
Madde/Alkol Kullanımı	Göç sonrası yanlış sosyal çevre etkisiyle başlayan bağımlılığın veya mevcut bağımlılığın finansmanı için suça yönelme.	K4, K9, K10, K14	K4: "Türkiye'ye geldikten sonra yanlış kişilerle tanıştım. Hepsini kullanıyordum. Kullandıkça uyuşturucu bulmak için para lazım oldu, o yüzden bu işlere girdim".
Profesyonel Destek ve Kurumsal Boşluk	Tanımlı psikiyatrik rahatsızlıklara rağmen sosyal yardım ağlarına erişememe ve ekonomik imkansızlıklar nedeniyle tedavinin aksamaması.	K5, K12	K12: "15 sene oldu depresyon tanısı alalı. Çok çaresiz kaldım, sokakta kaldım. Sosyal yardım alsa belki (suç) olmazdı. Çalışma imkanı da verilebilirdi"

Tablo 6'da sunulan veriler, yabancı uyruklu kadınların suçla ilişkilene süreçlerinde ruhsal dayanıklılığın ve madde bağımlılığı döngüsünün nasıl belirleyici birer risk alanı oluşturduğunu somutlaştırırken; göç öncesi travmaların kalıcı etkileri, madde kullanımının sosyal çevreyle etkileşimi ve

profesyonel destek mekanizmalarındaki yetersizlikler, katılımcıların derinlemesine anlatıları ışığında aşağıda daha kapsamlı bir biçimde analiz edilmektedir.

Psikolojik sorunlar ve travma öyküleri:

Bu alt kod, suç eyleminin ardındaki bireysel travma yükünü ve bu yükün kadınların savunma mekanizmaları üzerindeki yıkıcı etkisini ortaya koymaktadır. Göçün zorunlu doğası, savaş, aile içi şiddet, ağır kayıplar ve cinsel sömürü gibi deneyimler kadınların ruh sağlığında kalıcı hasarlar bırakmıştır. Bu psikolojik kırılganlık, suçla karşılaşma anında sağlıklı ve rasyonel karar verme yetisini zayıflatan bir zemin hazırlamıştır.

K6: “Suriye’de bombadan dolayı yaralandım, felç kaldım, Türkiye’ye ambulansla geldim. Bombadan dolayı hafızam silik, kafamdan darbe yedim. Çok unutuyorum, ilaç kullanmıyorum. Kocam çalışmıyordu, hep hırsızlık yapıyordu ve beni sakat olduğum için hor görüyordu”.

K12: “On beş sene oldu depresyon tanısı alalı. Çok çaresiz kaldım, aç kaldım, kıyafetsiz kaldım, sokakta kaldım. Polise gittim ama gidecek yerim yoktu. Doğru ve dürüst bir hayat için çok mücadele ettim ama her şey daha kötü oldu”.

K17: “Üvey babamla annemden şiddet gördüm, yüzümün formu değişti. Dubai’de yaşadığım dönemde prens ve şeyhler kadın satın alıyordu, bu olayı (cinsel sömürüyü) 22 kez yaşadım. Buna dayanamadığım için 17,5 yaşında kaçak olarak geldim. Eskişehir’de olduğumu öğrenen üvey babamın korkusundan kadın sığınma evinde kaldım”.

K5: “Brezilya’dayken 13 yaşından beri dikkat eksikliğim ve depresyon tanım vardı, uzun zaman antidepresan kullandım”.

K8: “Annemi ve babamı kısa aralıklarla kaybettim. Bu süreci unutmak için Türkiye’ye geldim, bu dönem benim için çok zordu”.

K13: “Gürcistan’daki eski eşim birini öldürmüştü. Onun beni de öldüreceği korkusuyla ve çocuklarımı ondan uzak tutmak için Türkiye’ye kaçtım”.

Madde/alkol kullanımı:

Madde kullanımı, bu çalışmada hem suçun nedeni hem de suçun sonucu olarak çift yönlü bir rol oynamaktadır. Bazı vakalarda, yeni ve güvencesiz bir ortamda sosyalizasyon ihtiyacı sonucu başlayan bağımlılık, bireysel kırılganlıkların ve akültürasyon stresinin bir göstergesidir. Diğer vakalarda ise mevcut bağımlılığın finansmanı veya uyuşturucuya erişim çabası, doğrudan suç teşkil eden eylemlere (taşınma veya aracılık) zemin hazırlamıştır.

K4: Ülkesindeyken uyuşturucu kullanmadığımı, ancak Türkiye’de içine girdiği sosyal çevrenin kendisini bu yola ittiğini belirtmiştir: “Önceden sigara, uyuşturucu bile kullanmıyordum. Türkiye’ye geldikten sonra yanlış kişilerle tanıştım. Hepsi uyuşturucu kullanıyordu. Para kazanmak içindi. Uyuşturucu kullanıyordum. Bulmak ihtiyacım vardı”.

K9: Kendi ülkesindeki yasal düzenlemeler ile Türkiye’deki yasalar arasındaki farkın yarattığı karışıklığı ve bağımlılığını şu sözlerle dile getirmiştir: “Morfine bağımlıydım. Kendim kullandığım ilaçlar vardı. Morfin gibi. İran’da eczanede satılıyor. Burada yasakmış. Yakalandım”.

K10: Türkiye’ye aslında bağımlılıktan kurtulmak için geldiğini ancak arkadaş baskısına boyun eğdiğini ifade etmiştir: “Uyuşturucuyu bırakmak istedim. İran’da olmuyordu. Sıfırdan başlamak istiyordum. Arkadaşım benden uyuşturucu getirmemi istedi İran’dan. Getirdim. Kafam güzeldi. Sadece arkadaşıma uydum”.

K14: Madde bağımlılığının ilişkisel boyutuna dikkat çekerek, uyuşturucuyla tanışmasını doğrudan partnerine bağlamıştır: “Uyuşturucuyu sevgilim tanıştırdı. Belki olmasaydı böyle olmazdı. Kendi içeceğimdi”

Profesyonel destek:

Bu alt kod, kadınların ciddi psikolojik rahatsızlıkları bulunmasına rağmen, nitelikli ve sürekli sağlık hizmetine erişimde yaşadıkları derin sorunları ortaya koymaktadır. Maddi imkansızlıklar ve kurumsal düzenlemelerdeki aksaklıklar, tedavi süreçlerinin aksamasına ve bireysel iyileşme imkanlarının ortadan kalkmasına neden olmuştur.

K5: Brezilya'dayken 13 yaşından beri dikkat eksikliği ve depresyon tanısı olduğunu, uzun süre antidepresan kullandığını ve Türkiye'ye gelmeden önce de tedavi altında olduğunu belirtmiştir.

K12: On beş yıldır depresyon tanısı olduğunu ifade eden katılımcı, ekonomik yetersizliklerin tedavi üzerindeki etkisini şu sözlerle dile getirmiştir: "Bazı dönemler doktora gittim, ilaç yazdılar ama maddi durumum olmadığı için düzenli kullanamadım". Katılımcı, "Sosyal yardım alsa belki olmazdı. Çalışma imkanı da verilebilirdi" diyerek kurumsal destek eksikliğinin suça giden yoldaki belirleyiciliğine vurgu yapmıştır.

Bu analiz kümesi, ruhsal kırılganlıkların ve madde kullanımının, göç stresi ve ağır ekonomik baskıyla birleştiğinde kadınları riskli davranışlara karşı savunmasız hale getirdiğini kanıtlamaktadır. K6'nın savaş kaynaklı bombayla yaralanması ve hafıza kaybı, K17'nin üvey babasından gördüğü şiddet sonucu yüzünün fiziksel olarak değişmesi ve Dubai'deki ağır cinsel sömürü deneyimleri ile K12'nin kronik depresyonu, bu kadınların suça sürüklenmeden önce dahi taşınması güç bir duygusal yük altında olduklarını göstermektedir.

Madde kullanımı ise bu travmalarla baş etme mekanizması olarak başlamış (K14, K9) veya Türkiye'deki yanlış sosyal çevre etkisiyle (K4, K10) bir bağımlılığa dönüşerek hızla ekonomik bir zorunluluğa evrilmiştir. K4, uyuşturucu kullanmaya başladıktan sonra maddeyi temin etmek için paraya ihtiyaç duyduğunu ve bu nedenle suça girdiğini belirtirken, K10, İran'daki bağımlılığından kurtulup "sıfırdan başlamak" için Türkiye'ye gelmesine rağmen, profesyonel destek yerine arkadaş manipülasyonu ile karşılaştığı için tekrar suç döngüsüne girmiştir.

Elde edilen bulgular, nitelikli ve sürekliliği olan bir ruh sağlığı hizmetine erişimin kısıtlı kalmasının suç eğilimini artıran temel bir faktör olduğunu ortaya koymaktadır. Suçla mücadele stratejilerinin, göçmen kadınların sadece cezai sorumluluklarına odaklanmak yerine, geçmiş travmaları iyileştirmeyi hedefleyen, barınma ve gıda güvenliğiyle desteklenen kesintisiz bir profesyonel sağlık ve sosyal koruma modeliyle yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

Koruyucu Etmenler ve Çözüm Önerileri

Bu küme, kadınların suçtan uzak durmalarını sağlayabilecek içsel dinamikleri, onları hayata bağlayan sorumlulukları ve gelecekte benzer risklerin önlenmesine yönelik yapısal çözüm önerilerini içermektedir. Katılımcıların anlatıları, dini-ahlaki değerlerin, annelik rolünün ve eğitimin suça karşı en güçlü bariyerler olduğunu ortaya koymaktadır.

Aşağıda, kaynaklardaki verilere göre düzeltilmiş ve zenginleştirilmiş tablo yer almaktadır:

Tablo 7. Hükümlü Kadınların Koruyucu Etmenleri ve Suçtan Vazgeçme Stratejileri

Alt Kod	Temel Dinamik	Katılımcılar (Kod)	Örnek Anlatı
Dini-Ahlaki Normlar	Vicdan, maneviyat ve kader inancının yarattığı içsel denetim mekanizması.	K2, K3, K11	K2: "Bu benim kaderim. Hz. Yusuf 12 yıl hapiste kaldı. Hayatı bu kadar güzelken neden suç işlesin?".
Annelik Sorumluluğu	Çocukların varlığının sağladığı ahlaki koruma ve onlara duyulan özlemin vazgeçme dürtüsü yaratması.	K6, K7, K10, K12, K14	K6: "Çocuklar olduktan sonra hayatımı çocuklara adadım... Bazen ekmek bile alamadım ama asla hırsızlık yapmadım",.
Eğitim ve İş Becerisi	Eğitimin farkındalık yarattığına ve suç riskini azalttığına dair güçlü inanç.	K1, K12, K14	K1: "Okumamış olmak bu suçu işlemede etkili oldu".
Sosyal Destek ve Kişisel Stratejiler	Aile bağlarının sağladığı motivasyon ve güvenilir bir sosyal çevre kurma arzusu.	K5, K8, K10	K5: "Ailem iyi. Bana destek oluyorlar. Planım burada kalmak, onu (eşimi) beklemek"

Tablo 7’de sunulan koruyucu etmenler, yabancı uyruklu kadınların suçtan uzak durmalarını sağlayan içsel denetim mekanizmalarını, onları hayata bağlayan temel sorumlulukları ve gelecekteki riskleri bertaraf etmeye yönelik bireysel stratejilerini bütüncül bir perspektifle sunmakta olup, dini-ahlaki normlardan annelik bilincine, eğitimin sağladığı farkındalıktan sosyal destek ağlarının onarıcı etkisine kadar uzanan bu temel dinamikler, katılımcıların öznel deneyimleri ışığında aşağıda detaylı olarak ele alınmaktadır.

Dini-ahlaki normlar:

Bu alt kod, katılımcıların suça karşı duruşlarını, eylemlerinin temelindeki manevi gerekçeleri ve mevcut mahkûmiyetlerini dini bir çerçevede nasıl anlamlandırdıklarını ortaya koymaktadır. İnanç sistemi, bu kadınlar için hem suça karşı içsel bir denetim mekanizması (otokontrol) hem de cezaevi gibi zorlu yaşam koşullarıyla başa çıkmada temel bir teselli ve sabır kaynağı olarak işlev görmektedir.

K2: İçinde bulunduğu durumu kaderci bir yaklaşımla sabır ekseninde anlamlandırmaktadır. "Bu benim kaderim. Hz. Yusuf 12 yıl hapiste kaldı" diyerek hapis hayatını dini bir anlatı üzerinden meşrulaştırmış ve sabır bulmuştur. Ayrıca suç öncesi yaşam hedeflerini belirtirken, "Hacca gitmek ile ilgili planlarım vardı. Böyle şeyleri çok severim" sözleriyle manevi yöneliminin hayatındaki merkezi yerini vurgulamıştır.

K3: Suç teşkil eden "evine yabancıları alma" eylemini tamamen dini bir görev bilinciyle gerçekleştirdiğini belirtmektedir. Eyleminin nedenini "Yardım amaçlıydı. Allah korkusundan" diyerek açıklamış, iyilik yapma motivasyonunu dini normlara dayandırmıştır. Ayrıca mevcut durumuna karşın, "Çok mutluyuz Allah’a şükür. Ailem çok iyi" diyerek şükür mekanizmasını bir baş etme stratejisi olarak kullanmaktadır.

K6: Ağır yoksulluk ve sakatlık (felç) durumuna rağmen dini inancın suçu engelleyici gücüne somut bir örnek teşkil etmektedir. "Bazen çocuklarıma ekmek bile alamadım... Ama asla hırsızlık yapmadım. Allah zaten rızık veriyor" beyanı, inancın ekonomik çaresizlik anında bile etik sınırları koruyan bir "bariyer" olduğunu kanıtlamaktadır.

K11: Dini duyarlılığın art niyetli gruplar tarafından bir manipülasyon aracı olarak nasıl kullanılabileceğini göstermektedir. "Arkadaşlarımla aracılığı ile Wp grubuna girdim. Dinle ilgili etkinlikler yapılacaktı sanıyordum" ifadesi, kadının safiyane dini öğrenme isteğinin onu nasıl bir suç dosyasının parçası haline getirdiğini belgelemektedir.

Bu anlatılar, dinin göçmen kadınlar için sadece bireysel bir inanç değil, aynı zamanda "ahlaki bir pusula" işlevi gördüğünü kanıtlamaktadır. Din, K6 örneğinde olduğu gibi bir koruyucu etmen iken, K11 örneğinde olduğu gibi bilgi eksikliğiyle birleştiğinde bir istismar alanı haline

gelebilmektedir. K2 ve K3'ün ifadeleri ise, hukuki süreçlerin ağırlığı altında ezilen bireyin, adaleti beşerî sistemlerde bulamadığında "ilahi adalet" ve "kader" kavramlarına sığınarak ruh sağlığını korumaya çalıştığını göstermektedir

Annelik sorumluluğu:

Annelik kimliği, yabancı uyruklu hükümlü kadınlar için suçtan vazgeçme (desistance) sürecindeki en güçlü ve motive edici koruyucu faktör olarak öne çıkmaktadır. Ceza infaz kurumunda bulunmanın çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerini fark etmek ve onlara duyulan derin bağlılık, suç eyleminin tekrar edilmemesi için duygusal bir kalkan oluşturmaktadır. Kaynaklarda bu metinsel anlatıma ve duygusal derinliğe en yakın ifadeler şu şekildedir:

K6: Çocuk sahibi olduktan sonra yaşamının odağının tamamen değiştiğini belirtmiş ve “Çocuklar olduktan sonra hayatımı çocuklara adadım” demiştir. Ağır yoksulluk yaşamasına rağmen annelik sorumluluğunun kendisini hırsızlıktan koruduğunu şu sözlerle ifade etmiştir: “Bazen çocuklarıma ekmek bile alamadım... Ama asla hırsızlık yapmadım. Allah zaten rızkı veriyor”. Ayrıca çocuklarının Türkiye ile olan bağı, kendi kalma motivasyonu olarak görmekte ve “Benim çocuklarım Türk. Gidemem” diyerek annelik ve aidiyet arasında güçlü bir bağ kurmaktadır.

K12: Suç işleme nedenini doğrudan çocuklarının geleceğini kurtarma arzusuna bağlamıştır: “Uyuşturucu satmayı hiç istemedim. Biraz para kazanayım küçük kızımı başka ülkeye göndereyim. Ailem için bu suçu işledim”. Kendisiyle benzer koşullardaki kadınların da aynı riski alabileceğini, çünkü kadınlar için “çocuklarının çok önemli” olduğunu belirterek anneliği suçun hem gerekçesi hem de en büyük hassasiyet noktası olarak tanımlamıştır.

K14: Sekiz çocuk annesi olmanın getirdiği büyük yükü ve ekonomik zorluğu dile getirmiştir: “8 çocuğum vardı zordu”. Bu ağır sorumluluk altındayken eğitim eksikliğinin kendisini suça karşı savunmasız bıraktığını şu sözlerle ifade etmiştir: “Okumuş olsaydım böyle olmazdı. Bu suçlara bulaşmazdım”.

K7: Annelik sorumluluğunu bir uyarı mekanizması olarak kullanmaktadır. Göç sürecindeki en büyük zorluğun çocuk özlemi olduğunu belirtmiş ve diğer kadınları şu sözlerle uyarmıştır: “Ailen, evliliğin mahvolacak. Her şeyin bitecek... Böyle bir hatayı yapma”.

Bu örnekler, anneliğin yabancı uyruklu kadınlar için üç temel işlev gördüğünü kanıtlamaktadır:

1. Ahlaki Pusula (K6): En ağır yoksunluk anında bile bireyi gayrimeşru yollardan alıkoyan bir otokontrol mekanizmasıdır.

2. Çaresizlik Anında Motivasyon (K12): Çocukların eğitimi ve güvenliği için "başka bir ülkeye gönderme" hedefinin, kadını sistem dışı riskli yollara (suç) itebilecek kadar baskın olmasıdır.

3. Sorumluluk Bilinci ve Pişmanlık (K14, K7): Aile ve çocuklardan ayrı kalmanın yarattığı manevi yıkımın, suçtan kesin bir kopuş sağlama potansiyelidir.

Bu veriler, yabancı uyruklu kadınların rehabilitasyon süreçlerinde aile bağlarının güçlendirilmesinin ve annelik rollerinin desteklenmesinin suçun tekrarını önlemede hayati bir rol oynayabileceğine işaret etmektedir.

Eğitim ve iş becerisi:

Kadınlar, eğitimi bir tür "hukuki ve sosyal koruma" aracı ve manipülasyona karşı bir savunma kalkını olarak görmektedir. Özellikle düşük eğitim seviyesine sahip katılımcılar arasında, eğitimsizliğin kandırılmaya, yanlış yönlendirilmeye ve dolayısıyla suça dahil edilmeye zemin hazırladığı inancı hakimdir. Buna karşın, yüksek eğitilmiş bazı katılımcılar, eğitimin kendilerini

"tuzaklardan" veya yanlış insanlara güvenmekten koruyamadığını belirterek eğitimin her zaman mutlak bir koruma sağlamadığına dikkat çekmişlerdir.

K1 (Suriye, İlköğretim Terk): Okumamış olmanın suça giden yoldaki etkisini doğrudan şu şekilde ifade etmiştir: "Okumamış olmak bu suçu işlemede etkili oldu".

K12 (Afganistan, Okula Gitmemiş): Eğitimin yokluğunu bir pişmanlık ve suç sebebi olarak görmekte, özellikle 20 yaşından sonra bu eksikliği daha derin hissettiğini belirtmektedir: "Belki okusaydım bu suçlara bulaşmazdım. Bazen utanıyordum okuma yazma bilmiyordum diye".

K14 (İran, Ortaokul Mezunu): Benzer şekilde eğitimin koruyucu bir bariyer olabileceğine inanmaktadır: "Okumuş olsaydım böyle olmazdı. Bu suçlara bulaşmazdım".

K2 (İran, Hukuk Mezunu/Avukat): Eğitimli olmasına rağmen suça sürüklenmesini (tuzak olarak nitelendirdiği durum) şaşkınlıkla karşılamaktadır: "O kadar okudum avukat oldum ve buradayım. Bir cehennem gibi. Başıma bir bela geldi". Çözüm olarak ise bilginin ötesinde bir ihtiyat önerir: "Bir insan avukatsa, suçu kanunları biliyorsa bunu yapması çok saçma olurdu. Kimseye güvenmemelerini tavsiye ederdim".

K16 (Gürcistan, Polis Akademisi Mezunu): Üst düzey eğitimine rağmen, suça karışmasında eğitim seviyesinin bir etkisi olmadığını savunmaktadır.

Hükümlü kadınların ifadeleri, sadece eğitim seviyesinin değil, aynı zamanda mesleki becerilerin de (iş becerisi) kadınlar için bir çıkış yolu veya umut kaynağı olduğunu göstermektedir. Katılımcılar arasında hemşireler (K5, K9, K15), kuaförler (K4, K11, K16), terziler ve pide ustaları (K13) gibi meslek sahipleri bulunmaktadır. Ancak bu mesleki becerilere rağmen, K12'nin de vurguladığı gibi, göç edilen ülkedeki "çalışma imkanlarının kısıtlılığı" ve "ekonomik güvencesizlik", eğitimi ve iş becerisini bir koruma kalkını olmaktan çıkarıp suça sürüklenmeyi önleyemeyen atıl birer unsura dönüştürebilmektedir.

Sosyal destek ve kişisel stratejiler:

Sosyal destek ve kişisel stratejiler alt kodu, göç sürecinde yaşanan sosyal izolasyonun ve sarsılan güven duygusunun, ceza infaz kurumu deneyimiyle birleşerek nasıl rasyonel bir yaşam stratejisine dönüştüğünü ortaya koymaktadır. Kaynaklarda aileden gelen maddi ve manevi destek, bireyin suç döngüsünden kopmasını sağlayan dışsal bir koruma kalkını işlevi görürken, desteğin yokluğu kadını daha savunmasız bırakmaktadır. Örneğin K5, Brezilya'daki ailesinin desteğini vurgularken, Türkiye'deki geleceğini cezaevinde tanıdığı eşine bağlamakta ve hem burada uyum sağlama hem de Brezilya'ya dönme ihtimallerini bu destekle planlamaktadır. K13, şimdiki eşinin kendisine çok destek olduğunu belirterek geçmişteki ailevi memnuniyetini bu yeni bağla sürdürmektedir. Buna karşın, aile desteğinden yoksun olan K1, ailesinin kendisine "düşman" olduğunu ifade ederek geçimini tek başına bir yaşlı bakıcılığı yaparak sağlamaya çalışmaktadır. K12 ise kızlarından destek göremediğini ve sokakta kalacak kadar çaresizleştiği dönemlerin kendisini suça ittiğini dile getirmiştir.

Katılımcıların gelecekteki riskleri yönetmek adına geliştirdikleri en belirgin yöntem, "stratejik güvensizlik" ve "sosyal mesafe" gibi bireysel savunma mekanizmalarıdır. Geçmişte herkese güvendiği için "tuzak kurulan" bir avukat olan K2, artık yabancılara karşı tamamen kapalı olduğunu ve sadece aileye güvenilmesi gerektiğini bir hayat dersi olarak sunmaktadır. Benzer şekilde K10, suçtan korunmanın anahtarını "arkadaşlardan uzak durmak" ve "ailenin kararlarını önemsenmek" olarak tanımlamaktadır. K8 de yanlış arkadaş tercihinin kendisini suça ortak ettiğini belirterek, "arkadaşlarına güvenme" uyarısını en önemli savunma stratejisi olarak görmektedir.

Bu veriler, katılımcıların suçtan vazgeçme süreçlerinde aile sadakatini merkeze aldıklarını ve dış dünyaya karşı bilinçli bir temkinlilik geliştirdiklerini kanıtlamaktadır. Bu ifadeler, kadınların yalnızca pasif birer mağdur değil, aynı zamanda kendi yaşam döngüleri içindeki riskleri teşhis

edebilen ve çözüm stratejileri geliştirebilen aktif öznel olduklarını göstermektedir. Katılımcıların perspektifleri, bireysel maneviyattan (K2'nin kader ve sabır inancı gibi) makro düzeydeki sosyoekonomik politikalara (K12'nin sosyal yardım ve çalışma izni önerisi gibi) kadar geniş bir yelpazeye yayılmaktadır.

Bu ifadeler, kadınların yalnızca pasif birer mağdur değil, aynı zamanda kendi yaşam döngüleri içindeki riskleri teşhis edebilen ve çözüm stratejileri geliştirebilen aktif öznel olduklarını göstermektedir. Katılımcıların suçtan uzaklaşma konusundaki perspektifleri, bireysel maneviyattan makro düzeydeki sosyoekonomik politikalara kadar geniş bir yelpazeye yayılmaktadır.

Dini inançlar ve annelik gibi geleneksel koruyucu roller, kadınların suçtan uzaklaşma kararlarını içsel bir motivasyonla güçlendirirken, eğitim, istihdam ve sosyal yardım talepleri ise suç önleme stratejilerinde yapısal bir dönüşüm ihtiyacına işaret etmektedir. Özellikle K12'nin, benzer koşullardaki kadınların suça yönelimini azaltmak için sunduğu "Sosyal yardım alsa belki olmazdı. Çalışma imkanı da verilebilir" şeklindeki önerisi, suçla mücadelenin sadece cezai müeyyidelerle değil, temel hak ve ihtiyaçlara erişimi sağlayan sosyal devlet uygulamalarıyla desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu tür öneriler, rehabilitasyon ve yeniden bütünleşme süreçlerinin, bireysel pişmanlığın ötesinde ekonomik güçlenme ve sürdürülebilir toplumsal destek ağları üzerine inşa edilmesi gerektiğini net bir şekilde kanıtlamaktadır.

Duygular ve Sonuçlar

Göçmen kadınlar için ceza infaz kurumu süreci, sadece fiziksel bir kısıtlanma değil, kimliklerin parçalandığı, aile bağlarının koptuğu ve geleceğin belirsizleştiği derin bir krizdir. Araştırma verileri, bu sürecin sosyo-duygusal yansımalarını şu dört boyutta ortaya koymaktadır:

Tablo 8. Suç ve Ceza Sürecinin Sosyo-Duygusal Etkileri

Alt Kod	Temel Dinamik	Katılımcılar (Kod)	Örnek Anlatı
Aile Partner Desteği	Sosyal desteğin varlığına göre rehabilitasyon veya izolasyon süreci.	K1, K2, K5, K10, K12, K13, K15, K16	K1: “Şimdi bana ana baba çok düşmanlar cezaevine girdiğim için. Bana destek olmuyorlar”.
Somut Sonuçlar	Aile parçalanması, çocuklardan kopuş ve sosyal çevrenin kaybı.	K3, K7, K9	K3: “Aile özlemi. Küçük kızım vardı. Annem onları büyüttüğü için onları vermedi. Hala da vermiyor”.
Korku ve Çaresizlik	Sınır dışı edilme riski ve güvenlik endişesi.	K3, K6, K17	K6: “Benim çocuklarım Türk. Gidemem. Ama sınır dışı edildim”.
Dışlanma ve Damgalanma	Suçun gizlenmesi ve toplumsal utanç duygusu (Stigmatizasyon).	K2, K4, K11, K12	K4: “Aileme söylemedim hangi suçtan dolayı yattığımı... Kavgadan dolayı yattığımı söyledim”.

Tablo 8’de özetlenen veriler, yabancı uyruklu kadınlar için ceza infaz kurumu sürecinin yalnızca fiziksel bir kısıtlanma değil, aile bağlarının sarsıldığı, kimliklerin parçalandığı ve gelecek belirsizliğinin derinleştiği çok katmanlı bir kriz alanı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, aile ve partner desteğinin rehabilitasyon üzerindeki etkisi, çocuklardan kopuşun somut sonuçları, sınır dışı edilme korkusu ve toplumsal damgalanma gibi temel dinamikler, katılımcıların anlatıları ışığında aşağıda ayrıntılı olarak ele alınmaktadır.

Aile ve Partner Desteği:

Ailenin tutumu, bir hükümlünün dayanma gücü üzerindeki en belirleyici dışsal faktördür. K1, ailesi tarafından "düşman" ilan edilerek yabancı bir ülkede tamamen yalnız bırakılmıştır. K12 de iki kızı olmasına rağmen onlardan hiçbir destek görememektedir. Buna karşın K2, ailesinden her zaman destek gördüğünü belirtirken, K5 ailesinin desteğiyle moral bulmakta ve cezaevinde tanıştığı eşiyile gelecek planları yapmaktadır. K10, ailesinin maddi desteğinin sürdüğünü ve tahliye sonrası

onların yanına döneceğini ifade ederken, K13 ise şimdiki eşinin sağladığı desteği iyileşme sürecinin merkezi olarak görmektedir. Bazı durumlarda bağlar kopmasa da yoksulluk yardımı engellemektedir, K15'in ailesi maddi-manevi destek olurken, K16 ailesiyle ilişkilerinin iyi olduğunu ancak onların maddi durumlarının kötülüğü nedeniyle fiili bir destek alamadığını belirtmektedir.

Somut Sonuçlar:

Suçun en yıkıcı ve kalıcı bedeli, kadınların "anne" ve "eş" kimliklerinin parçalanmasıdır. K3, ceza infaz kurumuna girmesiyle birlikte annesinin çocuklarını kendisine geri vermediğini belirterek özgürlüğünden çok evlatlarından koparılmanın yasını tutmaktadır. K7, bir anlık hatanın tüm evliliğini ve ailesini "mahvettiğini", her şeyin bittiğini vurgulamaktadır. K9'un anlatısında bu kayıp en derin halini alır, suç öncesi hayatını "cennet" olarak nitelendiren katılımcı, şu an çocuklarından tamamen kopmuş ve ailesiyle görüşmeyen biri olarak bu cennetten kovulmanın ağırlığını yaşamaktadır. Bu kadınlar için hayat artık bir belirsizlikler bütünüdür, ceza bitse dahi nereye ait olacaklarını bilememe hali yaşamlarını bir boşlukta asılı bırakmaktadır.

Korku ve Çaresizlik:

Özellikle Türkiye'de aile kurmuş yabancı hükümlü/tutuklular için en büyük korku, bir "deport" kararıyla yerleşik hayatlarının sona ermesidir. K6, çocuklarının Türk Vatandaşı olduğunu belirtmiş ve gitmek istemediğini söylemesine rağmen sınır dışı edildiğini ifade etmiştir. K3, eşini yarı yolda bırakmamak adına sınır dışı edilmemek için hukuki mücadele vermektedir. Çaresizliğin bir diğer boyutu ise tahliye sonrası bekleyen güvenlik riskleridir, K17, dışarıdaki üvey babasından gördüğü şiddet nedeniyle daha önce kadın sığınma evinde kaldığını, babasının yerini tespit etmesinden duyduğu korkunun cezaevi sonrasında da devam edeceğini ifade etmektedir.

Dışlanma ve Damgalanma:

Katılımcılar, toplum tarafından reddedilme korkusuyla gerçeği maskeleyen yoluna gitmektedir. K4, ailesinin utanç duymaması için uyuşturucu suçunu gizlemiş ve onlara "kavgadan dolayı" hapis yattığı yalanını söylemiştir. Avukat olan K2, mesleki prestijini korumak adına cezaevinde olduğunu abilerinden dahi saklamaktadır. K12, okuma yazma bilmediği için hayatı boyunca duyduğu utancın (stigmatizasyon) kendisini suça karşı daha savunmasız bıraktığını belirtmektedir. K11 ise, dini bir gruba katılma arzusuyla girdiği bir ortamda "örgüt" suçlamasıyla karşı karşıya kalmasının ve bu ağır etiketin üzerine yapışmasının yarattığı büyük üzüntüyü ve dışlanma endişesini paylaşmaktadır.

Kelime Bulutu – Oluşumu ve Söylemsel Yoğunluklar

Kelime bulutu, MAXQDA 2020'de "Word Cloud" fonksiyonu kullanılarak oluşturulmuştur. Analize temel olacak metin evreni, tüm görüşme dökümlerinden özellikle suça iten faktörleri, göç deneyimini, sosyo-ekonomik koşulları ve cezaevi sürecini anlatan bölümler seçilerek oluşturulmuştur. Bu seçim, ya tüm metinler üzerinden ya da ilgili kodlarla (örneğin "Suça yönelten nedenler", "Sosyo-ekonomik koşullar", "Duygular ve sonuçlar") işaretlenmiş metin parçaları üzerinden yapılmıştır.

Analiz öncesinde Türkçe'de yaygın biçimde kullanılan bağlaç, zamir ve yardımcı fiiller (ve, ile, ama, için, benim, senin, var, yok, yani vb.) "stop-word" listesine eklenerek bulut dışında bırakılmıştır. Görüşmeciler sorularında tekrar eden kalıplar ("suça iten faktörler nelerdir?" vb.) de manuel olarak listeden çıkarılmıştır ki bulut, soruların dilinden değil, katılımcı anlatılarından beslensin. Aynı kökten gelen kelimeler mümkün olduğunca tek biçimde birleştirilmiş (örneğin "suç", "suça", "suçtan" tek biçim altında toplanmıştır). Belirli bir sıklığın altında kalan kelimeler elenmiş, en sık kullanılan yaklaşık 40-50 kelime buluta dahil edilmiştir. MAXQDA, her kelimenin font büyüklüğünü frekansına göre otomatik olarak ayarlamış, en sık geçen kelime en büyük, daha az geçenler daha küçük boyutla gösterilmiştir. Renkler ve kelimelerin bulut içindeki konumu rastlantısal

olarak atanmış, analitik yorum, öncelikle kelime büyüklükleri ve birlikte görünme örüntüleri üzerinden yapılmıştır. Oluşan kelime bulutu Şekil 2’de görülmektedir.

Şekil 2. Sivas İlindeki Yabancı Uyruklu Kadın Hükümlülerin Suç Eğiliminde Etkili Olan Faktörlere İlişkin Kelime Bulutu

Kaynak: Yazarlar tarafından geliştirildi.

Şekil 2’de görülen kelime bulutunda en büyük ve merkezde yer alan kelime “suç”tur. Bu, seçilen metin parçalarında suç kavramının en sık tekrarlandığını gösterir. Ancak bulutu asıl anlamlı kılan, “suç”un etrafında toplanan diğer kelimeler ve bu kelimelerin oluşturduğu kümelerdir.

İlk olarak, “işleme”, “iten”, “faktör”, “artıran”, “önemli” gibi kelimeler, hem araştırma sorularının hem de katılımcı yanıtlarının suçu bir *neden-sonuç süreci* olarak ele aldığını gösterir. Kadınlar kendi durumlarını anlatırken sıklıkla “beni suça iten faktörler”, “suçu artıran şeyler”, “en önemli sebep” gibi kavramlar kullanmakta, bu da nitel analizde belirlediğimiz “suça yönelten nedenler” temasını dilsel düzeyde doğrulamaktadır.

İkinci olarak, “ekonomik”, “sosyal”, “koşullara”, “yaşam”, “çevre”, “mahallede”, “ülkede” gibi kelimeler, suça dair anlatıların *yapısal ve çevresel boyutuna* işaret eder. Bu kelimeler, kadınların suç deneyimini açıklarken yoksulluk, işsizlik, mahalle yapısı ve yaşam koşulları gibi makro düzey kavramlara başvurduklarını gösterir. Özellikle “mahallede” ve “çevre” kelimelerinin beklenenden büyük görünmesi, tartışma bölümünde mahalle ifadesine daha geniş yer verilmesi gerektiğini düşündürmüştür.

Üçüncü küme, “göç”, “Türkiye”, “İran”, “ülke” gibi mekansal ve siyasal kavramlardan oluşur. İran’ın kelime bulutunda belirgin yer tutması, İran kökenli katılımcı sayısının fazla olması kadar, bu kadınların İran - Türkiye karşılaştırmalarını sıkça gündeme getirmesiyle de ilgilidir. Bu, suç deneyiminin yalnızca Türkiye özelinde değil, iki ülke arasındaki göç yörüngesi için de anlam kazandığını göstermektedir.

Dördüncü küme, “aile”, “ailenizin”, “yakın”, “kişilerin”, “destek” gibi ilişkisel kavramlardan oluşur ve suça giden süreçte aile, partner ve arkadaş çevresinin ağırlığını yansıtır. Bu kavramlar, Şekil 1’deki “aile/partner desteği” ve “arkadaş etkisi/kandırılma” kodlarını söylem düzeyinde desteklemektedir.

Son olarak “savaş”, “eğitim”, “cezaevine” gibi kelimeler, suça giden sürecin *başlangıç, ara ve sonuç* aşamalarına işaret eder. “Savaş” zorunlu göçü ve travmayı, “eğitim” hem koruyucu bir

faktör hem de göç motivasyonu olarak çocukların geleceğini, “cezaevine” ise sürecin hukuki ve kurumsal son aşamasını temsil etmektedir. Böylece kelime bulutu, yalnızca kavramsal öncelikleri değil, zamansal bir akışı da sergilemektedir.

Kelime bulutu tematik analize üç düzeyde katkı sunmuştur:

- **Doğrulayıcı:** Kod sisteminde öne çıkan ekonomik, sosyal, göç, aile, eğitim, savaş ve cezaevi temalarının bulutta da en sık kelimeler olarak görünmesi, nitel kodlamanın katılımcı diline sadık kaldığını göstermektedir.

- **Vurgulayıcı:** “Mahallede” ve “çevre” kelimelerinin beklenenden büyük çıkması, tartışma bölümünde mahalle ve çevre etkisinin daha geniş ele alınması gerektiğine işaret etmiştir. Aynı şekilde “İran” kelimesinin belirginliği, İran’daki göç rejimi ve suçla ilişkisinin ayrıca tartışılmasını gerektirmektedir.

- **Tamamlayıcı:** “Cezaevine”, “destek” ve “aile” kelimelerinin bulutta benzer büyüklükte ve yakın konumda yer alması, cezaevine girdikten sonra aile desteğinin sürüp sürmemesinin önemli bir alt tema olarak geliştirilmesine zemin hazırlamıştır.

Şekil 1’deki hiyerarşik kod–alt kod modeli ve Şekil 2’deki kelime bulutu birlikte okunduğunda, Sivas’ta hükümlü bulunan yabancı uyruklu kadınların suçla ilişkilene süreçlerinin *çok katmanlı bir kırılmalı yapı* içinde şekillendiği açıkça ortaya çıkmaktadır. Göç kararları savaş, çocukların eğitimi, ekonomik baskı, aile içi şiddet ve turizm gibi farklı motivasyonlara dayansa da, suça sürüklenme çoğu zaman partner ve arkadaş etkisi, ekonomik çaresizlik, yardım etme niyeti, madde bağımlılığı ve hukuki bilgi eksikliği üzerinden gerçekleşmektedir. Sosyo-ekonomik koşullar, ruh sağlığı, duygusal sonuçlar ve aile desteği bu süreçte hem risk hem de sonuç alanlarını oluştururken, dini ve ahlaki değerler, annelik, eğitim ve sosyal destek mekanizmaları koruyucu etmenler olarak öne çıkmaktadır.

Bu bütüncül bakış açısı, göçmen kadınların suç eğilimini “kriminal göçmen” stereotipine indirgemekten ziyade, göç deneyimi, toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri, yapısal yoksulluk, ayrımcı göç rejimleri ve zayıf sosyal destek ağlarının kesiştiği çok boyutlu bir süreç olarak kavramsallaştırmanın gerekliliğini açıkça göstermektedir.

Tartışma

Bu araştırmanın bulguları, yabancı uyruklu kadınların suçla ilişkilene süreçlerinin tekil bir nedene indirgenemeyecek kadar çok katmanlı olduğunu; toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikler, göçün ürettiği kırılmalı yapılar, yapısal yoksunluklar, ilişki ağları içindeki güç asimetrisi ve ceza adaleti/infaz rejiminin kurumsal işleyişinin kesişiminde biçimlendiğini ortaya koymaktadır. Kadınların anlatılarında suç, çoğu zaman “ahlaki bir sapma”dan ziyade bir dizi zorlanmanın, belirsizliğin ve ilişkisel baskının son halkası gibi konumlanmaktadır. Suça sürüklenme, göç kararından başlayıp yerleşme, geçim stratejileri, sosyal çevre, psikolojik dayanıklılık ve kurumsal süreçler boyunca devam eden bir örüntü olarak görünürlük kazanmaktadır. Bu çerçevede, kadın suçluluğunu cinsiyetçi biyolojik varsayımlar ve biyolojik determinizm üzerinden (kadınların normal kadınlardan ziyade erkeklere benzer ilkel/atavistik özellikler sergilediği yönündeki) açıklamaya çalışan erken dönem yaklaşımlarla (Lombroso ve Ferrero, 1898) belirgin biçimde ayrılmaktadır. Aksine bulgularımız, suçu toplumsal, ekonomik ve kurumsal koşullarla birlikte ele almanın gerekliliğini savunan, kadın suçluluğunun ardındaki sosyolojik ve kesişimsel (intersectionality) dinamikleri öne çıkaran çağdaş kriminoloji ve feminist literatürle tam bir örtüşme içindedir (Ang ve Saat, 2024; Gomes ve Duarte, 2018).

Kadın suçluluğu literatürünün en güçlü vurgularından biri, kadınların suça sürüklenmesinde ataeril normların, aile içi şiddetin, ekonomik bağımlılığın ve bakım yükünün belirleyici rolüdür (Saruç, 2014; Temurçin ve Haydaroğlu, 2017; Çelik, 2008). Bu klasik eksen,

yabancı uyruklu kadınlar bakımından da geçerliliğini korumakta, hatta göçmenlik statüsünün yarattığı belirsizlik nedeniyle söz konusu mekanizmaları daha da keskinleştirmektedir. Araştırmaya katılan kadınların önemli bir kısmı, suça karışma sürecini eş, sevgili, akraba ya da yakın ilişki içindeki kişilerin yönlendirmesiyle açıklamaktadır. Bu durum, fail konumunun kadınlar için sıklıkla “ilişkisel” bir zeminde inşa edildiğini savunan feminist kriminolojinin temel tezleriyle ve kadın suçluluğuna yönelik toplumsal cinsiyet odaklı güncel değerlendirmelerle uyumludur (Ayata Küçükükücü ve Çamur, 2022; 2023). Özellikle katılımcı anlatılarında (örneğin K11, K13 ve K17) tespit edilen “güven suistimali”, suçun rasyonel bir tercih olmaktan ziyade, duygusal bir manipülasyon ve baskı aracı olarak kadına dayatıldığını kanıtlamaktadır. Türkiye bağlamında Akpolat’ın (2011) nitel bulguları da kadınların kimi zaman eş baskısı veya teşvikiyle “bilmeden” suça karışabildiğini, kadın fail konumunun çoğu kez mağduriyetle iç içe geçtiğini teyit etmektedir.

Literatürde genellikle ekonomik rasyonalite ile açıklanan kadın suçluluğu, bu araştırmada göçmen kadınların hemşerilerine yardım etme veya güven duyma motivasyonları üzerinden “bakım etiği” ve “sosyal bağlılık” bağlamında paradoksal bir görünüm kazanmaktadır. Göçmenlik ortamındaki izolasyonu kırmak amacıyla atılan bu adımlar, sistem tarafından kriminal eylemler olarak kodlanmakta, bu durum, “suçlu niyet” (mens rea) ile “sosyal dayanışma” arasındaki makası açmaktadır. Benzer biçimde Saruç (2014), kadın hükümlülerin yaşam öykülerinde yoksulluk, düşük eğitim, şiddet deneyimleri ve kırılgan aile ilişkilerinin suça giden yolda tekrar eden bir zemin sunduğunu göstermiştir. İlişkisel baskı ve manipülasyonun yalnızca “bireysel tercih” düzeyinde okunamayacağı, aksine güç ilişkileri ve bağımlılık örüntüleri ekseninde yapısal bir analize tabi tutulması gerektiği açıktır. Bu noktada, Batı literatüründe ve kadın göçmen örgütlenmelerinde sıklıkla vurgulandığı üzere, göçmen kadınların toplumsal hayatta sadece Müslüman kimlikleri ya da geleneksel ev içi rolleriyle kalıplaştırılması (cinsiyetçiliğin etnikleştirilmesi), onların karşılaştığı sosyo-ekonomik yoksunlukları ve hak mücadelelerini görünmez kılabilmektedir (Çoban Balcı, 2018; Şahin 2009; Kara 2013; Yılmaz 2014).

Öte yandan, kadın suçluluğuna dair makro veriler, Türkiye’de kadın suçluluğunun belirli suç türlerinde artış eğiliminde olduğuna işaret etmekte ve bu artışın eğitim düzeyi, yaş aralığı ile sosyo-ekonomik göstergelerle sıkı bir ilişkisi bulunduğunu göstermektedir (Çalışkan, 2022). Adalet Bakanlığının en güncel istatistikleri (2025) ile TÜİK’in (2021) ceza infaz kurumu verileri incelendiğinde, genel cezaevi nüfusu içinde kadınların payının sayısal olarak düşük kalmaya devam ettiği, ancak eğitim ve suç türleri gibi değişkenler üzerinden yapısal ve değişen bir profilin ortaya çıktığı görülmektedir. Kadınların sistem içinde sayısal bir azınlık olması, özgül ihtiyaç ve deneyimlerinin görünmezleşmesi riskini de beraberinde getirmektedir. Kadınların ceza infaz kurumu deneyimlerinde hijyen, sağlık, mahremiyet ve annelik gibi özgül alanların ne denli belirleyici olduğunu gösteren çalışmalar (Akın, 2021) ve uluslararası standartların kadınlara özgül düzenlemeleri (United Nations, 2015) birlikte değerlendirildiğinde, yabancı uyruklu kadın hükümlülerin hem “kadın” hem de “yabancı” olmaktan kaynaklanan çifte dezavantajlı (ve hatta çoklu dezavantajlı) bir cendereye sıkıştığı anlaşılmaktadır.

Bu çalışmada dikkat çeken bir diğer husus, örneklemin eğitim ve mesleki arka plan bakımından taşıdığı belirgin çeşitliliktir. Türkiye’deki kadın hükümlüleri genellikle düşük eğitimli ve vasıfsız bir profil üzerinden betimleyen çalışmalara (Akın, 2021) karşın, araştırmamızda üniversite mezunu ve mesleki nitelikleri yüksek göçmen kadınların da suçla ilişkilenebildiği saptanmıştır. Bu durum, “eğitim tek başına suça karşı korur” varsayımını zayıflatırken, göç sürecinin ürettiği statü kaybı, güvencesiz çalışma, sosyal dışlanma ve dil bariyeri gibi etkenlerin yüksek eğitimli bireyleri dahi dramatik biçimde kırılganlaştırdığını göstermektedir. Özellikle dil bariyeri, basit bir iletişim eksikliğinden öte bir “bilgi asimetrisi” yaratarak, kadınları partnerlerinin veya suç şebekelerinin manipülasyonlarına mutlak anlamda açık hale getirmektedir. Atilla vd. (2023) tarafından yapılan güncel araştırmalar da yabancı hükümlülerin Türkçeyi öğrenememeleri veya dil yetersizlikleri nedeniyle yasal süreçlerde yaşadıkları dezavantajlara ve maruz kaldıkları istismarlara

dikkat çekmektedir. Mülakat dökümlerinde sıkça rastlanan "neye imza attığını bilmeme" veya "kandırılma" (K15, K1) beyanları, göçmenin ev sahibi ülkenin yasal ve bürokratik normlarına olan yabancılığının, suç kastını (mens rea) ne ölçüde gölgelediğini açıkça kanıtlamaktadır. Ayrıca, hiyerarşik kod modelimizde öne çıkan "Bilişim Suçları" ve "Dolandırıcılık" verileri, göçmen kadınların geleneksel suçlardan ziyade, modern ve dijital suç ağlarında "araçsal kurye" olarak konumlandırıldığını göstermesi bakımından kritiktir. Başlangıçta turizm veya ziyaret gibi bütünüyle "suçla ilgisiz" motivasyonlarla yola çıkan göç kararlarının sonradan kriminalizasyona evrilebilmesi, kadınların suçla temasının her zaman doğrudan bir "suç işlemeye yönelim" şeklinde başlamadığını, ancak belirsizlikler, yanlış güven ilişkileri ve kurumsal/ekonomik kısıtlamalar içinde hızla riskli bir rotaya kayabildiğini teyit etmektedir.

Bu tabloyu teorik olarak anlamlandırmak için Genel Gerilim Kuramı (General Strain Theory - GST) oldukça güçlü bir analitik çerçeve sunmaktadır. Agnew (1992), suçun hedeflere ulaşamama, olumlu uyarıcı kaybı veya olumsuz uyarıcılarla karşılaşma gibi gerilimlerin (strain) yarattığı negatif duygular ve bu duygularla başa çıkma stratejileriyle doğrudan ilişkili olduğunu vurgular. Araştırmamızdaki "ekonomik baskı", "barınma krizi", "çocukların ihtiyaçlarını karşılayamama", "borç sarmalı" ve "çaresizlik" temaları, GST'nin öngördüğü türden birikimli zorlanmalara işaret etmektedir. Ancak burada zorlanmanın yoğunluğu ve ivmesi, göçmenlik durumunun yarattığı ek katmanlarla muazzam bir artış göstermektedir. Dil engeli nedeniyle iş piyasasına sınırlı erişim, statü belirsizliği, sosyal dayanışma ağlarının yokluğu ve ayrımcı deneyimler zorlanmayı kronikleştirerek suçla temas riskini kaçınılmaz olarak yükseltmektedir. Bu bağlamda gerilimin yalnızca "yoksulluk" temelli değil, statü kaybı ve güven ilişkilerinin çöküşü gibi varoluşsal boyutlar da taşıdığı görülmektedir. Uluslararası göçün ekonomi politliğini sermaye birikim süreçleri üzerinden ele alan yaklaşımların işaret ettiği gibi; geç kapitalistleşen ülkelerde düzensiz göçmen emeği, kayıt dışı istihdam koşullarında pazarlık gücünden yoksun bırakılarak ucuz iş gücü ve artı-değer üretmenin bir aracı haline getirilmektedir (Cebeci, 2020). Kadınların bir kısmının suçu "son çare" veya bir başkasına "yardım etme" gibi ahlaki/duygusal gerekçelerle rasyonalize etmesi, suç davranışının yalnızca bir fayda-maliyet hesabıyla değil, ilişkisel ve duygulanımsal başa çıkma stratejileriyle derinden bağlantılı olduğunu kanıtlamaktadır (Agnew, 1992; Brody ve Agnew, 1997).

Suçta sürüklenme sürecinde "çevre" ve "mahalle"ye ilişkin anlatıların ön plana çıkması ise, Sosyal Dezorganizasyon Yaklaşımı ile entegre biçimde okunmalıdır. Sosyal dezorganizasyon teorisi, yoksulluğun, ikamet istikrarsızlığının ve nüfus heterojenliğinin mahalle dayanışmasını ile gayriresmî sosyal kontrol mekanizmalarını zayıflatarak suç için elverişli bir ekoloji yarattığını öne sürer (Shaw ve McKay, 1942). Katılımcıların anlatılarında sıkça geçen "köşe başındaki satıcılar" veya "suçun normalleştiği sokaklar" vurgusu, suçun salt bireysel patolojilerden değil, içinde bulunulan "yerlerin türü" (kinds of places) ile ilişkili olduğunu, mekânsal dezavantajların kolektif yeterliliği (collective efficacy) nasıl felç ettiğini açıkça teyit etmektedir (Sampson vd., 1999). Göçmen kadınların yerleşmek zorunda kaldığı çöküntü çevrelerindeki sosyal ve fiziksel düzensizliklerin, birer kırık cam sinyali olarak suç faaliyetlerini davet etmesi ve suç değerlerinin sosyal etkileşim yoluyla aktarılması, bireysel niyetlerden tamamen bağımsız bir biçimde suçla temas olasılığını artırmaktadır. Bu perspektif, göçmen kadınların suça sürüklenişini bireysel bir "ahlaki kusur" veya stereotip olmaktan çıkarıp, yoksulluk ve sosyal parçalanmışlığın ürettiği yapısal bir "risk topografyası" içine yerleştirmektedir.

Literatürde göç ve suç arasındaki ilişki iki temel düzlemde ele alınmaktadır. Birinci düzlem, göçün suç oranlarını otomatik olarak artırdığına dair basmakalıp varsayımı reddeden ampirik bulgulardır. Göç-suç ilişkisinin makro düzeyde genellikle negatif ancak zayıf olduğunu gösteren kapsamlı meta-analizler (Ousey ve Kubrin, 2018) ile göçmenlerin şiddet suçlarına yerli nüfustan daha düşük oranlarda karıştığını öne süren çalışmalar (Sampson, 2008), "göç = suç" eşitlemesinin bilimsel açıdan son derece problemli olduğunu kanıtlamaktadır. İkinci düzlem ise, göçün belirli koşullar altında halihazırda kırılgan olan gruplar için riskleri nasıl tırmandırdığına dair mekanizma tartışmalarıdır. Düzensiz hukuki statü, derin yoksulluk, emek sömürsü, dil bariyeri ve sosyal destek mekanizmalarının

yokluğu, özellikle kadınlar açısından yoğun bir kırılganlık üretmektedir. Türkiye bağlamında göç-suç ilişkisini inceleyen güncel araştırmalar veri kısıtlarına dikkat çekmekle birlikte, göçmenlerin belirli suç türlerindeki görünürlüklerinin arttığını ve kapsayıcı uyum politikalarının hayati bir önem taşıdığını vurgulamaktadır (Arslan ve Taş, 2022). Bu araştırma, “göçmenler daha çok suç işler” gibi dışlayıcı bir genellemeye varmak yerine, göçmen kadınların suça sürüklenmesinin ardında yatan ve riski bizzat üreten sosyal, ekonomik ve kurumsal bağlamı aydınlatmaktadır.

Tam bu noktada crimmigration (suç ve göç hukukunun iç içe geçmesi) literatürü, göç rejimi ile ceza adaleti rejiminin kesiştiği gri alanlarda yabancı uyrukluların karşılaştıkları belirsizlikleri, hak kayıplarını ve prosedürel adaletsizlikleri işaret ederek çok güçlü bir açıklayıcı mercek sunar (Stumpf, 2006; Chacón, 2017). Göçmenler, sadece hukuki statülerindeki eksiklikler nedeniyle değil, ceza adaleti sistemi içinde inşa edilen “suçlu” kimliklerinin “yabancı” (alien) algısıyla birleşmesi sonucunda sistematik bir dışlanmaya maruz kalmakta ve adeta sosyal sözleşmenin tamamen dışına itilmektedir (Chacón, 2017). Katılımcıların anlatılarındaki “tercüman eksikliği”, “kendi adli dosyasını anlayamama”, “avukatla etkili iletişim kuramama”, “tahliye sonrası statü belirsizliği” ve “deport (sınır dışı edilme) kaygısı” gibi temalar, crimmigration pratiklerinin gündelik hayattaki somut izleridir. Nitekim Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST) tarafından hazırlanan “Türkiye’de Yabancı Mahpus Olmak” (Demirbaş ve Çelikçi, 2024) başlıklı raporda da, dil bariyeri ve sınır dışı edilme korkusunun yabancı hükümlülerin temel haklara ve adalete erişimini büyük ölçüde engellediği, kurumsal mekanizmaların yabancıların ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı altı çizilerek ifade edilmiştir. Yabancı uyruklu hükümlüler bağlamında UNODC (2009), dil engelini ve sosyal destek ağlarından yoksunluğun adalete erişimde yarattığı ciddi tahribata dikkat çekerek, kişilerin anladıkları dilde bilgilendirme ve çeviri hizmeti almalarının devredilemez bir hak olduğunu belirtir. Konsoloslukla iletişim kurma hakkını güvence altına alan Viyana Sözleşmesi (United Nations, 1963) de bu hak temelli çerçeveyi yasal bir zemine oturtur. Belirtilen bu yasal mekanizmaların uygulamada zayıf işlemesi sadece pratik bir “iletişim sorunu” değil, aynı zamanda yargı süreçlerinin şeffaflığı ve öngörülebilirliği üzerinden bireylerin “prosedürel adalet” algısını derinden zedeleyen bir faktördür.

Prosedürel adalet perspektifi, bahsi geçen dışlanma pratiklerini anlamada kritik bir tamamlayıcıdır. Tyler (1990), bireylerin hukuka uyum ve saygısının yalnızca cezalandırılma korkusuna veya rasyonel fayda hesabına değil, otoritenin meşruiyetine ve adil muamele algısına sıkı sıkıya bağlı olduğunu ileri sürer. Ceza adaleti süreçlerinin anlaşılabilmesi, tercümanlık hizmetlerindeki yetersizlikler ve en temel hukuki bilgilere erişim güçlüğü, hükümlülerde “adil muamele görmeme” hissini pekiştirmektedir. Bu durum hem kurumsal yapılara olan güveni aşındırmakta hem de infaz sisteminin temel amacı olan rehabilitasyon ve yeniden topluma kazandırma (yeniden bütünleşme) hedeflerini işlevsizleştirmektedir. İrlanda cezaevlerindeki yabancı uyruklu hükümlüler üzerine yapılan güncel bir nitel araştırma, dil bariyerinin haklara, hizmetlere ve yaşamsal bilgilere erişimi ne denli felç ettiğini, hükümlüleri gayriresmî (ve sıklıkla yanlış) tercümeyle bağımlı kalarak izolasyona ittiğini kanıtlamaktadır (Doyle vd., 2025). İngiltere cezaevlerindeki yabancı uyruklu kadın hükümlülerin deneyimlerini inceleyen bir diğer çalışma da, sistemik kurumsal pratiklerin “yabancılık” hissini nasıl derinleştirdiğini, kimlik aşınmasını ve ötekileştirmeyi nasıl hızlandırdığını ortaya koymaktadır (Tomaszewska, 2016). Buradan hareketle, ceza infaz kurumlarında dil ve iletişim boyutunun basit bir “ikincil hizmet” kalemi olmadığı, aksine doğrudan temel haklara erişimi, insan onurunu ve ceza adaleti sisteminin meşruiyetini belirleyen ana unsur olduğu anlaşılmaktadır.

Hükümlülerin hissettiği yoğun “belirsizlik” ve “sıkışmışlık” duygusu, modern hapis deneyiminin doğasını açıklayan kuramsal yaklaşımlarla da uyum içindedir. Crewe (2011), modern hapis hayatının bedensel şiddetten ziyade, sürekli değerlendirilme, görünmez denetim ve geleceğe dair radikal bir belirsizlik üreterek hükümlüler üzerinde ağır psikolojik yükler oluşturduğunu savunmuş ve bu durumu “tightness” (sıkılık/boğuculuk) metaforuyla kavramsallaştırmıştır. Yabancı uyruklu

kadın hükümlüler açısından bu "sıkılık", yalnızca hapisane içi katı disiplin mekanizmalarıyla değil, dışarıdaki göç rejiminin Demokles'in kılıcı gibi sallandığı sınır dışı (deport) tehdidi ve hukuki statü belirsizliğiyle birleşerek yakıcı bir "çifte belirsizlik" biçimini almaktadır. Bu çifte açmaz, hükümlülüğün zaman ufkunu daraltmakta, cezasının ne zaman biteceğini bilse dahi, ceza sonrasındaki yaşamının (nerede ve hangi statüde olacağını) öngörülemezliği, rasyonel bir "gelecek planı" kurmayı imkansızlaştırmakta ve taşınması zor bir psikolojik enkaz yaratmaktadır.

Türkiye'nin mevcut genel hapsedme bağlamı, söz konusu mikro deneyimleri daha geniş bir yapısal çerçeve içinde değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır. Avrupa Konseyi SPACE raporları, Türkiye'nin hükümlü/tutuklu oranı ve cezaevlerindeki aşırı kalabalıklaşma (overcrowding) bakımından Avrupa ülkeleri arasında en üst sıralarda yer aldığını, personel başına düşen hükümlü sayısındaki dengesizliklerin dikkat çekici boyutlara ulaştığını göstermektedir (Aebi vd., 2022; Aebi ve Cocco, 2024). Benzer biçimde, denetimli serbestlik uygulamaları ile cezaevi nüfus oranlarının eş zamanlı olarak yüksek seyretmesi, özgürlüğü kısıtlayıcı cezai yaptırımların toplum sathında giderek genişlediğini kanıtlamaktadır (Aebi vd., 2024). UNODC'nin küresel cezaevi eğilimlerine ilişkin 2024 raporu da, aşırı kalabalıklaşmanın küresel bir kriz halini aldığını, bu durumun başta kadınlar, yabancılar ve kronik hastalığı olanlar gibi kırılgan grupların temel insan hakları, fiziksel ve zihinsel sağlıkları üzerinde yıkıcı etkiler doğurduğunu teyit etmektedir (UNODC, 2024). Bu devasa yapısal tablo içinde, yabancı uyruklu kadınların dil, sağlık, adli bilgilendirme ve sosyal destek alanlarında yaşadıkları kronik zorlanmalar, salt bireysel şanssızlıklara veya göçmenlik statülerine indirgenemez. Bu sorunlar doğrudan doğruya kurumsal kapasitenin sınırları ve kaynak dağılımındaki yapısal krizlerle ilişkilidir.

Göçmen kadınların profillerinde ruh sağlığı sorunları ve madde kullanımının oynadığı çift yönlü rol, araştırma bulgularının en kritik sacayaklarından birini oluşturmaktadır. Kadın suçluluğu ve mahkumiyetin ruh sağlığı üzerindeki etkilerini karşılaştırmalı olarak ele alan son çalışmalar (Gün, 2025), göç öncesinde deneyimlenen savaş, şiddet ve kayıp travmalarının, göç sonrasında karşılaşılan derin izolasyon, ayrımcılık ve statü kaybı ile birleşerek majör depresyon ve anksiyete bozukluklarını tetiklediğine, bu durumun travma odaklı spesifik müdahaleleri zorunlu kıldığına işaret etmektedir. Zayıflayan başa çıkma stratejileri karşısında madde kullanımı, çoğu zaman travma ve stresle baş etmeye yönelik umutsuz bir "kendi kendini tedavi" girişimi olarak başlamakta, ancak kısa süre içinde ekonomik zorunlulukları tetikleyen ve suça sürüklenmeyi pekiştiren yıkıcı bir döngüye dönüşmektedir.

Bu noktada psiko-sosyal destek ve manevi danışmanlık hizmetlerinin niteliği hayati önem taşır. Ceza infaz kurumlarında yürütülen manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetlerini inceleyen çalışmalar, söz konusu hizmetlerin hükümlülerin yaşadığı pişmanlık, toplumsal dışlanma, kurumsal yabancılaşma ve ailevi parçalanma gibi varoluşsal krizlere temas ederek rehabilitasyon sürecine güçlü bir katkı sunabileceğini, ancak bu katkının sağlanabilmesi için salt dini bilgilendirme (fetva) pratiklerinin ötesine geçen, psikoloji formasyonuna sahip uzmanlaşmış bir modele ihtiyaç duyulduğunu vurgulamaktadır (Cengil ve Çimen, 2019). Dindarlık, dua ve manevi yönelim ile umut arasındaki ilişkiyi araştıran literatür (Yılmaz, 2019; Acar Çınar, 2020), maneviyatın kriz anlarında koruyucu bir işlev görebildiğini, fakat suçluluğu önlemede tek başına yeterli bir "tampon" olmadığını göstermektedir. Nitekim Acar Çınar (2020), kadın hükümlüler üzerinde yaptığı çalışmada dini tutum ile affetme eğilimi arasında anlamlı bir ilişki bulmadığını rapor ederek, ağır yapısal koşullar ve maruz kalınan haksızlıklar karşısında maneviyatın dönüştürücü etkisinin sınırlı kalabileceğine işaret eder. Buna karşın, manevi pratiklerin ve annelik kimliğinin suçu bırakma (desistance) sürecinde güçlü bir içsel motivasyon olarak belirmesi suç sonrası dönemde kadınların hayata yeniden tutunabilmek için güçlü anlam ve bağ kurma kanallarına ne denli muhtaç olduğunu kanıtlamaktadır.

Kadınların anlatılarında merkezi bir yer tutan annelik teması, yalnızca duygusal bir figür değil, kadının sosyal bağlarını sürdürme, toplumsal meşruiyet sağlama ve bir gelecek tahayyülü inşa etme stratejisidir. Özellikle daha iyi bir yaşam umuduyla çocukları için göç yollarına düşen, ancak sistemin çarkları arasında cezaevine giren kadınların yaşadığı kimliksel yıkım, Tomaszewska'nın

(2016) yabancı kadın hükümlüler için kavramsallaştırdığı “başarısız bir matriark (failed matriarch) olma utancı” ile birebir örtüşmektedir. Bu durum, ceza adaleti sisteminin sadece bireyin fiziksel özgürlüğünü kısıtlamakla kalmadığını, aynı zamanda kadının en temel varoluşsal ve kimliksel sığınağını olan "anneliği" de onarılmaz biçimde zedelediğini göstermektedir. Katılımcıların (örneğin K1) hapse girmelerinin ardından en güvendikleri liman olan ailelerinin kendilerine "düşman" kesildiğini anlatmaları, göçmen kadınlar için suçun sadece devlet tarafından verilen hukuki bir ceza değil, en temel sosyal destek ağı olan aileden kopuş ve onur kırıcı bir "çifte damgalanma" (stigma) anlamına geldiğini acı bir biçimde teyit etmektedir. Cezaevindeki kadınların çocuklarından fiziksel olarak koparılmayı “ödenen en ağır bedel” olarak tanımlaması ve aile desteğinin varlığı ya da yokluğunun hapisshanedeki psikolojik dayanıklılığı (resilience) doğrudan belirlemesi, kadın hükümlülerin mahpusluk deneyiminde ilişkilerin ve duygulanımsal bağların merkezietini kanıtlar. Bu gerçeklik, infaz hukuku ve ceza adaleti uygulamalarının yalnızca dar bir suç-ceza denkleminde değil, aile bütünlüğünün korunması, geride kalan çocukların üstün yararı ve bakım emeğinin sürdürülebilirliği gibi geniş çaplı "toplumsal cinsiyetli sonuçlar" üzerinden değerlendirilmesi zorunluluğunu hatırlatır. Nelson Mandela Kuralları’nın (United Nations, 2015) ayrımcılık yasağını, kırılğan grupların spesifik ihtiyaçlarına karşı duyarlılığı ve kadınlara özgü sağlık/bakım gereksinimlerini güvence altına alan vurgusu, bu hassas alanın uluslararası hukuk normları içindeki hak temelli iskeletini oluşturmaktadır.

Tüm bu kurumsal ve bireysel deneyimleri çevreleyen küresel göçün toplumsal ve ekonomik arka planı, araştırmanın çözümlemelerini daha da derinleştirmektedir. Küresel göç eğilimlerini inceleyen en güncel raporlar, uluslararası insan hareketliliğinin artık sadece yoksulluk değil, küresel eşitsizlikler, iklim krizleri ve asimetrik çatışmalar gibi çok boyutlu faktörlerce tetiklendiğini, dünyadaki göçmen stokunun yaklaşık yarısının kadınlardan oluştuğunu açıkça göstermektedir (United Nations, 2024). Göçmen işçilerin küresel istihdam dağılımına dair ILO (2021, s. 13, 32) bulguları, yabancı uyruklu kadınların ezici bir çoğunlukla enformel hizmet sektörlerinde, ev içi bakım işlerinde ve hiçbir sosyal güvencenin bulunmadığı alanlarda, katı cinsiyetçi işgücü örüntüleri içinde yoğunlaştığını doğrulamaktadır. Nitekim mülteci kadınların işgücü piyasasındaki deneyimlerini inceleyen yerel araştırmalar da; emek hiyerarşisinin en alt basamağına yerleşen mülteci kadın emeğinin, düşük ücretler, ağır çalışma koşulları ve güvencesizlik ile nitelenen prekaryalaşma süreçlerinin en kırılğan yüzünü oluşturduğunu teyit etmektedir (Aygül ve Kaba, 2019). Bu makro-ekonomik çerçeve, göçmen kadınların yapısal olarak neden güvencesiz işlere itildiğini ve emek piyasasındaki sömürüye ne derece açık olduklarını anlamada kritik bir zemin sağlar. Yerel ölçekte kalkınma ajanslarının bölgesel sosyal profil raporları (örneğin ORAN, 2016), Türkiye içindeki göç eğilimleri, bölgesel ekonomik beklentiler ve kentleşme dinamikleri bağlamında kırılğanlıkların nasıl yeniden üretildiğine dair önemli bağlamsal ipuçları sunmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumunun yayınladığı en güncel Uluslararası Göç İstatistikleri de (TÜİK, 2025), Türkiye’ye yönelen göç hareketlerinin devasa boyutlarını ve kadınların bu kitle içindeki yüksek payını ortaya koyarak, göçün artık idare edilmesi gereken "istisnai bir kriz" değil, sosyolojik olarak süregelen ve kalıcı bir toplumsal gerçeklik olduğunu kanıtlamaktadır.

Kadın suçluluğu literatüründe uzun süredir kabul gören risk faktörlerini (derin yoksulluk, eril şiddet, ilişkisel/ekonomik bağımlılık, zayıf sosyal destek, güvencesiz işçilik) teyit eden bu araştırma, yabancı uyruklu kadınlar bağlamında çok daha görünmez olan yıkıcı bir dizi dinamiği (kronik dil engeli, yasal statü belirsizliği, sınır dışı edilme/deport kaygısı, kurumsal süreçlerdeki bilgi asimetrisi, ani statü kaybı ve göç kaynaklı derin travmalar) belirgin biçimde kristalize etmiştir. Araştırmamızın ampirik olarak kanıtladığı "bilgi asimetrisi" ve "ilişkisel dayatma/güven suistimali" mekanizmaları, yabancı uyruklu kadınların suçla ilişkilenmesinin rasyonel bir irade beyanından ve kasıttan ziyade, çaresizlik, manipülasyon ve yapısal çıkışsızlığın bir yan ürünü olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, suçla etkin mücadele ve hükümlülerin yeniden topluma kazandırılması stratejilerinin, salt cezai süreleri uzatan (punitif) yaptırımlara değil, çok katmanlı, onarıcı ve insan

hakları odaklı müdahale politikalarına dayanması gerektiği açıkça anlaşılmaktadır. Göçmen kadınların adalete erişiminin sağlanması için anladıkları dilde kesintisiz tercümanlık ve hukuki bilgilendirme süreçlerinin işletilmesi, konsolosluk erişiminin kolaylaştırılması, barınma ve temel sosyal yardımlarda sürekliliğin sağlanması, istihdama ve dil edinimine (Atila vd., 2023) yönelik kapasite geliştirici eğitimlerin verilmesi; dahası hapis süresince travma odaklı, cinsiyet duyarlı psikososyal destek (Gün, 2025) ile kadınlara ve annelere özgü infaz koşullarının (United Nations, 2015; UNODC, 2009; Doyle vd., 2025) hayata geçirilmesi ertelenemez bir gerekliliktir. Ancak böyle bütüncül, çok disiplinli ve prosedürel adaleti merkeze alan bir yaklaşım; "kriminalize edilmiş göçmen" imgesini stereotipik olarak yeniden üretmek yerine, suçun beslendiği asıl yapısal ve kurumsal bataklığı kurutarak, hem gerçek anlamda önleyici hem de insan onuruna yaraşır hak temelli bir adalet çerçevesi sunabilir.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma, Sivas'taki ceza infaz kurumunda bulunan yabancı uyruklu kadın hükümlülerin suçla ilişkilene süreçlerini bireysel yaşam öyküleri, göç deneyimleri, toplumsal cinsiyet ilişkileri, yapısal eşitsizlikler ve ceza adalet sistemi içindeki kurumsal uygulamalar gibi çok boyutlu bir çerçevede ele almıştır. Elde edilen nitel veriler, kadınların suça sürüklenme süreçlerinin tek yönlü, lineer veya yalnızca bireysel tercihlere dayalı açıklamalarla kavranamayacağını göstermiş; aksine bu süreçlerin birbirine eklemlenen ekonomik, sosyal, duygusal ve kurumsal baskıların yoğunlaştığı karmaşık bir ilişkisel alan içinde şekillendiğini ortaya koymuştur. Özellikle göçmenlik deneyimi, kadınların karşı karşıya kaldığı kırılganlıkları derinleştiren, risk faktörlerini çoğaltan ve mevcut koruyucu mekanizmaların etkisini zayıflatan bir belirleyici olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, göçmen kadınların suçluluğunu anlamak için "kesişimsellik" (intersectionality) perspektifinin ne denli hayati olduğunu kanıtlamaktadır; zira kadınlar hem toplumsal cinsiyet hem de yabancı uyruklu olma statüleri nedeniyle çifte bir dezavantajlılık döngüsü içerisinde yer almaktadırlar.

Bu kapsamda çalışma, "suç" olgusunu yalnızca hukuki bir ihlal olarak değil; göç yörüngesi, toplumsal cinsiyet rolleri, sosyal koruma ağlarının erişilebilirliği ve kurumsal işleyişin öngörülebilirliği ile birlikte düşünmenin zorunlu olduğunu göstermektedir. Araştırmanın bulguları, kadınların suça karışmalarında toplumsal cinsiyet temelli ilişkisel bağımlılıkların son derece etkili olduğunu gösterirken, suç eylemine giden yolun çoğu zaman eş, sevgili, arkadaş veya aile üyeleri aracılığıyla kurulduğunu ortaya koymuştur. Katılımcıların önemli bir kısmı, suçun planlayıcısı ya da yöneticisi olmaktan ziyade suç süreçlerinde ikincil veya edilgen konumda yer aldıklarını, çoğu zaman manipülasyon, baskı, sevgi bağı veya güven ilişkisi nedeniyle bu süreçlere sürüklendiklerini ifade etmiştir. Özellikle eş ve yakın çevre baskısının, kadının sosyal izolasyonundan faydalanarak onu bir "suç kuryesine" veya dijital dolandırıcılık şebekelerinde "hesap aracısına" dönüştürdüğü (K1, K11) görülmektedir. Bu durum, kadınların suça dahil oluş biçimlerinin ataeril ilişki yapılarıyla iç içe geçen bir nitelik taşıdığını ve suç davranışını açıklarken bireysel failiyet kadar ilişkisel ve yapısal koşulların hesaba katılması gerektiğini göstermektedir. Failiyetin bu şekilde kısıtlanmış olması, kadınların çoğu zaman "fail" olarak kodlansalar dahi, arka planda ciddi bir "mağduriyet" öyküsü barındırdıklarını teyit etmektedir.

Bu bulgu aynı zamanda, kadınların suçla temasının önemli bir bölümünün "zorlayıcı ilişkiler" ve "güvenin suiistimali" üzerinden kurulabildiğine işaret ettiği için, önleyici mekanizmaların yalnızca ekonomik yoksunluğu değil, aynı zamanda ilişkisel şiddet/istismar risklerini ve bağımlılık dinamiklerini de kapsayacak şekilde tasarlanmasını gerekli kılmaktadır. Göçmen kadınların suça sürüklenme süreçlerinde ekonomik yoksunluğun ve geçim baskısının belirleyici rolü, araştırmanın en güçlü temalarından birini oluşturmuştur. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu suça karışma nedenlerini açlık, barınma sorunları, çocuklarının ihtiyaçları, işsizlik veya borç gibi ekonomik zorunluluklarla açıklamış; pek çoğu Türkiye'ye gelir gelmez güvencesiz çalışma koşullarına, dil engeline ve sosyal dışlanmaya maruz kaldıklarını ifade etmiştir. Bu bulgular, göçmen

kadınların ekonomik hayatta tutunmakta yaşadıkları güçlüklerin suç ekonomilerini daha cazip, hatta zaman zaman tek seçenek haline getirdiğini göstermektedir. Özellikle bakım yükü taşıyan kadınların, çocuklarının ihtiyaçlarını karşılayamadıkları dönemlerde riskli tekliflere daha açık hale geldikleri görülmüştür. Burada suç, rasyonel bir tercihten ziyade, yapısal imkansızlıklar içerisinde geliştirilmiş bir "hayatta kalma stratejisi" olarak belirmektedir. Kodlama modelinde görüldüğü üzere, özellikle bilişim suçları ve dolandırıcılık gibi modern suç türlerinde kadınların "kolay ikna edilebilir ekonomik kurbanlar" olarak seçilmesi, suçun türsel dağılımında göçmenliğin etkisini kanıtlamaktadır.

Bu bağlamda, ekonomik baskının “tek başına yoksulluk” şeklinde değil; düzensiz/yarı-düzenli statü, kayıt dışı çalışma, düşük ücret, iş güvencesizliği ve dayanışma ağlarının zayıflığıyla birlikte “kümülatif bir kırılma” ürettiği anlaşılmaktadır. Bu kümülatif kırılma, kadınların pazarlık gücünü azaltmakta ve riskli tekliflere karşı “hayır diyebilme” kapasitesini zayıflatmaktadır. Göç deneyiminin kendisi, araştırmada ortaya çıkan çok katmanlı kırılmalıkları daha da derinleştirmiştir. Savaş, zorunlu göç, yolculukta yaşanan travmalar, aileden kopuş ve sürekli yer değiştirme hali, birçok katılımcının ruhsal dayanıklılığını zayıflatmış, depresyon, kaygı, travma sonrası belirtiler ve madde kullanımı gibi risk alanlarını genişletmiştir. Bu durum, göçmen kadınların suçla ilişkilenme süreçlerinde yalnızca maddi değil, psikolojik ve duygusal baskıların da rol oynadığını ortaya koymaktadır. Psikolojik kırılmalıklar, kadınların hem riskli ilişkileri tanıma hem de bu ilişkilerde sınır koyma kapasitesini zayıflatmakta, böylece manipülasyona, duygusal istismara ve suç örgütleri tarafından kullanılmaya açık hale getirmektedir.

Bu nedenle psikolojik kırılmalıklar, “ikincil” bir arka plan değişkeni olarak değil, suçla ilişkilenme sürecinde doğrudan etkili olabilen bir risk alanı olarak ele alınmalı, travma öyküsü olan gruplarda koruyucu müdahaleler, yalnızca ceza infaz kurumunda değil, göçün erken evrelerinden itibaren erişilebilir hale getirilmelidir. Ceza adalet sisteminin yabancı uyruklu kadınlar üzerindeki etkilerini değerlendirdiğimizde, belirsizlik, bilgiye erişim eksikliği, dil bariyeri ve sınır dışı edilme ihtimalinin ürettiği yoğun kaygı, araştırmada oldukça belirgin temalar olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcı anlatılarında (K15) vurgulanan "bilmeden imza atma" ve "dosya içeriğinden habersiz olma" durumları, dil bariyerinin sadece bir iletişim sorunu değil, adil yargılanma hakkını doğrudan zedeleyen yapısal bir "bilgi asimetrisi" olduğunu göstermektedir. Katılımcıların hukuki süreçleri anlamakta güçlük çekmeleri, tercüman desteğine yeterince erişememeleri, dosyalarının ilerleyişi hakkında bilgilendirilmemeleri ve tahliye sonrası ne olacağına dair derin belirsizlik yaşamaları, hapsedmenin acılarını artıran kurumsal unsurlardır. Bu belirsizlik, kadınların cezaevi deneyimini yalnızca fiziksel özgürlük kısıtlaması olarak değil, gelecekte kopuş, kimlik kaybı ve sürekli tehdit altında olma hissiyle birlikte yaşayan bir süreç olarak deneyimlemelerine yol açmaktadır.

Bu bulgular, ceza infaz kurumlarının yabancı uyruklu hükümlüler açısından farklı bir yoğunluk ve sıklık yarattığını, bu nedenle uygulamaların ev sahibi nüfusa yönelik standart tedbirlerden daha kapsamlı bir perspektifle ele alınması gerektiğini göstermektedir. "Modern hapishane sıkılığı" (tightness), yabancı uyruklu kadınlar için dil bariyeri ve deport korkusuyla birleşerek çok daha boğucu bir psikolojik yüke dönüşmektedir. Bu noktada “anlaşılabilirlik” ve “öngörülebilirlik”, yalnızca idari kolaylık değil, aynı zamanda adalete erişim ve insan onuruna uygun muamele bakımından temel bir gereklilik olarak değerlendirilebilir. Sürecin anlaşılabilmesi ve geleceğe ilişkin belirsizlik, kaygıyı artırarak uyum, rehabilitasyon ve yeniden bütünleşme kapasitesini zayıflatabilmektedir. Usuli adalet (procedural justice) ilkeleri gereğince, bireyin maruz kaldığı süreci anlayabilmesi, otoritenin meşruiyeti ve adil muamele algısıyla yakından ilişkili olduğunu ileri sürer.

Bu çalışmanın ortaya koyduğu bulgular doğrultusunda, yabancı uyruklu kadın hükümlülere yönelik politika ve uygulamalarda çok boyutlu bir yaklaşım benimsenmesi gerekmektedir. İlk olarak, göçmen kadınların Türkiye’ye girişlerinden itibaren karşılaştıkları barınma, istihdam, dil eğitimi ve hukuki danışmanlık eksikliği, suç önleme politikalarının merkezine yerleştirilmelidir. Bu alanlarda

erken müdahale, kadınların kırılganlıklarının derinleşmesini önleyebilir ve suç ekonomileriyle kurdukları zorunlu ilişkileri azaltabilir. Özellikle savaş ve travma geçmişi olan kadınlara yönelik psikososyal destek programlarının örgütlenmesi, bağımlılık tedavileri, travma odaklı terapi modelleri ve kültüre duyarlı sosyal hizmet uygulamaları hayati önem taşımaktadır. Bu erken müdahalenin etkili olabilmesi için, hizmetlerin “geçici ve parçalı” değil, izlenebilir ve süreklilik taşıyan bir sosyal koruma hattı şeklinde kurgulanması, barınma-iş-dil desteği-hukuki bilgilendirme-psikososyal destek bileşenlerinin birbirini tamamlayacak biçimde koordinasyonu önemlidir.

İkinci olarak, ceza infaz kurumlarında profesyonel tercüman desteğinin kurumsallaştırılması, hukuki haklar ve süreçler hakkında anlaşılır dilde bilgilendirme yapılması, konsolosluk ve aileyle iletişimin kolaylaştırılması ve bireyselleştirilmiş infaz planlarının uygulanması, yabancı uyruklu kadınların kurumsal süreçlere güvenini artıracaktır. Yabancı hükümlülerin yasal süreçlerini, haklarını ve infaz rejimini kendi dillerinde tam olarak anlamaları, prosedürel adalet algısı ve rehabilitasyon başarısı için ön koşuldur. Ceza infaz kurumu personelinin göç, kültürlerarası iletişim, toplumsal cinsiyet eşitliği ve travma duyarlılığı konularında eğitilmesi, hem kurum içi iletişimi iyileştirecek hem de kadınları bilgilendirme konusunda yardım sağlanabilecektir. Bu kapsamda bilgilendirme materyallerinin çok dilli hazırlanması, standart “haklar ve süreçler” bilgilendirme protokollerinin oluşturulması, kritik görüşmelerde (ilk kabul, disiplin süreçleri, sağlık/psikolojik destek başvuruları, şartlı tahliye ve tahliye hazırlığı) nitelikli tercüman erişiminin güvence altına alınması, hem kurumsal hataları hem de yanlış anlaşılmaya dayalı mağduriyetleri azaltabilecek pratik adımlar olarak değerlendirilebilir.

Üçüncü olarak, tahliye sonrası süreçlerin netleştirilmesi, kadınların hangi ülkeye gönderileceği, aileleriyle nasıl bir araya gelebilecekleri, çocuklarla bağlarının nasıl sürdürülebileceği gibi kritik soruların belirsizlikten çıkarılması gerekmektedir. Bulgularda (K1) görülen "aile dışlaması" ve "toplumsal damgalanma", bu kadınların tahliye sonrası sığınacakları bir liman kalmadığını göstermektedir. Bu nedenle, tahliye öncesi danışmanlık, deport süreçleri hakkında bilgilendirme, sosyal hizmet yönlendirmeleri ve geri dönüş ülkelerinde güvenli yaşam koşullarına ilişkin hazırlık çalışmaları, kadınların yeniden suç döngüsüne girmesini önleyebilecek önemli araçlardır. Tahliye hazırlığının yalnızca idari bir işlem değil, yeniden bütünleşmeyi destekleyen bir “geçiş dönemi” olarak ele alınması, özellikle çocuklarla temasın sürdürülmesi, sağlık/bağımlılık tedavilerinin devamlılığı ve güvenli barınma seçeneklerinin planlanması açısından kritik görünmektedir.

Bu araştırma, yabancı uyruklu kadın hükümlülere ilişkin literatürdeki boşlukları görünür kılmakta ve kadın suçluluğunu anlamak için göç, toplumsal cinsiyet, yapısal eşitsizlikler ve kurumsal süreçlerin kesiştiği bir bakış açısının zorunlu olduğunu göstermektedir. Kadınların suçla ilişkilene süreçlerini yalnızca bireysel niyetler üzerinden açıklayan yaklaşımlar, bu karmaşık örüntüleri göz ardı etmekte, oysa elde edilen bulgular, suça sürüklenmenin çoğu zaman “zorunluluk”, “kırılganlık” ve “ilişkisel baskı” ekseninde biçimlendiğini göstermektedir. Bu nedenle yabancı uyruklu kadınlara yönelik politikaların parçalı değil, bütüncül, cezalandırıcı değil, destekleyici, kısa vadeli değil, sürdürülebilir bir perspektifle tasarlanması gerektiği açıktır. Bu bütüncül yaklaşım aynı zamanda, yalnızca “riskleri azaltma” hedefiyle sınırlı olmayıp, dil, sağlık, hukuki bilgilendirme, sosyal destek ve güvenli geçim kaynaklarına erişimi güçlendirerek kadınların özneleşme ve güçlenme kapasitesini artırmayı hedeflemelidir.

Araştırmanın yöntemsel sınırlılıkları göz önünde bulundurulduğunda, Sivas Açık Ceza İnfaz Kurumu’nda yürütülen bu çalışma, belirli bir zaman diliminde sınırlı sayıda kadınla yapılan derinlemesine görüşmelere dayanmaktadır. Bu durum bulguların genellenebilirliğini kısıtlasa da, il düzeyinde ayrıntılandırılmış verilerin sınırlı olduğu bir ortamda nitel verilerin sağladığı derinlik ve sebep-sonuç ilişkisi ve koşullara duyarlılık özellikle kıymetlidir. Gelecekte yapılacak araştırmalarda, farklı illerden ve kurum tiplerinden örneklerle genişletilmiş, çok merkezli nitel ve karma yöntemli çalışmalar, erkek göçmen hükümlüleri de kapsayan karşılaştırmalı tasarımlar ve ceza infaz kurumu

sonrasını izleyen boylamsal araştırmalar, yabancı uyruklu hükümlülerin suç eğilimini daha iyi anlamaya katkı sağlayacaktır. Bu tür çalışmaların yapılması, göç-suç ilişkisini, hapsedmenin çağdaş acılarını ve kimmigration süreçlerinin doğurduğu eşitsizlikleri görünür kılacak, uygulayıcılar ve politika yapıcılar için daha adaletli, kapsayıcı ve hak temelli müdahalelerin geliştirilmesine zemin hazırlayacaktır. Ayrıca ilerideki çalışmalarda, tercüman kullanımının veri kalitesi üzerindeki etkisini izleyen yöntemsel değerlendirmeler, katılımcıların hukuki statü türlerine göre deneyim farklılıklarını karşılaştıran tasarımlar ve kurumsal uygulamaların ölçülebilir çıktılarına etkisini inceleyen araştırmalar, politika önerilerinin kanıt temelini güçlendirebilir. Böylece, sadece hükümlülük dönemine odaklanan değil, göçmenin Türkiye'deki tüm yaşam döngüsünü kapsayan bir perspektif geliştirilebilecektir.

References

- Acar Çınar, H. (2020). Kadın hükümlülerde dini tutum ve affetme eğilimi arasındaki ilişki üzerinde bir araştırma: Sivas örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi*, 3(2), 164–183.
- Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı. (2024). *Ceza infaz kurumlarında bulunan yabancı hükümlü ve tutuklulara ilişkin iş birliği protokolü*. T.C. Adalet Bakanlığı.
- Aebi, M. F., & Cocco, E. (2024). *Prisons and prisoners in Europe 2023: Key findings of the SPACE I report*. Council of Europe and University of Lausanne.
- Aebi, M. F., Cocco, E., Molnar, L., & Tiago, M. M. (2022). *Prisons and prisoners in Europe 2021: Key findings of the SPACE I report (UNILCRIM 2022/3)*. Council of Europe & University of Lausanne.
- Aebi, M. F., Molnar, L., & Cocco, E. (2024). *Probation and prisons in Europe 2023: Key findings of the SPACE reports (UNILCRIM 2024/4)*. Council of Europe & University of Lausanne.
- Agnew, R. (1985). A Revised Strain Theory of Delinquency. *Social Forces*, 64(1), 151–167. <https://doi.org/10.2307/2578977>
- Agnew, R. (1992). Foundation for a general strain theory of crime and delinquency. *Criminology*, 30(1), 47–87. <https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.1992.tb01093.x>
- Agnew, R. (2001). Building on the Foundation of General Strain Theory: Specifying the Types of Strain Most Likely to Lead to Crime and Delinquency. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 38(4), 319–361. <https://doi.org/10.1177/0022427801038004001>
- Akın, G. (2021). Women Behind the Bars in Turkey. *Women & Criminal Justice*, 31(3), 225–241. <https://doi.org/10.1080/08974454.2019.1673875>
- Akpolat, Y. (2011). Suça “mahkûm” kadınlar: Erzurum Ceza ve Tutukevi’nde bulunan kadın mahkûmlar üzerine yapılmış nitel görüşme uygulaması. *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(46), 233–243.
- Ang, S. Y., & Saat, G. A. M. (2024). Sociological factors of women criminality: A systematic review. *Geografia-Malaysian Journal of Society and Space*, 20(3), 155–170. <https://doi.org/10.17576/geo-2024-2003-10>
- Arslan, T., & Taş, B. (2022). Türkiye’de uluslararası göç-suç ilişkileri. *KAREFAD/ÇAKÜ Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 10(1), 1–28.
- Atila, B. A., Harmankaya, M. Ö., & Yorgancı, O. K. (2023). Opinions of foreign convicts learning Turkish in penal institutions on learning Turkish. *Journal of Human and Social Sciences (JOHASS)*, 6(Education Special Issue), 1–27. <https://doi.org/10.53048/johass.1348927>
- Ayata Küçükbükcü, R., & Çamur, G. (2023). Kadın hükümlülerin yaşam öykülerinde toplumsal cinsiyet izleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33(3), 1299–1311.
- Aygül, H. H., & Kaba, E. M. (2019). Suriyeli kadınların işgücüne katılımı ve deneyimleri (İstanbul-Sultanbeyli örneği). *Turkish Studies - Social Sciences*, 14(4), 1255–1275. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.23013>
- Birleşmiş Milletler. (2015). *Mahpusların ıslahı için asgari standart kurallar (Nelson Mandela Kuralları)*. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu.

- Broidy, L., & Agnew, R. (1997). Gender and crime: A general strain theory perspective. *Journal of Research in Crime & Delinquency*, 34, 275–306. <https://doi.org/10.1177/0022427897034003001>
- Cebeci, A. (2020). Uluslararası göç ve kalkınma ilişkisinin ekonomi politiği. *Turkish Studies - Social Sciences*, 15(2), 93–106. <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.40578>
- Cengil, M., & Çimen, E. (2019). Ceza infaz kurumlarında verilecek manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri üzerine nitel bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(68), 1317–1324.
- Chacón, J. M. (2017). Criminalizing immigration. In E. Luna (Ed.), *Reforming criminal justice: Introduction and criminalization* (207–232). University of California Press.
- Crewe, B. (2011). Depth, weight, tightness: Revisiting the pains of imprisonment. *Punishment & Society*, 13(5), 509–529. <https://doi.org/10.1177/1462474511419872>
- Çalışkan, A. (2022). Suça ilişkin makro veriler üzerinden kadın suçluluğunun analizi: Türkiye özelinde dönemsel tespitler. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 71, 144–167.
- Çelik, H. (2008). *A sociological analysis of women criminals in the Denizli Open Prison* (Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi). YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Çoban Balcı, A. (2018). Sivil toplum kuruluşları olarak göçmen dernekleri: Almanya'da Göçmen Kadınlar Birliği örneği. *Turkish Studies*, 13(26), 443–457. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14522>
- Demirbaş, H. B., & Çelikçi, A. (2024). *Türkiye'de yabancı mahpus olmak* (3. Baskı). Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği Yayınları.
- Doyle, D. M., Garrihy, J., & Cleary, M. (2025). Foreign national prisoners and language barriers in Irish prisons. *Current Issues in Criminal Justice*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1080/10345329.2025.2510553>
- Froggio, G., & Agnew, R. (2007). The relationship between crime and “objective” versus “subjective” strains. *Journal of Criminal Justice*, 35(1), 81–87. <https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2006.11.017>
- Gomes, S. (2018). How do foreign women end up in prison? An intersectional approach of criminal pathways. In S. Gomes & V. Duarte (Eds.), *Female crime and delinquency in Portugal: In and out of the criminal justice system* (pp. 75-104). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-319-73534-4_5
- Gün, Z. (2025). Female criminality, incarceration and mental health: A comparative study. *Cyprus Turkish Journal of Psychiatry & Psychology*, 7(1), 93–101. <https://doi.org/10.35365/ctjpp.2025.1.11>
- Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC). (2024). *Global report on internal displacement*. <https://www.internal-displacement.org>
- International Labour Organization (ILO). (2021). *ILO Global Estimates on International Migrant Workers: Results and Methodology Third edition*.
- Kubrin, C. E., & Weitzer, R. (2003). New Directions in Social Disorganization Theory. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 40(4), 374–402.
- Küçükbükücü Ayata, R., & Çamur, G. (2022). Kadın suçluluğu olgusu üzerine toplumsal cinsiyet odaklı bir değerlendirme: Y kuşağı kadınlarının gözüyle. *Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(2), 551–566. <https://doi.org/10.47115/jsbs.1129570>

- Lombroso, C., & Ferrero, W. (1898). *The female offender*. D. Appleton and Company.
- Merton, R. K. (1938). Social Structure and Anomie. *American Sociological Review*, 3(5), 672-682.
- Mitrani, A., & Özdemir, Ö. B. (2022). Kadın mahkûmlarda sosyodemografik özellikler ile psikopati arasındaki ilişkinin incelenmesi: Kesitsel bir çalışma. *Türkiye Klinikleri Journal of Forensic Medicine and Forensic Sciences*, 19(2), 109-118.
- Orta Anadolu Kalkınma Ajansı (ORAN). (2016). *Sivas sosyal profil araştırması*.
- Ousey, G. C., & Kubrin, C. E. (2018). Immigration and crime: Assessing a contentious issue. *Annual Review of Criminology*, 1, 63-84. <https://doi.org/10.1146/annurev-criminol-032317-092026>
- Sampson, R. J. (2008). Rethinking crime and immigration. *Contexts*, 7(1), 28-33. <https://doi.org/10.1525/ctx.2008.7.1.28>
- Sampson, R. J., Morenoff, J., & Earls, F. (1999). Beyond social capital: Spatial dynamics of collective efficacy for children. *American Sociological Review*, 64, 633-660. (Aktaran: *Social Disorganization and Social Efficacy*, s. 58).
- Saruç, S. (2014). Türkiye’de kadın hükümlüler: Kadın hükümlülerin profili ve suçluluğa etki eden olguların analizi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 25(1), 61-88.
- Shaw, C. R., & McKay, H. (1942). *Juvenile delinquency and urban areas*. University of Chicago Press. (Aktaran: *Social Disorganization and Social Efficacy*, s. 57).
- Stumpf, J. (2006). The crimmigration crisis: Immigrants, crime, and sovereign power. *American University Law Review*, 56(2), 367-419.
- T.C. Adalet Bakanlığı. (2026). *Adalet istatistikleri 2025*. Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü.
- Temurçin, K., ve Haydaroğlu, İ. (2017). Kadın suçluluğu üzerine bir araştırma: Mardin ve Antalya kapalı cezaevleri örneği. *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 41, 197-211.
- Tomaszewska, M. (2016). *Alien experience? A qualitative investigation into the experiences of foreign national women in English prisons: A case study*. Howard League for Penal Reform.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2021). *Ceza infaz kurumu istatistikleri, 2020*. (Haber Bülteni No. 37202). <https://data.tuik.gov.trhttps://data.tuik.gov.tr>
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2025). *Uluslararası göç istatistikleri, 2024* (Haber Bülteni No. 54083). <https://data.tuik.gov.tr>
- Tyler, T. R. (1990). *Why people obey the law*. Yale University Press.
- United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2024). International Migration and Sustainable Development. UN DESA/POP/2023/TR/NO. 7.
- United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). (2009). *Handbook on Prisoners with Special Needs*.
- United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). (2024). *Prison matters 2024: Global prison population and trends*.
- United Nations. (1963). Vienna Convention on Consular Relations. Done at Vienna on 24 April 1963, entered into force on 19 March 1967. United Nations Treaty Series, 596, 261. Retrieved from https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_2_1963.pdf
- United Nations. (2024). *International Migrant Stock 2024: Key facts and figures*. UN DESA/POP/2024/DC/NO. 13.

-
- Wilson, J. Q., & Kelling, G. L. (1982). Broken windows: The police and neighborhood safety. *Atlantic Monthly*, 249(3), 29–38. (Aktaran: *Social Disorganization and Social Efficacy*, s. 59-61).
- Yılmaz, S. (2019). Kadın hükümlülerde manevi yönelim, dua ve umut ilişkisi (Sivas Açık Ceza İnfaz Kurumu örneği). In M. Zengin, N. Tınaz, A. Ayten, ve H. Ekşi (Eds.), *Cezaevi hizmetlerinde manevi danışmanlık ve rehberlik* (pp. 288–297). İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları. ISBN: 978-605-80183-1-0

ETHICAL DECLARATIONS**Research and Publication Ethics**

The author(s) declare that this manuscript is an original work prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. The manuscript has not been previously published and is not currently under consideration for publication elsewhere. All sources used in the preparation of this study have been properly cited and referenced. The author(s) confirm that the work contains no plagiarism, fabrication, falsification, or manipulation of data. The research findings are presented honestly and transparently in accordance with the principles of academic integrity.

Author Contributions

All authors have significantly contributed to the conception, design, analysis, and preparation of the manuscript. All authors have read and approved the final version of the manuscript and agree to its submission and publication.

Conflict of Interest

The author(s) declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

Funding

This research did not receive any specific grant, financial support, or funding from any public, commercial, or non-profit funding agencies.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

During the preparation of this manuscript, artificial intelligence tools may have been used solely for limited purposes such as language editing, translation assistance, and stylistic improvement. Any AI-assisted translations or language corrections were carefully reviewed and verified by the author(s). Artificial intelligence tools were not used to generate the core scientific content, research design, analysis, or scholarly conclusions. All academic responsibility for the content of the manuscript rests entirely with the author(s).

Copyright and Permissions

The author(s) confirm that all necessary permissions for copyrighted materials have been obtained where required and that the manuscript does not violate any intellectual property rights.

Author Approval

All authors confirm that they have read and approved the final version of the manuscript and consent to its submission and publication.

ETİK BEYANLAR**Araştırma ve Yayın Etiği**

Yazar(lar), bu makalenin özgün bir çalışma olduğunu ve bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlandığını beyan eder. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup başka bir dergide değerlendirme sürecinde değildir.

Çalışmada kullanılan tüm kaynaklar akademik kurallara uygun biçimde atıf lanmıştır. Yazar(lar), çalışmanın intihal, veri uydurma, veri tahrifi veya manipölasyon içermediğini; araştırma bulgularının bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun şekilde sunulduğunu beyan eder.

Yazar Katkısı

Tüm yazarlar çalışmanın tasarlanması, yürütülmesi, analizi ve makalenin hazırlanmasına önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuyup onaylamış ve yayımlanmasını kabul etmiştir.

Çıkar Çatışması

Yazar(lar), bu makalenin yayımlanmasına ilişkin herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.

Finansal Destek

Bu araştırma herhangi bir kamu kurumu, ticari kuruluş veya kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından finansal olarak desteklenmemiştir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarından yalnızca dil düzenleme, çeviri desteği ve anlatım iyileştirmesi amacıyla sınırlı ölçüde yararlanılmış olabilir. Yapay zekâ araçları tarafından yapılan çeviri ve dil düzenlemeleri yazar(lar) tarafından dikkatle kontrol edilmiştir. Yapay zekâ araçları çalışmanın bilimsel içeriğinin, araştırma tasarımının, analizlerinin veya akademik sonuçlarının oluşturulmasında kullanılmamıştır. Makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluk yazar(lar)a aittir.

Telif Hakları ve İzinler

Yazar(lar), telif hakkı gerektiren materyaller kullanılmışsa gerekli izinlerin alındığını ve çalışmanın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan eder.

Yazar Onayı

Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuduklarını, onayladıklarını ve yayımlanmasını kabul ettiklerini beyan eder.

Contribution Statement / Yazarların Katkı Oranı Beyanı

The researchers' contribution statement is as follows / Araştırmacıların katkı oranı beyanı şu şekildedir:

First author / 1. Yazar %50,

Second author / 2. Yazar %50.